

Державна аудиторська служба України
Західний офіс Держаудитслужби

17.06.2020

08-19/3

Аудиторський звіт
про результати державного фінансового аудиту
бюджету Мурованської об'єднаної територіальної
громади Пустомитівського району Львівської області за
2018-2019 роки

Львів – 2020

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту бюджету Мурованської об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області за 2018-2019 роки.

Державний фінансовий аудит проведено з 24.02.2020 по 29.05.2020 відповідно до вимог Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 698, згідно з п. 3.8 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Держаудитслужби України на I квартал 2020 року.

Аудиторський звіт призначений для посадових осіб Мурованської об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області, розпорядників та одержувачів коштів бюджету, а також для юридичних осіб незалежно від форм власності, які причетні до формування та виконання місцевого бюджету.

Аудиторський звіт підготовлено відділом контролю органів влади, оборони, правоохоронних органів та місцевих бюджетів Західного офісу Держаудитслужби (Житовецька О.О., Косаревич М.В., Федів Н.М., Бубісь Т.М., Бойко О.Я., Яворська О.Б.).

ЗМІСТ

Вступ (фонова інформація)	4
Розділ I. Організація проведення аудиту	6
Розділ II. Оцінка виконання бюджету Мурованської ОТГ Пустомитівського району Львівської області	7
2.1. Оцінка виконання бюджету за доходами	8
2.2 Оцінка виконання бюджету за видатками	16
2.3 Оцінка впливу міжбюджетних трансфертів на стан виконання бюджету за доходами та видатками	23
2.4. Стан забезпечення спільних інтересів територіальних громад щодо якості соціальних послуг	30
Розділ III. Результати державного фінансового аудиту	48
Гіпотеза 1. Неприйняття та/або відсутність реалізації прийнятих сільською радою рішень щодо управління земельними ресурсами громади та недостатній рівень контролю за їх виконанням негативно позначились на доходах місцевого бюджету та ефективності використання цих ресурсів.	48
Гіпотеза 2. Недостатній рівень контролю за управлінням та використанням комунального майна Мурованської ОТГ перешкоджає залученню додаткових обсягів фінансових ресурсів до бюджету та призводить до неефективних витрат на утримання майна.	58
Гіпотеза 3. Не своєчасне укладення договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із Національною службою здоров'я України у зв'язку із невиконанням рішення органу місцевого самоврядування про реорганізацію, призвело до додаткових витрат фінансових ресурсів місцевого бюджету.	61
Гіпотеза 4. Недостатній контроль органу місцевого самоврядування за використанням медичної субвенції, а також не передбачення договорами про передачу міжбюджетних трансфертів для надання вторинної медичної допомоги істотних умов щодо обсягів фактично наданих мешканцям громади медичних послуг, призводить до неефективного витрачання коштів.	64
Гіпотеза 5. Запроваджена політика щодо організації та здійснення фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств, затвердження економічно необґрунтованих тарифів, невиконання зобов'язань щодо поповнення статутного капіталу підприємства не забезпечує мету їх утворення – надання послуг, отримання прибутків та наповнення бюджету територіальної громади.	66
Гіпотеза 6. Розподіл штатних одиниць між декількома працівниками закладів освіти призводить до додаткових витрат на оплату праці.	72
Гіпотеза 7. Недостатній рівень внутрішнього контролю не забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень та відповідної фінансової дисципліни, що не сприяє наповненню дохідної частини бюджету та законному і ефективному використанню наявних ресурсів.	73
Висновки	82
Пропозиції	84
Джерела інформації	85

Вступ (фонова інформація)

Мурованська сільська рада об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області утворена наприкінці 2017 року. шляхом об'єднання Сороки-Львівської, Ямпільської та Гамаліївської сільських рад Пустомитівського району.

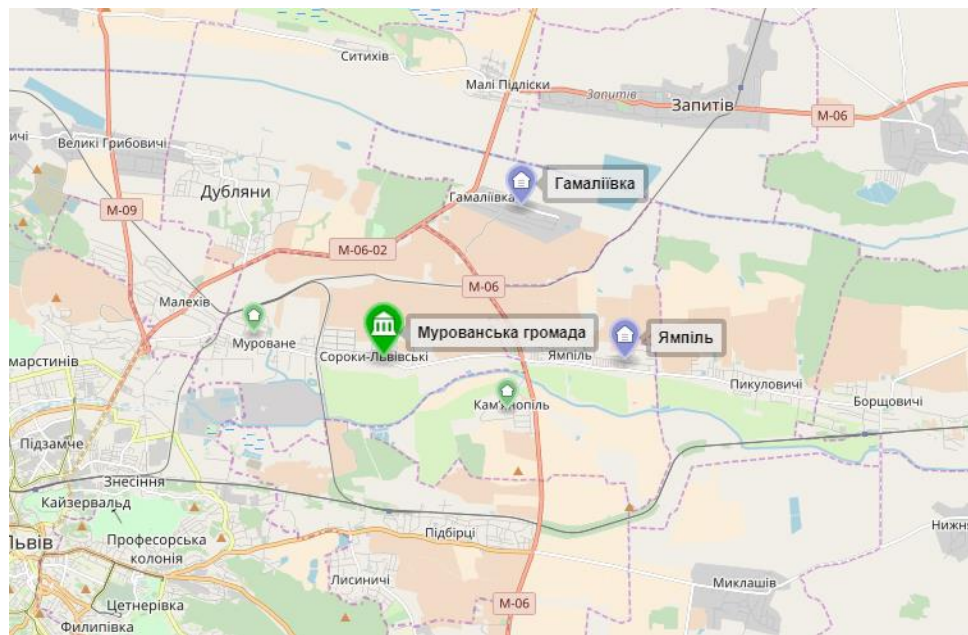
Площа 5-ти населених пунктів, що увійшли до об'єднаної територіальної громади, складає 4254,5 гектарів.

Відповідно до Постанови Центральної виборчої комісії від 18.08.2017 №164 проведено перші вибори сільського голови та депутатів об'єднаної територіальної громади 24 грудня 2017 року.

Мурованською сільською радою прийнято рішення сесії №8 від 09.01.2018 «Про реорганізацію Гамаліївської сільської ради та Ямпільської сільської ради шляхом приєднання до Мурованської сільської ради ОТГ».

Територія Мурованської ОТГ згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Пустомитівського району Львівської області.

Центр громади с. Муроване. В склад об'єднаної громади увійшли населені пункти: с. Гамаліївка, с. Ямпіль, с. Кам'янопіль, с. Сороки – Львівські та с. Муроване.

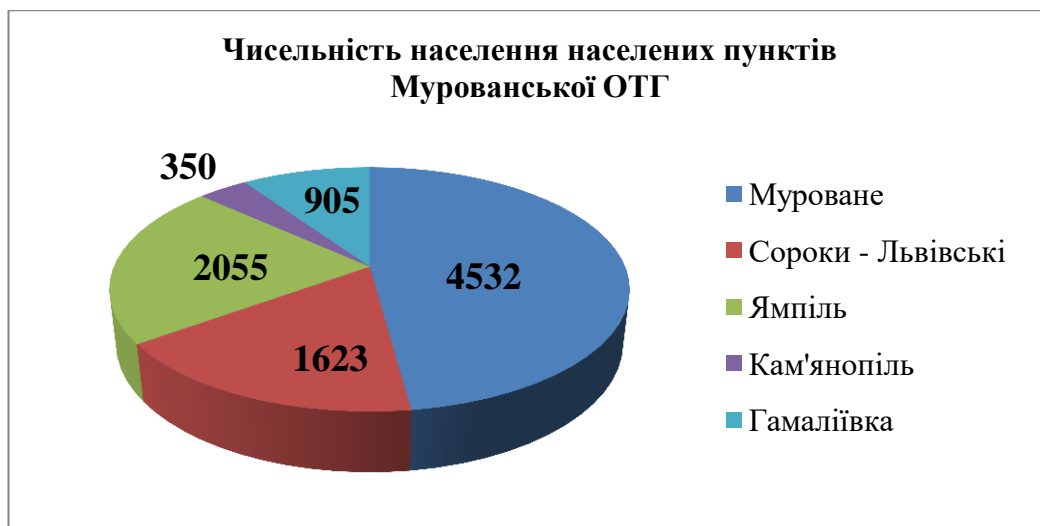

Рис.1. Географічне розташування населених пунктів території громади

Територія громади розташована в північно – східній частині Пустомитівського району, з північно – західної сторони межує із Жовківським районом Львівської області а з південно – західної сторони із м. Львів.

Діаграма 1

Структура населення об'єднаної територіальної громади.

Чисельність населення Мурованської об'єднаної територіальної громади складає 9,5 тис. осіб.

Мурованська ОТГ щорічно розробляє та реалізовує План соціально-економічного розвитку Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади на кожен рік, зокрема, на 2018 рік план затверджений рішенням сесії від 23.04.2018 №347, на 2019 рік - рішенням №861 від 14.12.2018 року). План містить цілі та пріоритети розвитку на рік, завдання та механізми реалізації плану, а також систему моніторингу та оцінки ефективності реалізації Плану. [24]

При цьому, Стратегія розвитку Мурованської ОТГ, яка б визначала місію, основні стратегічні цілі з врахуванням потреб громади, потенціалу, матеріальних та фінансових ресурсів задля сталого розвитку громади на 10-15 років на даний час не затверджена.

Органом місцевого самоврядування, що представляє інтереси об'єднаної територіальної громади є Мурованська сільська рада Пустомитівського району Львівської області.

Рішенням сесії від 09.01.2018 №6 затверджено структуру апарату ради ОТГ та її виконавчих органів в кількості 56 штатних одиниць (рішеннями №489 від 03.07.2018, №869 від 14.12.2018 та №998 від 11.04.2019 внесено зміни до рішень та затверджено в структурі 57 та 58 штатних одиниць відповідно). [24]

На території Мурованської ОТГ Пустомитівського району Львівської області створено 4 старостинські округи:

1. Гамаліївський старостинський округ (представляє інтереси населення села Гамаліївка);
2. Ямпільський старостинський округ (с. Ямпіль);
3. Кам'янопільський старостинський округ (с. Кам'янопіль);
4. Сороки-Львівський старостинський округ (с. Сороки-Львівські).

Слід також зазначити, що на території Мурованської ОТГ на даний час не створено Центру надання адміністративних послуг. На час проведення аудиту проводились роботи з підготовки приміщень до розміщення ЦНАПу, однак на час завершення аудиту центр не функціонує. Окремі адміністративні послуги в

досліджуваному періоду надавались загальним відділом Мурованської сільської ради.

Відповідно до рішення сесії Мурованської сільської ради ОТГ №9 від 11.01.2018 «Про затвердження бюджету Мурованської сільської ради ОТГ на 2018 рік» (далі - рішення №9), починаючи з 01.03.2018 прийнято на фінансування з районного бюджету на бюджет Мурованської сільської ради ОТГ 18 бюджетних організацій:

1. АЗПСМ с. Муроване, АЗПСМ с. Ямпіль, ФАП с. Сороки – Львівські, ФАП с. Гамаліївка – 4 організації від фінансового управління Пустомитівської РДА;
2. Мурованська СШ, Ямпільський НВК, Гамаліївська ЗОШ, Сороки – Львівська ЗОШ, Мурованський ДНЗ, Ямпільський ДНЗ – 6 організацій від Відділу освіти Пустомитівської РДА;
3. Бібліотека с. Гамаліївка, Бібліотека с. Сороки - Львівські, Бібліотека с. Ямпіль, Народний дім с. Гамаліївка, Народний дім с. Сороки - Львівські, Народний дім с. Ямпіль, Народний дім с. Кам'янопіль, Народний духовий оркестр с. Ямпіль – 8 організацій від відділу культури РДА.

Оскільки, вказані установи прийняті на фінансування ОТГ з 01.03.2018 року, то відповідно до договору про передачу міжбюджетного трансферту (субвенцію) від 23.03.2018, Мурованською ОТГ перераховано на рахунок Пустомитівської районної ради кошти в сумі 1 936,2 тис. грн для здійснення видатків на освітню субвенцію. Крім того, договором про передачу міжбюджетного трансферту (субвенцію) від 23.03.2018, Мурованська ОТГ надала іншу субвенцію з місцевого бюджету районному бюджету для здійснення видатків відділу освіти Пустомитівської РДА в сумі 2 311,2 тис. гривень.

Розділ І. Організація проведення аудиту

1.1. Підстава для проведення аудиту:

Пункт 3.8 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Держаудитслужби України на I квартал 2020 року, п. 7 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 698 зі змінами. [26,27]

1.2. Об'єкт аудиту:

Кошти бюджету Мурованської ОТГ, комунальне майно та ресурсна база, діяльність сільської ради, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, а також інших учасників бюджетного процесу на всіх його стадіях.

1.3. Мета аудиту:

Аналіз соціально-економічного розвитку громади Мурованської ОТГ, проведення аналізу та перевірки законності та ефективності формування (складення, розгляд, затвердження) і виконання місцевого бюджету, визначення

шляхів удосконалення системи формування дохідної частини та управління бюджетними коштами, правильності ведення бухгалтерського обліку об'єктом аудиту, достовірності фінансової та бюджетної звітності, функціонування системи внутрішнього контролю та стану внутрішнього аудиту, а також стану використання рухомого і нерухомого майна, коштів, землі, природних ресурсів, що перебувають у комунальній власності територіальної громади. Надання оцінки діяльності органу місцевого самоврядування щодо ефективності управління бюджетними коштами та комунальним майном.

1.4. Період дослідження: з 01 січня 2018 року по 31 грудня 2019 року.

1.5. Учасники аудиту:

- Західний офіс Держаудитслужби;
- Мурованська сільська рада ОТГ Пустомитівського району Львівської області;
- Головне управління ДПС у Львівській області;
- Департамент Державної архітектурно-будівельної інспекції у Львівській області;
- Головне управління Держгеокадастру у Львівській області;
- Комунальне некомерційне підприємство «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Мурованської об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області»;
- Комунальне некомерційне підприємство Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня»;
- Комунальне підприємство «Еко Устрій».

1.6. Методи проведення аудиту:

Під час дослідження використано законодавчі та нормативні акти з питань діяльності органів місцевого самоврядування, формування та виконання бюджету Мурованської ОТГ Пустомитівського району, оподаткування, земельних відносин, управління майном та методи економічного та статистичного аналізу фінансової звітності, статистичні дані, проаналізовано інформації Головного управління Державної податкової служби України у Львівській області, Головного управління Держгеокадастру у Львівській області. Під час аудиту використано дані, отримані за запитами від установ та організацій.

З метою вивчення громадської думки щодо якості надання послуг закладами, що діють на території Мурованської ОТГ, проведено анкетування 335 мешканців громади (батьків, вчителів загальноосвітніх навчальних закладів, відвідувачів медзакладів). [27]

Розділ II. Оцінка виконання бюджету Мурованської ОТГ

Результати виконання бюджетів ОТГ відображають загальний соціально-економічний стан відповідної території та її потенціал до сталого розвитку. Наявність достатніх ресурсів є запорукою того, що територіальна громада має можливість надавати більш якісні та більш різноманітні послуги своїм

жителям, реалізовувати соціальні та інфраструктурні проекти, створювати умови для розвитку підприємництва, залучення інвестиційного капіталу, розробляти програми місцевого розвитку та фінансувати інші заходи для всебічного покращення умов проживання жителів громади.

Мурованська ОТГ за результатами бюджету за 2018 рік займала 54 місце серед ОТГ в групі з населенням від 5 до 10 тис. мешканців (серед 227 ОТГ даної групи), а за 2019 рік – 59 місце із 268 ОТГ. Так, власні доходи на 1 мешканця за 2018 рік склали 4330,2 грн (59 місце серед усіх ОТГ III групи), за 2019 рік – збільшились до 5072,0 грн (71 місце). [31]

Рівень дотаційності громади за 2018 рік склав 10,1%, в за 2019 рік збільшився до 10,7 відсотка, внаслідок чого ОТГ опустилась із 59 до 110 місця в рейтингу.

Питома вага видатків на утримання апарату управління у власних ресурсах складала за 2018 рік – 24,6%, за 2019 рік – 27,4 відсотка (відповідно 89 та 135 місце в рейтингу).

Капітальні видатки на 1 мешканця ОТГ складали у 2018 році ставили 2022,5 грн, за 2019 рік – обсяг капітальних видатків на 1 мешканця збільшився до 3438,2 грн (за даним показником ОТГ піднялась з 38 до 20 місця серед громад своєї групи).

Таким чином Мурованська ОТГ є фінансово спроможною громадою якою забезпечується достатній рівень доходів на 1 мешканця та капітальних видатків на 1 мешканця громади.

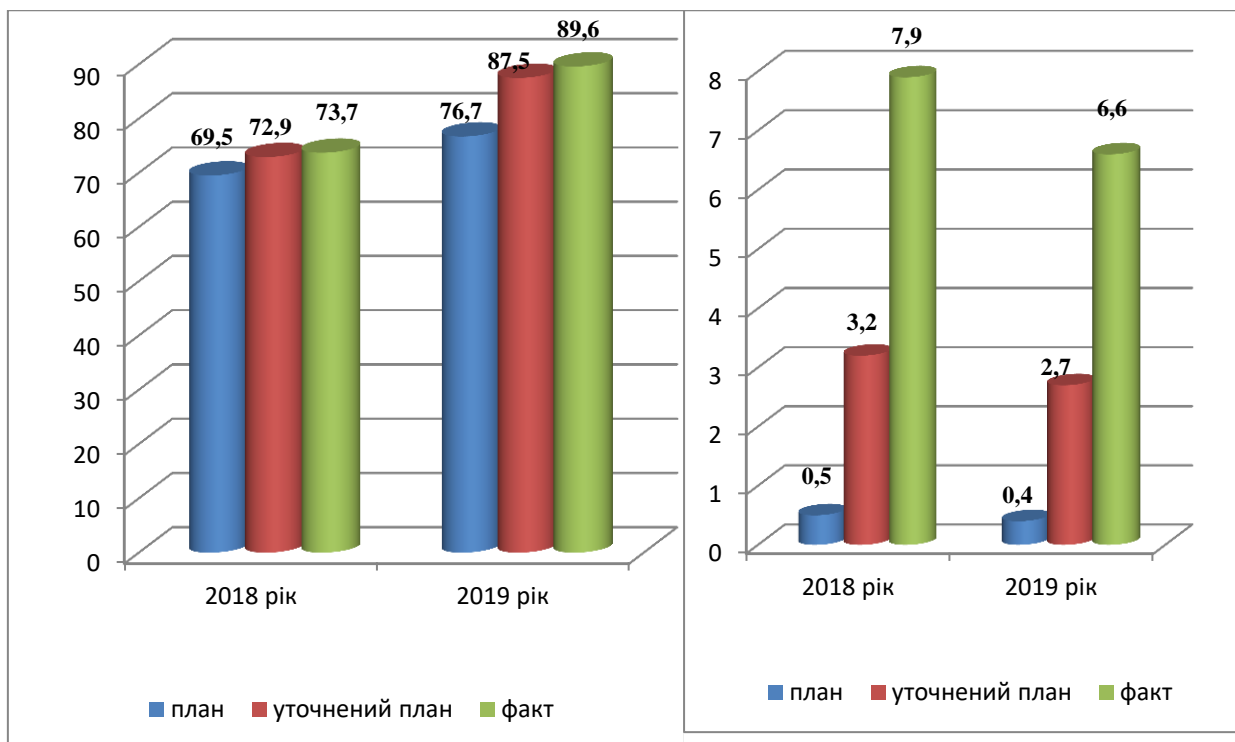
2.1. Оцінка виконання бюджету за доходами

За досліджуваний період до бюджету Мурованської ОТГ надійшло доходів в сумі 177,7 млн грн (106,9% до уточненого плану), із яких по загальному фонду – 163,3 млн грн (101,8%) та по спеціальному фонду –14,4 млн грн (244,1 відсотка).

Діаграма 2
Аналіз виконання доходів загального фонду бюджету Мурованської ОТГ за 2018-2019 роки

Діаграма 3
Аналіз виконання доходів спеціального фонду бюджету Мурованської ОТГ за 2018-2019 роки

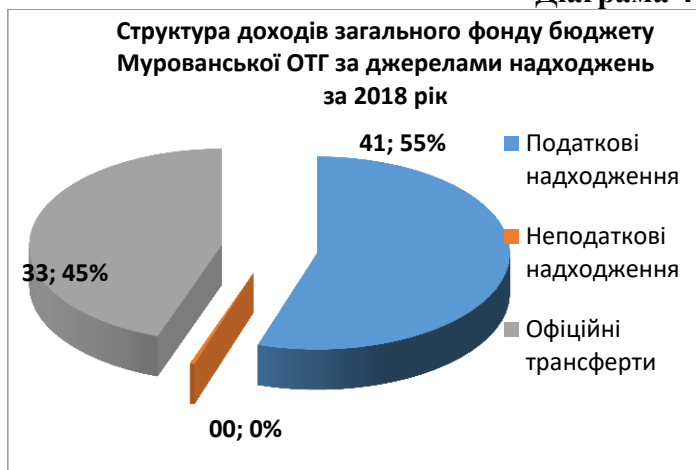

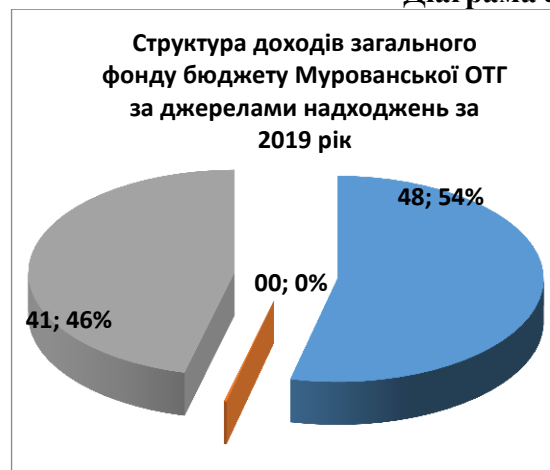
Як показує вищенаведена динаміка обсягів бюджету, фактичний обсяг загального фонду бюджету ОТГ за 2019 рік збільшився на 15,9 млн грн або на 21,6% в порівнянні з аналогічним періодом 2018 року, в той час по спеціальному фонду зменшився на 1,4 млн гривень.

При дослідженні структури доходів загального фонду бюджету Мурованської ОТГ встановлено, що бюджет сформовано в основному за рахунок податкових надходжень.

Діаграма 4

Діаграма 5

Без врахування офіційних трансфертів бюджетом ОТГ за 2018 рік мобілізовано доходів в загальній сумі 40,8 млн грн, що складає 55,4% доходів загального фонду бюджету, а за 2019 рік – 48,3 млн грн (53,9% доходів загального фонду бюджету).

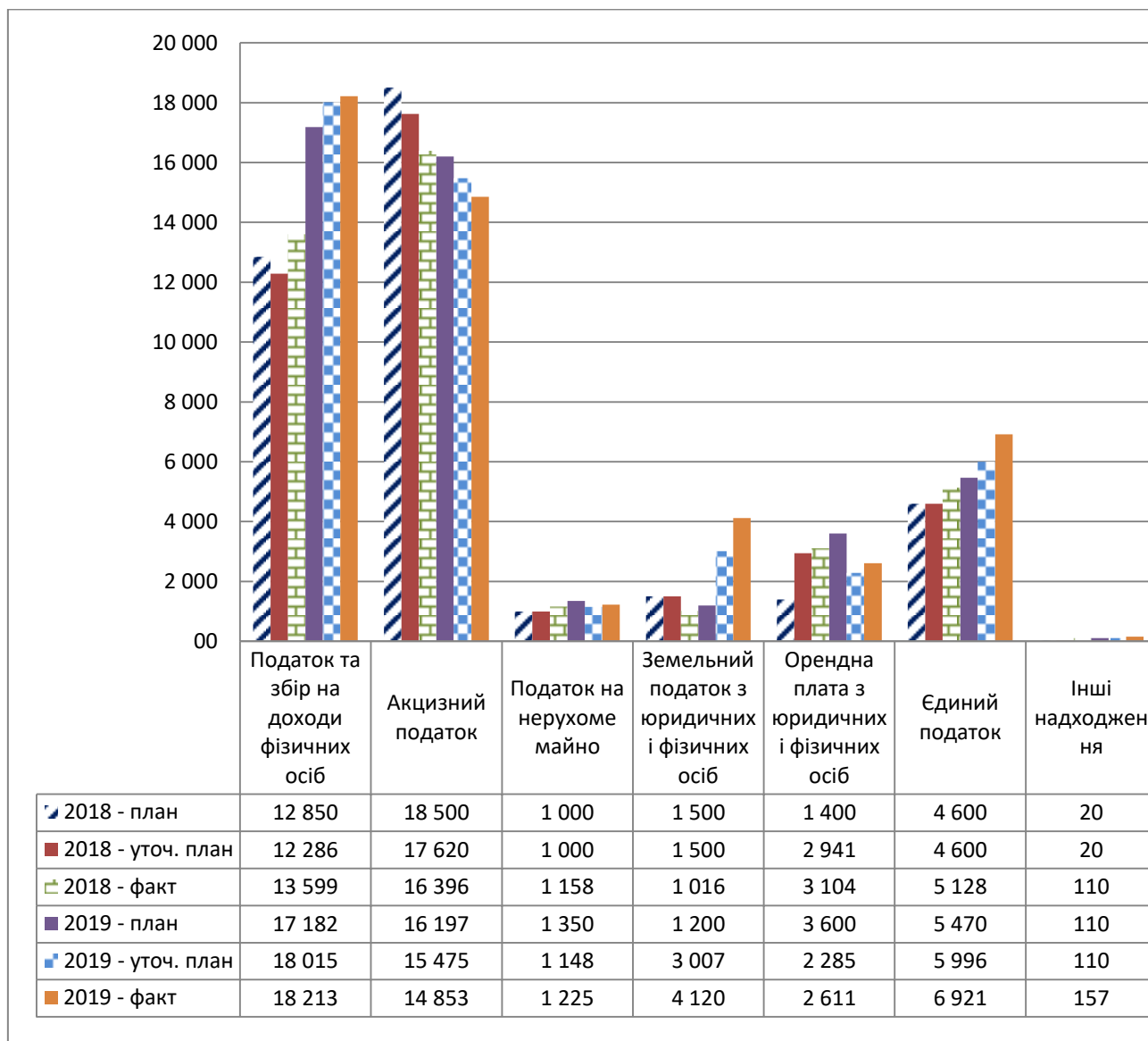
Так, у 2018 році до загального фонду надійшло податкових та неподаткових надходжень в сумі 40,8 млн грн, що складає 55,4% доходів загального фонду (рівень виконання становив 101,9% до уточненого плану).

По спеціальному фонду за 2018 рік мобілізовано доходів без урахування трансфертів в загальній сумі 6,6 млн грн (83,5% доходів спеціального фонду), або 353,9 % до уточненого плану.

За 2019 рік без врахування трансфертів до загального фонду мобілізовано надходжень в сумі 48,3 млн грн (53,9% доходів загального фонду), що складає 104,5% до уточненого плану на вказаний період.

До спеціального фонду бюджету ОТГ без урахування трансфертів за 2019 рік надійшло 5,3 млн грн (346,0% до уточненого плану), що становить 81,5% доходів спецфонду.

Діаграма 6

Проведеним аналізом структури податкових надходжень загального фонду встановлено, що 35,9% таких надходжень складає податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО), якого за досліджуваний період надійшло 31,8 млн гривень.

Так, фактичні надходження податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати у 2019 році становили 17,9 млн грн, що на 0,05 млн грн або на

0,3% менше, ніж передбачено уточненим планом на рік та на 4,5 млн грн, або 33,6% більше надходжень за 2018 рік.

Збільшення обумовлено підвищенням мінімальної заробітної плати з 1 січня 2019 року у розмірі 4173 грн на місяць (+450 грн або на 12,1% до 2018 року), підвищенням посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки до 1921 грн (+159 грн або на 9,0% до попереднього року) та надходженням даного податку від нових платників – ТОВ «Нова пошта» та ПП «Берта Плюс».

Найбільші платники податку та збору на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати є: філія «Львівська залізниця» ПАТ Українська залізниця, ЦБРК АТ «Укрзалізниця», Львівська філія ТОВ «Інтертрансгруп», ТОВ «Нова пошта», ТОВ «Ексклюзив-Л», ТОВ «КОМПАНІЯ ВІТА», ПП «Древній Град», ТОВ «Барком» та ПП «АТП Завада».

Значними за обсягом є надходження акцизного податку, якого отримано 31,3 млн гривень (35,3% податкових надходжень). При цьому, в складі акцизного податку 74,8% займає акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) якого протягом досліджуваного періоду надійшло 23,4 млн гривень (код доходу 14031900).

Так у 2019 році акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) надійшло 11,0 млн грн, що на 0,6 млн грн або на 5,2% менше уточнених планових призначень і на 1,4 млн грн, або 11,3% менше, ніж надходження даного податку у 2018 році. Причиною зменшення надходжень є зниження обсягів реалізації пального (бензину, дизпалива та скрапленого газу) та значне заміщення бензину, який має більшу ставку акцизного податку скрапленим газом та дизельним паливом, що мають меншу ставку акцизного податку.

Єдиного податку за досліджуваний період надійшло в сумі 12,0 млн грн (13,5% податкових надходжень). При цьому, в складі єдиного податку 94,2% займає єдиний податок з фізичних осіб, сума надходжень якого у досліджуваному періоді склала 11,3 млн гривень (код доходу 18050400).

У порівнянні з 2018 роком фактичні надходження єдиного податку з фізичних осіб протягом 2019 року збільшилися на 1,7 млн грн, або на 35,4% та на 0,9 млн грн або 16,1% більше, ніж передбачено уточненим планом на 2019 рік.

Збільшення надходжень єдиного податку з фізичних осіб обумовлено підвищенням мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, в залежності від яких розраховується ставка податку для першої та другої груп платників, а також збільшенням кількості платників даного податку.

Надходження податку на майно, який включає податок на майно, відмінне від земельної ділянки, плату за землю та транспортний податок, в досліджуваному періоді склали 13,2 млн грн (14,9% податкових надходжень).

При тому, основну частину в складі даного податку за досліджуваний період складала орендна плата за землю, якої надійшло 5,7 млн грн (43,2%), земельного податку надійшло - 5,1 млн грн (38,6%) та податку на нерухоме

майно, відмінне від земельної ділянки - 2,4 млн грн, або 18,2% податку на майно.

Орендна плата за землю у 2019 році склала 2,6 млн грн та зменшилася на 0,5 млн грн (орендна плата з фізичних осіб) при надходженні за аналогічний період 2018 року в сумі 3,1 млн грн по причині продажу 11-ти земельних ділянок протягом 2018 року.

Платниками орендної плати за землю на території Мурованської ОТГ є 20 юридичних осіб та 24 фізичні особи.

Рішеннями сесій Мурованської ОТГ Пустомитівського району Львівської області пільги по платі за землю окремим юридичним чи фізичним особам не надавалися.

Слід зазначити, що обсяг земельного податку у 2019 році в порівнянні з 2018 роком збільшився на 3,1 млн грн (з них земельного податку з юридичних осіб на 2,9 млн грн) по причині скасування з 01.01.2019 пільгового оподаткування земельних ділянок наданих для ПАТ «Українська залізниця» та продажем земельних ділянок у власність.

На території Мурованської ОТГ платниками земельного податку є 46 юридичних осіб та 1662 фізичні особи.

Найбільшими платниками земельного податку є ЛМКП «Львівтеплоенерго», ТзОВ «Фірма «ЛДБК», ПАТ «Українська залізниця», ТзОВ «Бест Логістик Груп» та ТОВ «АВМ – Логістик».

Податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки у 2019 році надійшло на 0,1 млн грн, або на 9,1% більше, ніж передбачено уточненим планом на 2019 рік. Перевиконання плану у 2019 році відбулося у зв'язку із збільшенням розміру мінімальної заробітної плати, установлені законом на 1 січня 2019 року, яка враховується при визначенні ставки податку за 1 кв. метр загальної площі об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток.

Значна сума податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, надійшла від ПП «Теола-Плюс», ПП «Древній Град», ТзОВ «Львів-Агротех», ТзОВ «Мережа сервісних станцій «Тідісі-Дальнобой» та ТзОВ «Львів-Інтерсервіс».

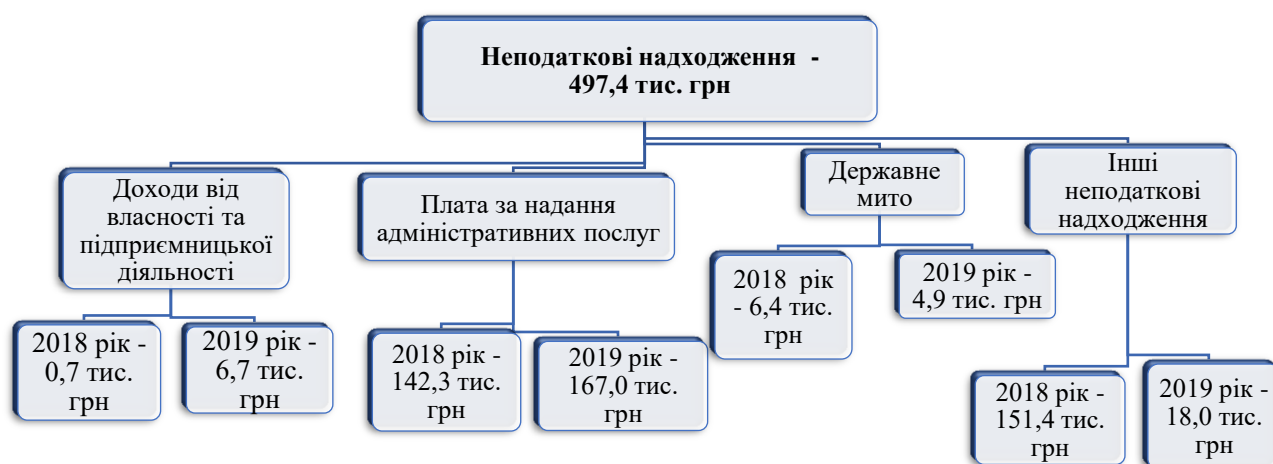
Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затверджені органом місцевого самоврядування, є значно нижчі (у 2018 році в межах від 0,1% до 1% та у 2019 році від 0,5% до 0,1% в залежності від виду нерухомості) відносно максимальних ставок, визначених податковим законодавством (1,5%). Відповідно існує можливість щодо зростання обсягів надходжень до бюджету цих податків за умови прийняття відповідних рішень.

Також вплив на обсяги податкових надходжень має динаміка податкової заборгованості. Так, за інформацією, наданою Головним управлінням ДПС у Львівській області (лист від 25.03.2020 №3070/0/04.4-11), податкова заборгованість до місцевого бюджету за досліджуваний період зросла практично в півтора рази: із 330,5 тис. грн станом на 01.01.2018 до 542,8 тис. грн станом на 31.12.2019 (найбільша заборгованість Ямпільської сільської ради по земельному податку – 242,8 тис. гривень). [25]

Незначними за обсягами в досліджуваному періоді були надходження туристичного збору – 173,3 тис. грн (з них 22,5 тис. грн туристичного збору, сплаченого юридичними особами, надходження якого не передбачено в планових показниках на 2018 рік), транспортного податку з юридичних осіб – 62,5 тис. грн (з них надходження в сумі 50,0 тис. грн, які не передбачені в планових показниках на 2018 рік), транспортного податку з фізичних осіб – 12,5 тис. грн (надходження не передбачені в планових показниках на 2019 рік) і рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів – 18,3 тис. грн (надходження не передбачені в планових показниках на 2018-2019 роки).

Неподаткові надходження у складі надходжень по загальному фонду займають менше одного відсотка та виконані у 2018 році в сумі 300,8 тис. грн (або 300,8% до уточненого плану) та у 2019 році – 196,6 тис. грн (або 122,0 відсотки).

Блок-схема 1

Як вбачається із блок-схеми, питому вагу у структурі неподаткових надходжень по загальному фонду займає плата за надання адміністративних послуг (62,2% неподаткових надходжень загального фонду).

При цьому, в складі даного податку 51,7% займає адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, надходження якого у досліджуваному періоді склали 159,8 тис. грн (код доходу 22010300).

У порівнянні з 2018 роком фактичні надходження адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань протягом 2019 року збільшилися на 55,8 тис. грн, або на 107,3%, а також на 57,8 тис. грн або на 115,6%, ніж передбачено уточненим планом на 2019 рік. Збільшення надходжень даного податку обумовлено збільшенням кількості звернень громадян та юридичних осіб.

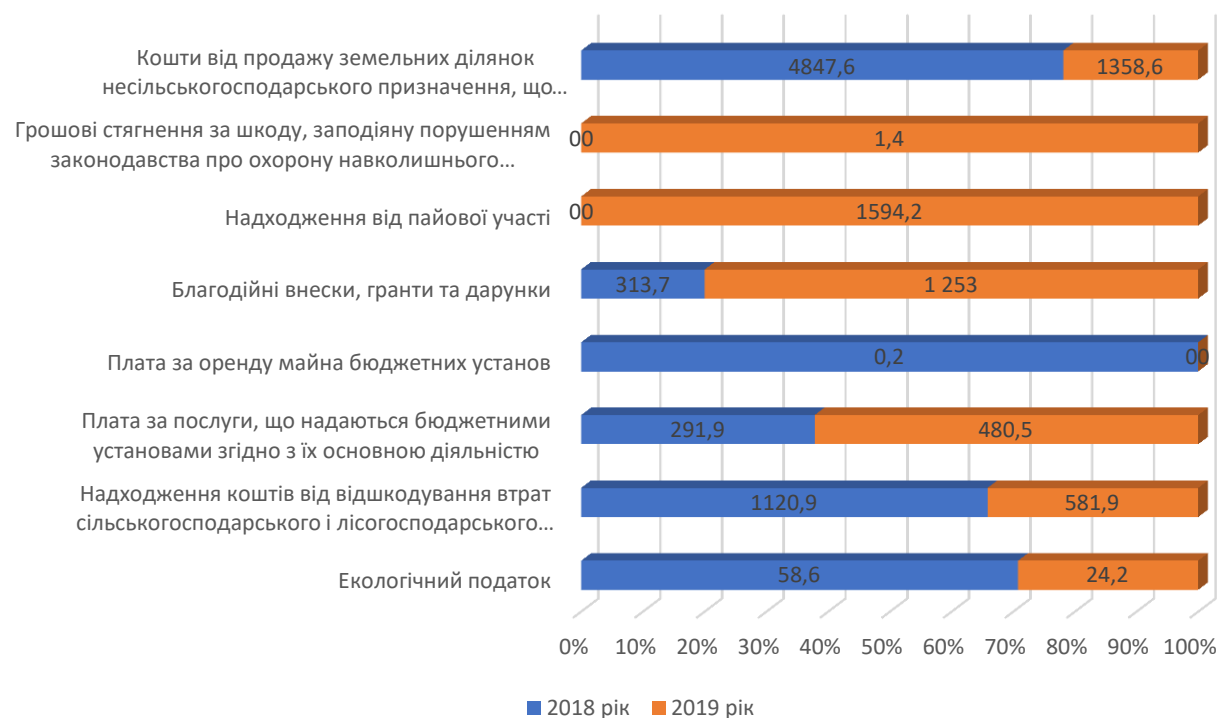
Мурованською ОТГ створено Центр надання адміністративних послуг, який на час проведення аудиту не функціонував. Окремі адміністративні послуги надаються старостами та працівниками Мурованської сільської ради.

Слід зазначити, що при фактичних поступленнях до бюджету неподаткових надходжень в планових показниках на 2018 та 2019 роки не передбачено надходження адміністративних штрафів та інших санкцій; адміністративних штрафів та штрафних санкцій за порушення законодавства у сфері виробництва та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів; коштів за шкоду, що заподіяна на земельних ділянках державної та комунальної власності, які не надані у користування та не передані у власність, внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за цільовим призначенням. Також в планових показниках на 2018 рік не заплановано надходження адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, плати за надання інших адміністративних послуг, а також частини чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету у 2019 році при фактичних поступленнях до бюджету вказаних надходжень.

В структурі надходжень спеціального фонду бюджету Мурованської ОТГ левову частку (52,1%) складають кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній або комунальній власності, та земельних ділянок, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим, яких надійшло 6,2 млн гривень. При цьому, за 2019 рік отримано коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній або комунальній власності, та земельних ділянок, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим в сумі 1,4 млн грн, при надходженні за 2018 рік в сумі 4,8 млн гривень.

Діаграма 7

Структура доходів спеціального фонду бюджету Мурованської ОТГ за 2018-2019 роки (тис. грн)

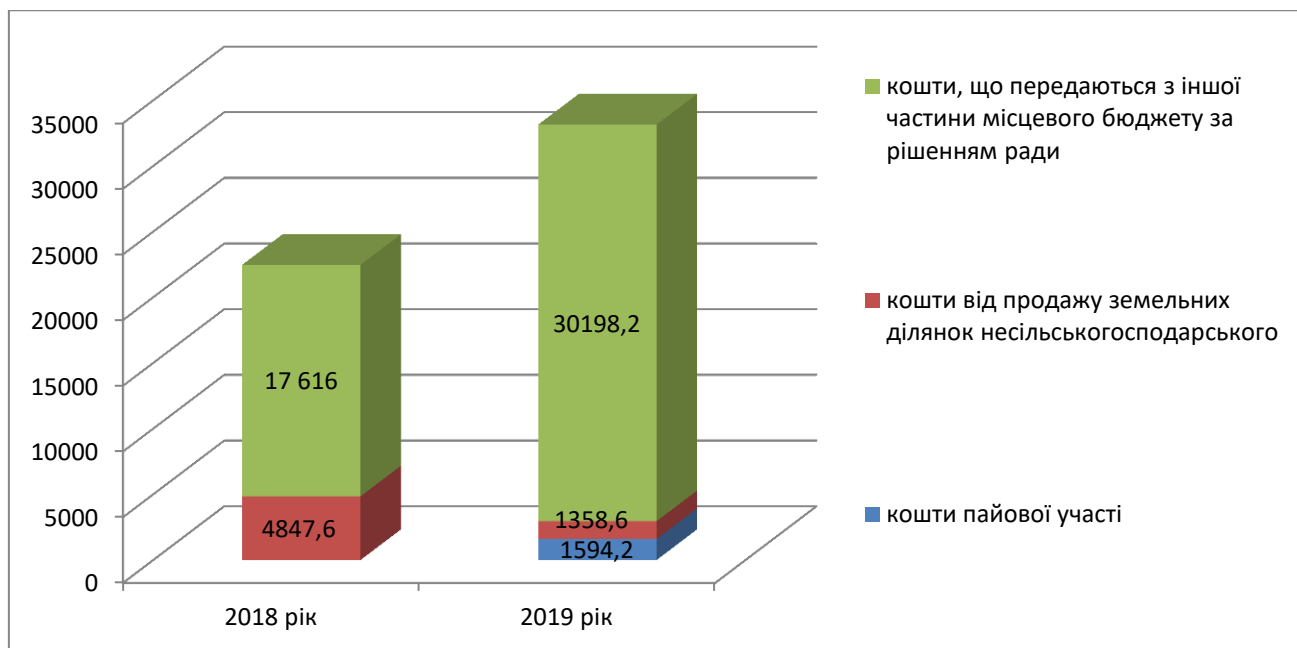
Слід зазначити, що в планових показниках на 2018 та 2019 роки не передбачено надходження від екологічного податку та благодійних внесків, грантів та дарунків. Надходження плати за оренду майна бюджетних установ плановими показниками на 2018 не передбачено та на 2019 рік в планових показниках не передбачено надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Також надходження від розміщення в установах банків тимчасово-вільних бюджетних коштів при затвердженні бюджету Мурованської ОТГ на 2018 та 2019 роки не планувалися.

Основним джерелом фінансування капітальних видатків є бюджет розвитку. У 2018 році до бюджету розвитку надійшло 25,5 млн грн, за 2019 рік – 36,7 млн гривень.

Діаграма 8

Структура надходжень бюджету розвитку за досліджуваний період (тис. грн)

Кошти пайової участі у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури в сумі 1594,2 тис. грн надійшли у 2019 році відповідно до 5-ти укладених договорів пайової участі на суму 1973,1 тис. гривень. Договір пайової участі від 11.07.2019 №11 із ТзОВ «АВМ-Логістик» на суму 798,9 тис. грн укладено із розтермінуванням платежу, із яких фактично надійшло у 2019 році 420,0 тис. гривень.

З метою отримання інформації щодо площі та кошторисної вартості введених в експлуатацію об'єктів будівництва на території Мурованської ОТГ направлено запит від 25.02.2020 № 08-15м/1199-2020 в Департамент державної архітектурно – будівельної інспекції у Львівській області, однак на час завершення аудиту відповідь не надійшла.

Аналізом виконання дохідної частини бюджету Мурованської ОТГ встановлено, що запланований обсяг надходжень було досягнуто або перевиконано, здебільшого по усіх показниках доходів. Однак, мають місце деякі факти недоотримання окремих надходжень до бюджету внаслідок різних обставин, зокрема: своєчасною несплатою податків, із зміною місця реєстрації, з приватизацією землі, зменшенням діто-днів відвідування дошкільних навчальних закладів, зниженням кількості осіб, які замовляють послуги з тимчасового проживання, відсутність попиту на дороговартісні транспортні засоби, тощо.

В цілому, Мурованська ОТГ володіє фінансовими ресурсами для забезпечення потреб громади та є достатньо самостійною для забезпечення потреб територіальної громади.

2.2 Оцінка виконання бюджету за видатками

Протягом досліджуваного періоду з бюджету Мурованської ОТГ в загальному проведено видатки в сумі 171,9 млн грн, в тому числі із загального фонду 117,0 млн грн, по спеціальному фонду – 54,9 млн гривень.

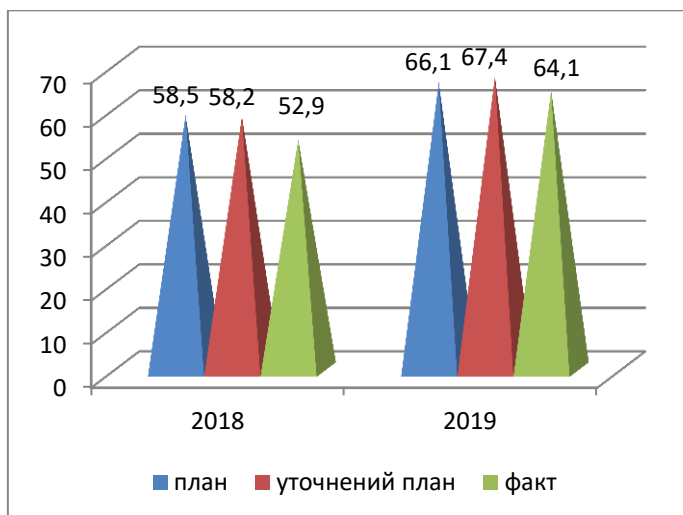
Виконання видаткової частини загального фонду місцевого бюджету протягом 2018 року забезпечено в сумі 52,9 млн грн, або на рівні 90,9% до уточненого плану, недовиконання склало 9,1% або 5,3 млн гривень. За 2019 рік проведено видатки в сумі 64,1 млн грн, що становить 95,1% до уточненого плану, недовиконання склало 3,3 млн грн або 4,9 відсотка.

Видаткова частина спеціального фонду бюджету у 2018 році виконана в сумі 19,5 млн грн, або на рівні 90,7% до уточненого плану, недовиконання склало 9,3% або 2,0 млн гривень. За 2019 рік проведено видатки в сумі 35,4 млн грн, що становить 98,1% до уточненого плану, недовиконання склало 0,7 млн грн або 1,9 відсотка.

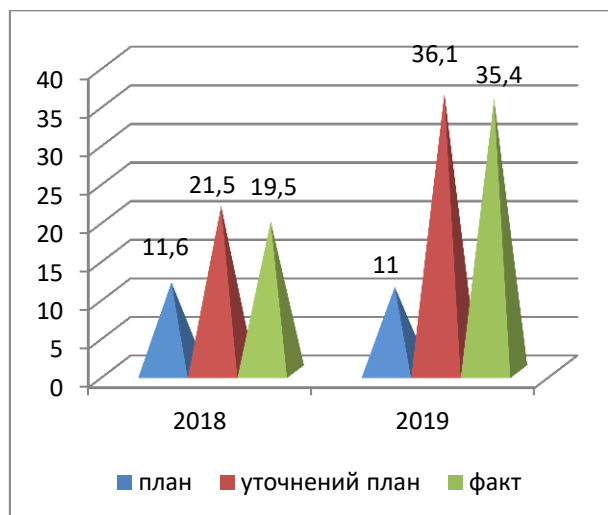
Діаграма 9

Діаграма 10

Аналіз виконання видаткової частини загального фонду бюджету Мурованської ОТГ (млн грн)

Аналіз виконання видаткової частини спецфонду бюджету Мурованської ОТГ (млн грн)

Як спостерігається з наведених діаграм, найвищий рівень виконання видаткової частини як за загальним так і за спеціальним фондом забезпечено у 2019 році 95,1% та 98,1% відповідно. Найменше виконання видаткової частини місцевого бюджету забезпечено у 2018 році за загальним фондом 90,9%, за спеціальним фондом – 90,7 відсотка.

Якщо проаналізувати видатки загального фонду в розрізі основних галузей, то у досліджуваному періоді основну частину складають видатки на освіту – 55,3 млн грн (47,3 % видатків загального фонду), державне управління – 23,2 млн грн (19,8% видатків загального фонду), видатки на житлово-комунальне господарство – 8,6 млн грн (7,4% видатків загального фонду) та видатки на охорону здоров'я – 4,2 млн грн, або 3,6% видатків загального фонду бюджету.

Зокрема, видатки на галузь освіти за 2018 рік склали 23,1 млн грн, або 87,8% до уточненого плану на рік, а за 2019 рік – 32,2 млн грн (92,3 відсотка).

Видатки на державне управління за загальним фондом у 2018 році становили 10,0 млн грн та профінансовані практично в повному обсязі до запланованого, за 2019 рік – 13,2 млн грн (99,8% до уточненого плану на рік).

На галузь житлово-комунального господарства у 2018 році спрямовано кошти в сумі 3,1 млн грн (93,9% до уточненого плану), за 2019 рік – 5,5 млн грн (99,1% до уточненого плану на рік).

Видатки на охорону здоров'я за загальним фондом у 2018 році склали 2,1 млн грн (87,5% до уточненого плану), за 2019 рік – 2,1 млн грн (99,0% до уточненого плану на рік).

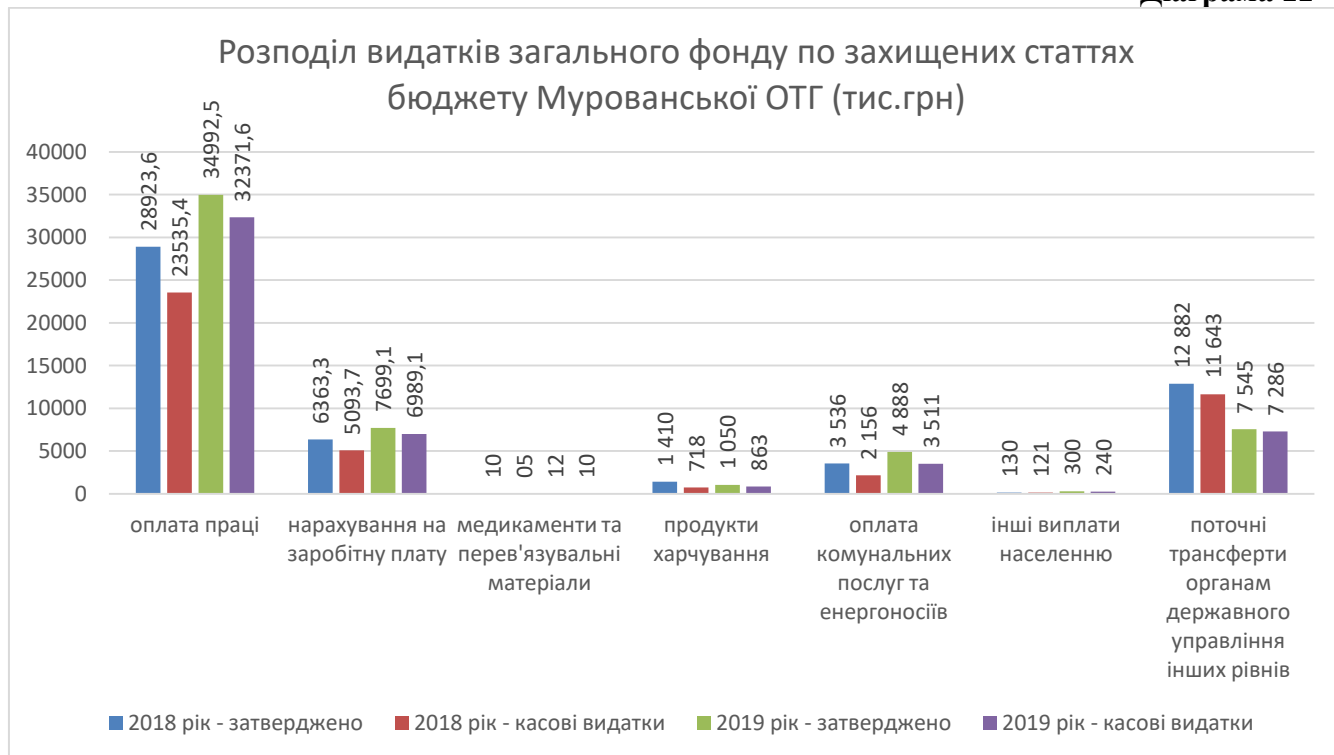
Незначними за обсягами в досліджуваному періоді були видатки на культуру і мистецтво (2257,8 тис. грн); утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури (поточний ремонт) – 2060,5 тис. грн; будівництво та регіональний розвиток (598,8 тис. грн); сільське, лісове, рибне господарство та мисливство (590,8 тис. грн); соціальний захист та соціальне забезпечення (406,9 тис. грн); іншу діяльність у сфері державного управління (476,1 тис. грн); фізичну культуру і спорт (118,1 тис. грн) та видатки на проведення виборів (100,0 тис. грн).

Крім цього, у видатковій частині загального фонду бюджету Мурованської ОТГ рішенням сесії про затвердження бюджету на 2018 рік від 11.01.2018 №9 резервний фонд затверджено в сумі 400,0 тис. грн та рішенням сесії про затвердження бюджету на 2019 рік - в сумі 450,0 тис. гривень.

Протягом досліджуваного періоду на підставі рішень про внесення змін, обсяг резервного фонду з врахуванням проведених змін на 2018 рік склала – 63,5 тис. грн та на 2019 рік – 34,5 тис. гривень.

У 2018 та 2019 роках кошти резервного фонду не використовувалися.

Діаграма 11

В розрізі економічної класифікації видатків (по захищених статтях) за досліджуваний період найбільше коштів спрямовано на оплату праці з нарахуваннями (у 2018 році – 28,6 млн грн (81,1% бюджетних асигнувань) та не профінансовано у розмірі 18,9% (6,7 млн грн) до бюджетних асигнувань; у

2019 році – 39,4 млн грн (92,3% бюджетних асигнувань) та не профінансовано у розмірі 7,7% (3,3 млн грн) до бюджетних асигнувань).

Видатки на медикаменти та перев'язувальні матеріали не виконані у порівнянні з кошторисними призначеннями на 30,9%, або 6,8 тис. гривень. Видатки на продукти харчування не виконано на 35,8% до уточнених кошторисних призначень (профінансовано на 879,6 тис. грн менше). По видатках на оплату комунальних послуг профінансовано на 32,7% або 2757,5 тис. грн менше в порівнянні з кошторисними призначеннями, що пов'язано з економією енергоносіїв.

Якщо проаналізувати видатки спеціального фонду, то у досліджуваному періоді основну частину складають видатки на проведення робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією і утриманням автомобільних доріг – 34,2 млн грн (62,3% видатків спеціального фонду), освіту – 9,8 млн грн (17,9% видатків спеціального фонду), видатки на капітальні вкладення (реалізація заходів щодо інвестиційного розвитку територій) – 5,3 млн грн (9,7% видатків спеціального фонду) та видатки на охорону здоров'я – 1,4 млн грн, або 2,5% видатків спеціального фонду.

Незначними за обсягами по спеціальному фонду бюджету у досліджуваному періоді були видатки на природоохоронні заходи – 604,8 тис. грн, на утримання органів місцевого самоврядування – 466,1 тис. грн, культуру і мистецтво – 307,1 тис. грн, розробку схем та проектних рішень масового застосування – 187,5 тис. грн та видатки на інші заходи, пов'язані з економічною діяльністю (проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки) – 32,4 тис. гривень.

Також, у 2019 році комунальному підприємству «ЕкоУстрій» спрямовано як внесок в статутний фонд підприємства кошти в сумі 500,0 тис. грн, які використані на придбання трактора та комп'ютерної техніки.

В цілому, проведеним аналізом використання коштів бюджету розвитку бюджету Мурованської ОТГ встановлено, що протягом 2018-2019 років з бюджету розвитку здійснено видатків на загальну суму 52,3 млн грн, з них у 2018 році – 19,1 млн грн та у 2019 році – 33,2 млн гривень.

Діаграма 12

Як вбачається з діаграми, найбільше коштів спрямовано на будівництво, ремонт та утримання автомобільних доріг – 34,4% коштів бюджету розвитку, капітальний ремонт закладів освіти (15,9%), придбання основних засобів (12,4%) та видатки на виконання інвестиційних проектів (9,4 відсотка).

Загальна сума вільного залишку коштів, який утворився по загальному фонду бюджету Мурованської ОТГ на початок 2018 року, склала 3004,5 тис. грн, з яких згідно рішень сесій виділено та фактично використано кошти в сумі 2904,5 тис. грн (на оплату відряджень, придбання медикаментів та медичного обладнання, оргтехніки, газонокосарки, звукотехнічної апаратури для Гамаліївської ЗОШ, стендів, лавок, огорожі, трибун, решіток на батареї, щаблю, сітки для огорожі школи, паливо-мастильних матеріалів, рослин, проведення мережі інтернет, оплату послуг відеоспостереження, поточний ремонт вуличного освітлення в с. Гамаліївка, поточний ремонт ФАПУ та фасаду і даху Народного дому в с. Кам'янопіль, виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єкту «Будівництво первинної медико-санітарної допомоги у сільській місцевості сіл Ямпіль та Муроване», електромонтажні роботи по Народному дому с. Ямпіль, тощо).

По спеціальному фонду бюджету Мурованської ОТГ сума вільного залишку коштів на початок 2018 року склала 1248,1 тис. грн, з яких протягом року використано на будівництво мереж каналізації в с. Ямпіль – 293,7 тис. грн та будівництво питного водопроводу в с. Ямпіль – 295,7 тис. гривень.

Загальна сума вільного залишку коштів загального фонду бюджету Мурованської ОТГ, який утворився на початок 2019 року склала 6228,7 тис. грн, з яких згідно рішень сесій виділено та фактично використано кошти в сумі 6128,7 тис. грн (оплату відряджень, комунальні послуги, закупівлю ліцензії для

відділу містобудування та житлово-комунального господарства, оплату послуг транспорту та проживання, дезінфекції, оплату послуг по встановленні трибун в парковій зоні, сплата членських внесків, придбання комп'ютерної техніки, сценічних костюмів, придбання обладнання скейт - парку, обладнання трибун для стадіону, реконструкцію адмінбудівлі, реконструкцію водопостачання із влаштуванням водонапірної башти в с. Гамаліївка, реконструкцію будівлі роздягальні в с. Гамаліївка, реконструкцію Народного дому в с. Сороки-Львівські та виготовлення технічної документації по проектах будівництва).

По спеціальному фонду бюджету Мурованської ОТГ сума вільного залишку коштів на початок 2019 року склала 3670,6 тис. грн, з яких протягом року використано на: будівництво побутової самопливної каналізації по вул. Партизанська-Львівська в с. Муроване – 890,0 тис. грн, будівництво приміщення роздягальні по вул. Зоряна в с. Муроване - 280,3 тис. грн, придбання духових музичних інструментів для духового оркестру Мурованської ОТГ – 75,0 тис. грн, проведення експертно-грошової оцінки земельної ділянки з метою її продажу у власність – 24,3 тис. грн та будівництво спортивного майданчика з штучним покриттям в с. Сороки-Львівській і мультифункційного майданчика для заняття ігровими видами спорту в с. Муровану на суму 1737,1 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість за загальним фондом станом на 01.01.2018 становила – 790,5 тис. грн (з них 71,5 тис. грн прострочена заборгованість за послуги з благоустрою, 6,0 тис. грн – за періодичні видання по сільській раді та 713,0 тис. грн за будівництво штучного поля в с. Ямпіль). Станом на 01.01.2019 дебіторська заборгованість за загальним фондом становила - 5,4 тис. грн за періодичні видання по сільській раді та станом на 01.01.2020 - 13,2 тис. грн (з них за передоплату періодичних видань по сільській раді в сумі 6,3 тис. грн та закладах дошкільної освіти – 6,9 тис. грн). По спеціальному фонду станом на 01.01.2018 та 01.01.2020 дебіторська заборгованість відсутня, а станом на 01.01.2019 становила – 60,3 тис. грн (з них 58,3 тис. грн за будівництво штучного поля та 2,0 тис. грн по батьківській платі).

Кредиторська заборгованість за загальним фондом станом на 01.01.2018, 01.01.2019 та 01.01.2020 відсутня. По спеціальному фонду кредиторська заборгованість станом на 01.01.2018 - відсутня, а станом на 01.01.2019 становила 11,8 тис. грн, яка утворилася у закладах освіти по батьківській платі та станом на 01.01.2020 – 30,6 тис. грн, яка утворилася у закладах освіти по батьківській платі (з них закладах середньої освіти – 6,6 тис. грн та дошкільних закладах освіти – 24,0 тис. гривень).

На реалізацію 4-ох місцевих програм, затверджених рішеннями Мурованської сільської ради на 2018 рік, протягом року заплановано спрямувати кошти в сумі 5 857,3 тис. грн, із яких фактично використано 5 661,2 тис. грн, або 96,7% до запланованого. Протягом 2019 року заплановано спрямувати коштів на виконання 8-ми місцевих програм – 9 026,4 тис. грн, з яких використано – 8 938,1 тис. грн або 99,0 відсотків.

Найбільші обсяги фінансування було спрямовано на виконання Програми благоустрою Мурованської сільської ради ОТГ у 2018 році – 5 402,3 тис. грн,

або 95,4% від загального обсягу фінансування за програмами на 2018 рік, у 2019 році на виконання вказаної програми спрямовано – 8 427,4 тис. грн, що становить 94,3% від загального обсягу фінансування за програмами на 2019 рік.

На виконання Програми про надання одноразової грошової матеріальної допомоги громадянам, які проживають на території Мурованської ОТГ, спрямовано коштів у 2018 році – 121,0 тис. грн, або 2,1% від загального обсягу фінансування за програмами на 2018 рік. У 2019 році на виконання вказаної програми спрямовано 240,0 тис. грн, що становить 2,7% від загального обсягу фінансування програм на 2019 рік.

Так, рішеннями сесій Мурованської сільської ради ОТГ від 27.02.2018 №112 та від 14.12.2018 №874 з метою матеріальної підтримки малозабезпечених громадян, які постійно проживають на території Мурованської сільської ради ОТГ та учасників АТО, а також осіб, які проходять довгострокове лікування, затверджено Програму та Положення про надання одноразової грошової матеріальної допомоги громадянам, які проживають на території Мурованської сільської ради ОТГ на 2018 та 2019 рік, відповідно. [24]

Видатки на реалізацію вищезазначеної програми у 2018 та 2019 роках здійснювалися по КПКВ 0113242 «Інші заходи у сфері соціального захисту та соціального забезпечення», за якими затверджено паспорти бюджетних програм на відповідні роки.

Основними завданнями вказаної програми є надання допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам (пенсіонерам, інвалідам), дітям-сиротам, опікунам над недієздатними особами, іншим категоріям населення, громадянам, які постраждали від стихійного лиха (удару блискавки, повені, урагану, пожежі тощо), або тимчасово потрапили в складне матеріальне становище (важке тривале захворювання, хірургічна операція, каліцтво тощо), учасникам АТО та їхнім сім'ям.

Положенням про надання одноразової грошової матеріальної допомоги, яке є складовою Програми на відповідний рік, затвердженої рішенням сесії від 27.02.2018 №112 та від 14.12.2018 №874 передбачено, що одноразова грошова матеріальна допомога надається громадянину не частіше одного разу на рік та в розмірі, визначеному рішенням сесії Мурованської ОТГ.

При цьому, в окремих (складних випадках, які потребують негайного втручання) розмір виплати у 2018 році може складати до 20,0 тис. грн, а у 2019 році – до 50,0 тис. грн за розпорядженням сільського голови.

Для реалізації програми, затвердженої рішенням сесії від 27.02.2018 №112 у 2018 році, затверджено асигнування в сумі 130,0 тис. грн, із яких протягом вказаного періоду надійшло та використано коштів в загальній сумі 126,5 тис. гривень.

Протягом 2018 року до Мурованської ОТГ звернулося 53 особи з приводу надання одноразової матеріальної допомоги. За результатами розгляду зазначених вище заяв Мурованською ОТГ на підставі рішень сесій матеріальну допомогу надано 34 особам (зокрема: 15 особам у зв'язку із лікуванням в сумі від 3,0 до 5,0 тис. грн, 9-ти особам на поховання - по 2,0 тис. грн, 3 особам у

зв'язку з досягненням 90-ти річного віку – по 1,0 тис. грн, 3 особам ліквідаторам ЧАЕС – по 1,0 тис.грн, 4 особам – за зверненнями попереднього року – (2 особам в розмірі по 3,0 тис. грн, 1 особі – 1,0 тис. грн та 1-й особі в розмірі 20,0 тис. грн).

У 2018 році Мурованською ОТГ 7-ми громадянам не виплачено матеріальну допомогу по причині їх смерті до та після прийняття рішення про здійснення такої виплати, 1-й громадянці відмовлено в наданні такої допомоги, про що її повідомлено листом від 18.07.2018 №444. Крім того, 13-ом громадянам виплату допомоги проведено у 2019 році та 2-ом громадянам у 2020 році.

Відповідно до інформації керівника відділу бухгалтерського обліку, фінансів та звітності Мурованської ОТГ Війтович Г.Ю. від 26.05.2020 у зв'язку з відсутністю асигнувань на 2018 рік виплата адресної одноразової грошової матеріальної допомоги 13-ти громадянам проведена у 2019 році. Також при зверненні 2-ма громадянами про надання одноразової грошової матеріальної допомоги до пакету необхідних документів не було долучено реквізити банківського рахунку для зарахування даної допомоги, що призвело до виплати допомоги у травні 2020 року. *Інформації та реєстр звернень громадян у Додатку 1 до звіту.*

Крім цього, в рамках даної програми проведено видатки з організації перевезення дітей учасників АТО та їх сімей, дітей з інвалідністю в м. Трускавець (дельфінарій «Оскар») в сумі 5,5 тис. гривень.

Для реалізації програми, затвердженої рішенням сесії від 14.12.2018 №874 у 2019 році, за КПКВ 0113242 КЕКВ 2730 затверджено асигнування в сумі 249,3 тис. гривень. Касові видатки проведено в сумі 240,0 тис. грн, що відповідає отриманому фінансуванню.

Протягом 2019 року до Мурованської ОТГ звернулося 65 осіб з приводу надання одноразової матеріальної допомоги. За результатами розгляду зазначених вище заяв Мурованською ОТГ на підставі рішень сесій матеріальну допомогу надано 54-ти особам (31-ій особі у зв'язку з важким матеріальним становищем на лікування, в т. ч. на проведення операцій в межах від 2,0 тис. грн до 15,0 тис. гривень, 10 особам на поховання по 2,0 тис. грн, 2 особам – до ювілею 90 років, 9 особам на лікування онкологічних захворювань - по 5,0 тис. грн, 1 учаснику АТО на придбання твердого палива – 3,0 тис. грн, 1 особі – у зв'язку з пожежею в житловому будинку – 10,0 тис. грн). При цьому, із загальної кількості громадян, яким виплачена допомога, 13-ом - матеріальна допомога виплачена за зверненням 2018 року.

У 2019 році Мурованською ОТГ 4-м громадянам відмовлено в наданні такої допомоги, про що їх повідомлено листами та 20-ти громадянам виплату допомоги проведено у 2020 році.

Також відповідно до Програми про надання одноразової грошової матеріальної допомоги громадянам, які проживають на території Мурованської ОТГ на 2019 рік із змінами, внесеними рішенням сесії від 08.08.2019 №1285 - 28 жителям Мурованської ОТГ виплачено одноразову матеріальну грошову допомогу до дня Незалежності України в розмірі по 1,0 тис. гривень.

Як встановлено в ході аудиту, протягом 2018-2019 років Мурованською сільською радою ОТГ реєструвалися заяви про надання одноразової грошової матеріальної допомоги та приймалися за ними рішення за відсутності поданого громадянами повного пакету документів (довідки про доходи заявником та довідок про доходи членами сім'ї заявника), визначеного п. 2.2 Положень про надання одноразової грошової матеріальної допомоги громадянам, які проживають на території Мурованської ОТГ, які затверджено рішеннями сесії від 27.02.2018 №112 та 14.12.2018 №874.

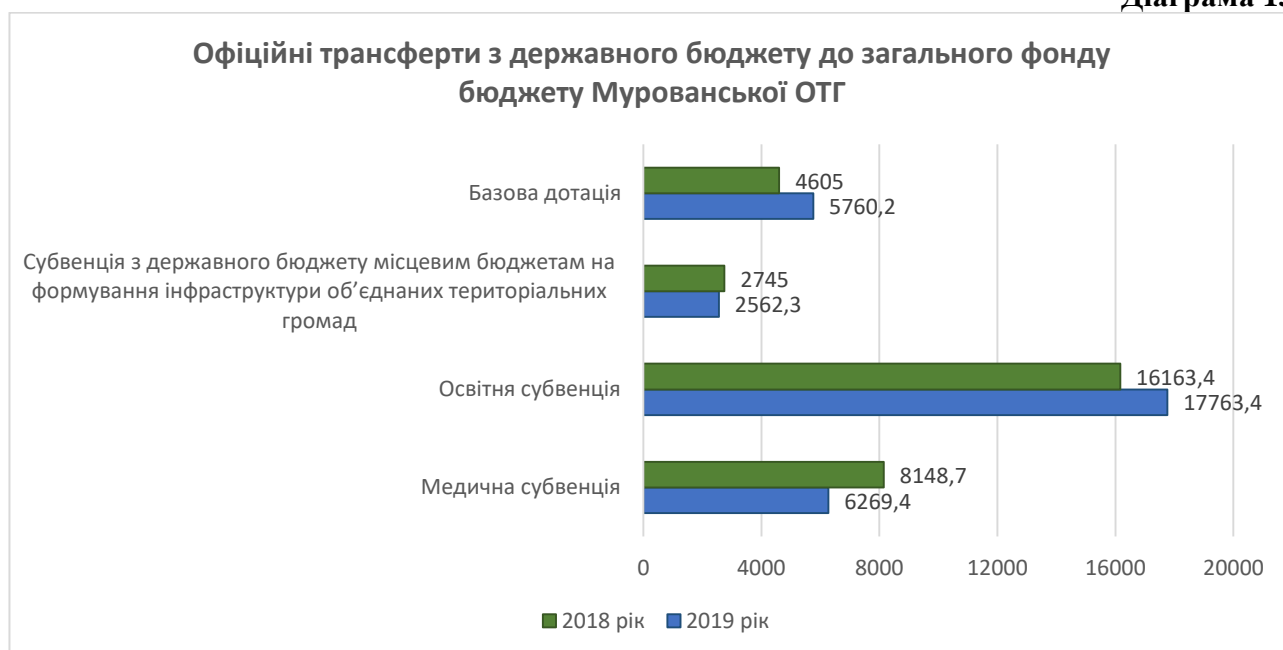
Відповідно до інформації секретаря Мурованської сільської ради ОТГ Хомяка О.Р. при прийнятті рішень про надання одноразової грошової матеріальної допомоги депутати повідомлені про відсутність окремих документів (довідок про доходи сім'ї заявника). *Інформація у Додатку 2 до звіту.*

2.3 Оцінка впливу міжбюджетних трансфертів на стан виконання бюджету за доходами та видатками

У 2018 році по загальному фонду бюджету отримано офіційних трансфертів в сумі 32 872,5 тис. грн (99,9 % до уточненого плану), що становило 80,5% доходів загального фонду бюджету. Зокрема, в повному обсязі до запланованого надійшло трансфертів з державного бюджету (31 662,1 тис. грн), з місцевих бюджетів – 1 210,4 тис. грн (98,4% до уточненого плану).

За 2019 рік до загального фонду бюджету надійшло офіційних трансфертів в сумі 41 333,2 тис. грн (99,9% до уточненого плану на відповідний період), що становить 85,6% доходів загального фонду. Із вказаного обсягу трансфертів 32 355,3 тис. грн (100% до запланованого) складають трансфери з державного бюджету, 8 977,9 тис. грн – з місцевих бюджетів (рівень виконання 99,7% до запланованого).

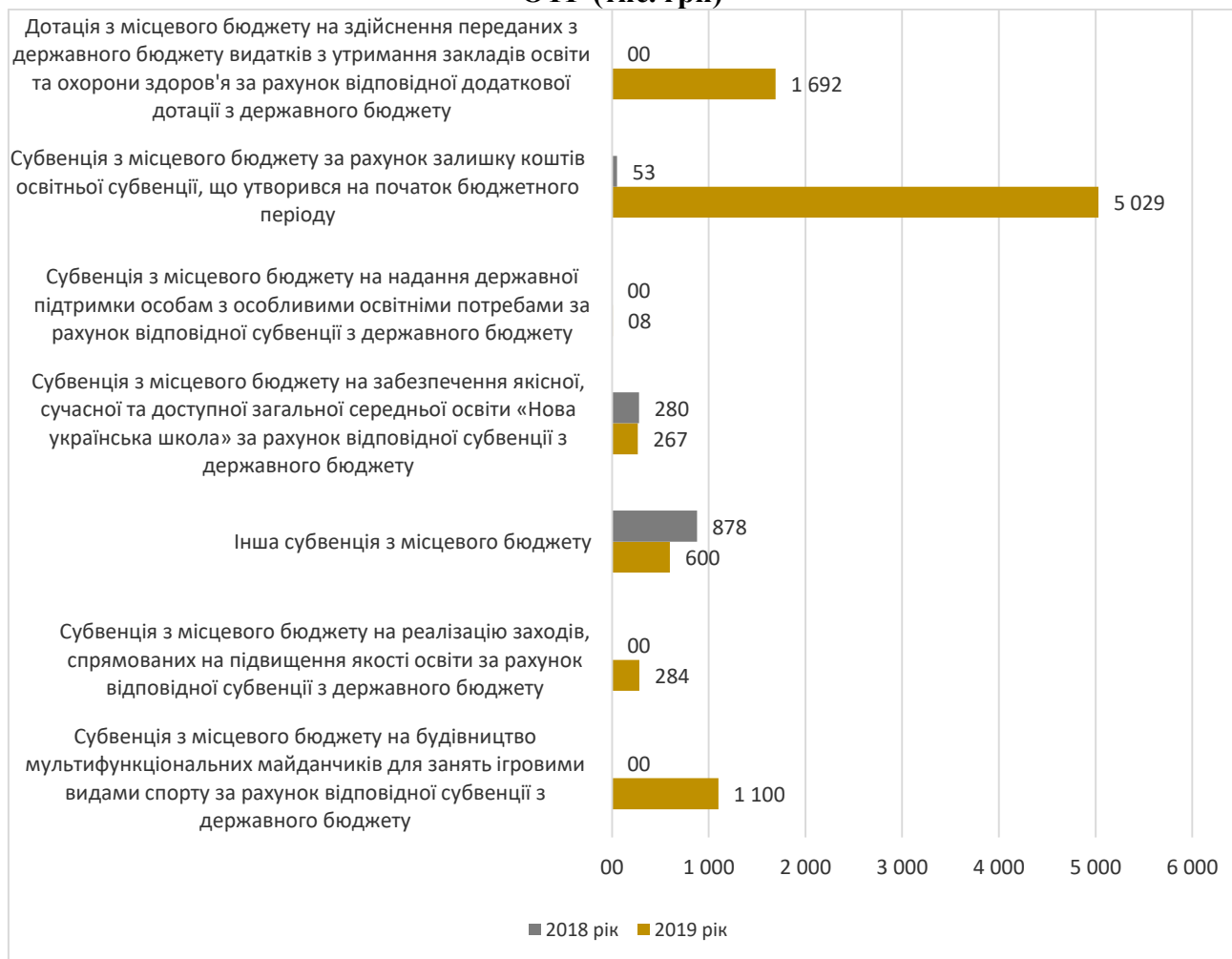
Діаграма 13

Діаграма 14

Офіційні трансферти з місцевих бюджетів до загального фонду бюджету Мурованської ОТГ (тис. грн)

Серед офіційних трансфертів загального фонду місцевого бюджету найбільшу питому вагу займають освітня субвенція 45,8% або 33 956,8 тис. грн, медична субвенція – 19,4% або 14 418,1 тис. гривень.

Освітня субвенція спрямована на фінансування витрат з оплати праці педагогічних працівників. Залишок коштів освітньої субвенції станом на 01.01.2018 складав – 52,7 тис. грн, на 01.01.2019 - 2 782,1 тис. грн, а станом на 31.12.2019 – 2 207,5 тис. гривень.

Медична субвенція використовувалась на фінансування закладів охорони здоров'я (проведення поточних видатків, надання первинної медичної допомоги населенню двома фельдшерсько-акушерськими пунктами та Мурованською амбулаторією (з травня 2019 року КНП «Амбулаторія загальної практики Пустомитівського району Львівської області», а також надання вторинної медичної допомоги населенню КНП Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня» по договорах, укладених у 2018 році на суму 5653,5 тис. грн та у 2019 році на – 6269,4 тис. грн). Залишки коштів медичної субвенції станом на 01.01.2018, на 01.01.2020 відсутні та станом на 01.01.2019 склали – 612,0 тис. гривень.

Базова дотація у 2018 році в сумі 4 605,0 тис. грн та протягом 2019 року на суму 5 760,2 тис. грн використана на фінансування поточних видатків.

Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад у 2018 році використана в сумі 2745,0 тис. грн (з них на капітальні ремонти: дорожнього покриття прибудинкової території по вул. Січових Стрільців №2, №4 в с. Муроване – 667,0 тис. грн; дороги по вул. Бічна Молодіжна в с. Муроване – 920,4 тис. грн; дороги по вул. Житня у с. Муроване – 962,7 тис. грн та капітальний ремонт проїзду від вул. Меліоративна до ДНЗ «Веселка» по вул. Шевченка, 9А в с. Муроване – 194,9 тис. гривень).

Протягом 2019 року кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в загальній сумі 2 562,3 тис. грн використано на капітальний ремонт дорожнього покриття по вул. Жовтнева від буд. №1 до Ямпільського дошкільного навчального закладу на суму 1 012,6 тис. грн та дорожнього покриття по вул. Софіївська від буд. №1 до буд. №9 в с. Кам'янопіль - 1 549,7 тис. гривень.

Субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного періоду (станом на 01.01.2018) в сумі 52,7 тис. грн протягом 2018 року використано на придбання ноутбуків.

Кошти субвенції з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету в сумі 7,5 тис. грн використано на закупівлю велотренажерів для Мурованського ДНЗ.

У 2019 році субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного періоду в сумі 5028,9 тис. грн використана на закупку будівельних матеріалів для проведення ремонту у Мурованській ЗОШ та Ямпільському НКВ, а також на проведення енергоефективних заходів у Мурованській ЗОШ.

За 2018 рік субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету в сумі 279,7 тис. грн використана на придбання ноутбуків, багатофункціонального пристрою, системного блоку, одномісних регульованих шкільних комплектів (стіл та стілець); у 2019 році кошти в сумі 266,6 тис. грн використано на закупівлю дидактичних матеріалів, меблів та комп'ютерної техніки.

Інша субвенція з місцевого бюджету (обласного бюджету) у 2018 році в загальній сумі 877,8 тис. грн використана на закупівлю зелених насаджень для озеленення парку (193,8 тис. грн), капітальний ремонт санвузлів Мурованської ЗОШ (170,0 тис. грн), капітальний ремонт благоустрою Ямпільського НКВ (195,0 тис. грн), капітальний ремонт доріжок на території ДНЗ с. Ямпіль (183,5 тис. грн) та очищення озера в с. Сороки-Львівські по вул. Лукашевичів (135,5 тис. грн) та у 2019 році на суму 599,5 тис. грн (з них 199,9 тис. грн використано на придбання обладнання для влаштування скейт-парку по вул. Зоряна в с. Муроване, 199,7 тис. грн на реконструкцію будівлі роздягальні на стадіоні в с. Гамаліївка та 199,9 тис. грн на придбання обладнання (трибун) для стадіону в с. Муроване).

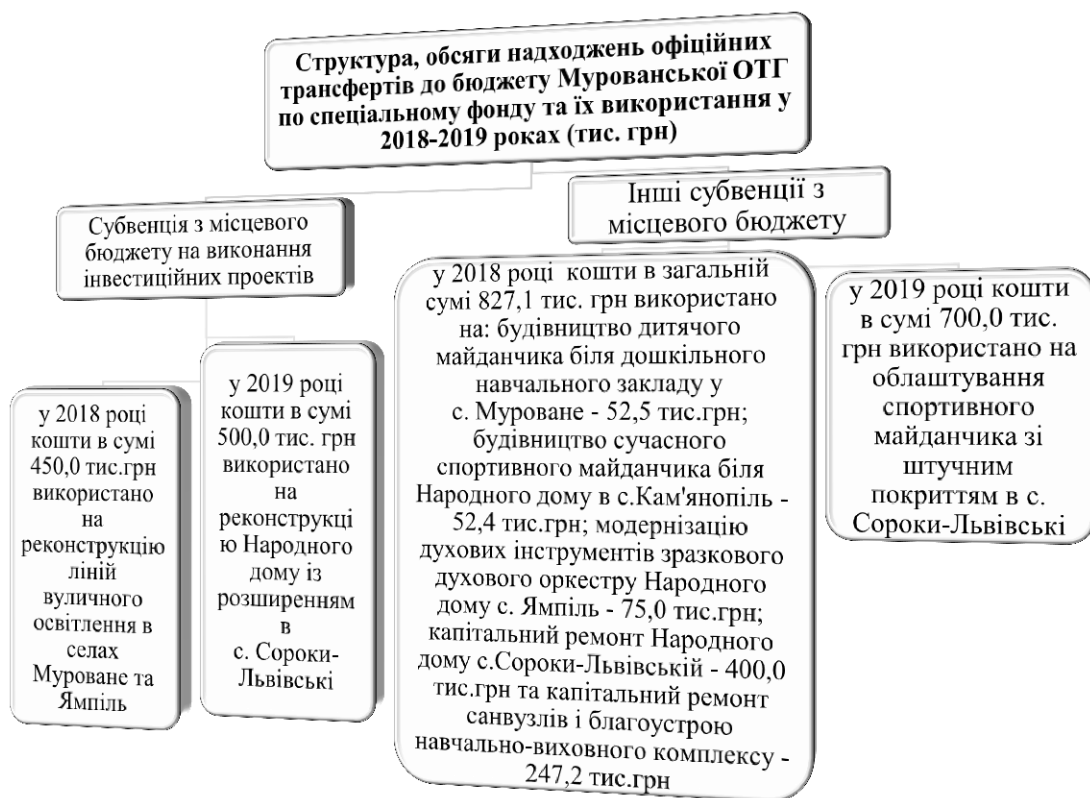
У 2019 році кошти субвенції з місцевого бюджету на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету в загальній сумі 283,6 тис. грн використано на придбання комп'ютерної техніки для Мурованської ЗОШ та проведення інтернету у селах Муроване, Ямпіль, Сороки-Львівські та Гамаліївка.

Субвенція з місцевого бюджету на будівництво мультифункціональних майданчиків для занять ігровими видами спорту за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету в сумі 1099,9 тис. грн використана у 2019 році на будівництво мультифункційного майданчика для занять ігровими видами спорту в с. Муроване Пустомитівського району Львівської області.

У 2019 році кошти дотації з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету в загальній сумі 1691,9 тис. грн використано на поточні потреби.

До спеціального фонду бюджету у 2018 році з місцевих бюджетів надійшло трансфертів в сумі 1277,1 тис. грн (субвенція з місцевого бюджету на виконання інвестиційних проектів – 450,0 тис. грн, інша субвенція – 827,1 тис. гривень). За 2019 рік з місцевих бюджетів надійшло трансфертів в сумі 1200,0 тис. грн (субвенція з місцевого бюджету на виконання інвестиційних проектів – 500,0 тис. грн, інша субвенція – 700,0 тис. гривень).

Структура та обсяги надходжень офіційних трансфертів по спеціальному фонду бюджету Мурованської ОТГ та їх використання наведено у блок-схемі №2.

Таблиця 1

Субвенції, передані з бюджету Мурованської ОТГ іншим бюджетам протягом 2018-2019 років за загальним та спеціальним фондами

<i>Рік</i>	<i>Субвенція з місцевого бюджету на співфінансування інвестиційних проектів</i>	<i>Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції</i>	<i>Субвенція з місцевого бюджету на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах</i>	<i>Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції</i>	<i>Інші субвенції з місцевого бюджету</i>
Загальний фонд					
2018 рік		5653,4 тис. грн – для КНП Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня» за медичне обслуговування мешканців Мурованської ОТГ Пустомитівського району Львівської області		1936,2 тис. грн - для відділу освіти Пустомитівської районної державної адміністрації (на виплату заробітної плати та відшкодування комунальних послуг за січень-лютий 2018 року)	2311,2 тис. грн - для відділу освіти Пустомитівської районної державної адміністрації (на виплату заробітної плати та відшкодування комунальних послуг за січень-лютий 2018 року) 102,1 тис. грн – для відділу культури Пустомитівської районної державної адміністрації (на виплату заробітної плати та відшкодування комунальних послуг за січень-лютий 2018 року) 444,5 тис. грн – для Пустомитівського районного територіального центру соціального обслуговування (на оплату праці соціальним працівникам) 429,5 тис. грн – для відділу культури Пустомитівської районної державної адміністрації на виплату заробітної плати за березень – грудень 2018 року для викладачів філії Пустомитівської

					<p>школи мистецтв, яка знаходиться в с. Ямпіль та в с. Муроване за навчання дітей</p> <p>41,0 тис. грн – для Пустомитівського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (на оплату праці соціальним працівникам)</p> <p>25,8 тис. грн – для КНП Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня» за відшкодування комунальних послуг спожитих КНП «Амбулаторія загальної практики Пустомитівського району Львівської області» у січні-лютому 2018 року</p>
2018 рік			<p>199,2 тис. грн – для Львівської обласної ради на поточний ремонт та експлуатаційне утримання (утримання, виготовлення ПКД на роботи поточного характеру) автомобільної дороги загального користування місцевого значення С140647 (Львів-Рава-Руська) – Муроване</p> <p>500,0 тис. грн – для Львівської обласної ради на ремонт та експлуатаційне утримання (утримання, виготовлення ПКД на роботи поточного характеру) автомобільної дороги загального користування місцевого значення С141210 Муроване – Новий Яричів</p>		

2019 рік		6269,4 тис. грн - для КНП Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня» за медичне обслуговування мешканців Мурованської ОТГ Пустомитівського району Львівської області			422,3 тис. грн - для Пустомитівського районного територіального центру соціального обслуговування на оплату праці 6-ти соціальним робітникам, придбання спецодягу та продуктів харчування 484,0 тис. грн - для відділу культури Пустомитівської районної державної адміністрації для відшкодування виплат по заробітній платі педагогічним працівникам, які працюють у філіях Звенигородської ДМШ сіл Ямпіль та Муроване 100,0 тис. грн - для 25 Державної пожежно - рятувальної частини ГУ ДСНС України у Львівській області (придбання коліс, дизельного палива та маски панорамної) 10,0 тис. грн – для Оброшинській ДЮСШ «Надія» за навчання дітей
Спеціальний фонд					
2019 рік	1279,0 тис. грн - для Львівської обласної ради на будівництво закладу первинної медико-санітарної допомоги у сільській місцевості (амбулаторія загальної практики сімейної медицини) в с. Ямпіль Пустомитівського району Львівської області 876,3 тис. грн - для				

Львівської обласної ради на будівництво закладу первинної медико-санітарної допомоги у сільській місцевості (амбулаторія загальної практики сімейної медицини) в с. Муроване Пустомитівського району Львівської області				
---	--	--	--	--

Одним із джерел фінансування видатків на покращення умов життя громади є конкурси мікропроектів, які реалізуються завдяки акумуляції фінансових ресурсів з різних джерел.

Зокрема, Мурованська сільська рада ОТГ за досліджуваний період брала участь і перемогла, залучивши кошти на реалізацію 8-ми мікропроектів загальною вартістю 3223,1 тис. грн у рамках обласного конкурсу мікропроектів (у 2018 році - 5 проектів на суму 1873,4 тис. грн, у 2019 році –3 проекти на суму 1349,7 тис. грн), зокрема:

- «Закупівля зелених насаджень для озеленення парку в с. Муроване» на суму 365,9 тис. грн;
- «Очищення озера в с. Сороки-Львівські по вул. Лукашевичів Пустомитівського району Львівської області» на суму 362,2 тис. грн;
- «Капітальний ремонт доріжок на території ДНЗ в с. Ямпіль Пустомитівського району Львівської області» на суму 399,1 тис. грн;
- «Капітальний ремонт санвузлів Мурованської ЗОШ І-ІІІ ступенів в с. Муроване Пустомитівського району Львівської області» на суму 347,4 тис. грн;
- «Капітальний ремонт благоустрою Ямпільського НВК села Ямпіль Пустомитівського району Львівської області» на суму 398,8 тис. грн.
- «Придбання обладнання (скейт-парк) для відпочинкової зони по вул. Зоряна в с. Муроване Мурованської сільської ради ОТГ Пустомитівського району Львівської області» на суму 435,5 тис. грн;
- «Придбання обладнання (трибун) для стадіону в с. Муроване Мурованської сільської ради ОТГ Пустомитівського району Львівської області» на суму 420,0 тис. грн;
- «Капітальний ремонт приміщення роздягальні на стадіоні в с. Гамаліївка Мурованської сільської ради ОТГ Пустомитівського району Львівської області» на суму 494,2 тис. гривень.

Інформація щодо виконання дохідної та видаткової частини бюджету Мурованської ОТГ Пустомитівського району за 2018 - 2019 роки у Додатку 3 до звіту.

2.4. Стан забезпечення спільних інтересів територіальних громад щодо якості соціальних послуг

2.4.1 У сфері забезпечення освітніми послугами.

Згідно рішення № 6 від 09.01.2018 Мурованської сільської ради ОТГ затверджено структуру та управлінський апарат Мурованської сільської ради

ОТГ і утворено відділ освіти у структурі Мурованської сільської ради ОТГ без статусу юридичної особи.

В об'єднаній територіальній громаді функціонує 1 заклад загальної середньої освіти I-III ступенів, 2 заклади загальної середньої освіти I-II ступенів, 1 навчально-виховний комплекс, 2 заклади дошкільної освіти.

Діяльність усіх структурних ланок освітньої галузі об'єднана вирішенням основних стратегічних завдань – забезпечення ефективності, доступності та піднесення якості шкільної та дошкільної освіти.

Протягом 2018 – 2019 років на фінансування галузі «Освіта» з бюджету Мурованської ОТГ спрямовано 64 525,9 тис. грн, з них по загальному фонду – 55 317,9 тис. грн, спеціальному – 9 208,0 тис. грн, що становить 38 % від всіх видатків за досліджуваний період.

Обсяг видатків на освіту в 2019 році по загальному фонду зріс на 9 078,9 тис. грн, або на 28% порівняно з 2018 роком, а по спеціальному – на 6 846,0 тис. грн, або на 85 відсотків.

Видатки загального фонду на освіту у 2018 році виконані на рівні 87,8 % (уточнений план 26 278,2 тис. грн, факт 23 119,5 тис. грн), в 2019 – при уточненому плані 34 858,2 тис. грн видатки проведені на суму 32 198,4 тис. грн, або на рівні 92,4 відсотка.

По спеціальному фонду в 2018 році заплановано видатків на дану галузь в сумі 1 205,9 тис. грн, виконано – 1 181,0 тис. грн, або 97,9 % до запланованого.

В 2019 році уточнений план видатків по спеціальному фонду на освіту склав 8 209,0 тис. грн, який виконано на рівні 97,8 %, або 8 027,0 тис. гривень.

По загальному фонду найбільш питому вагу займають видатки на заробітну плату з нарахуваннями в сумі 44 584,3 тис. грн, що становить 81% із загального обсягу 55 317,9 тис. грн за період аудиту.

Діаграма 15

Структура видатків загального фонду на освіту за 2018-2019 роки

За рахунок спеціального фонду протягом досліджуваного періоду на капітальні видатки в галузі освіти спрямовано коштів на загальну суму

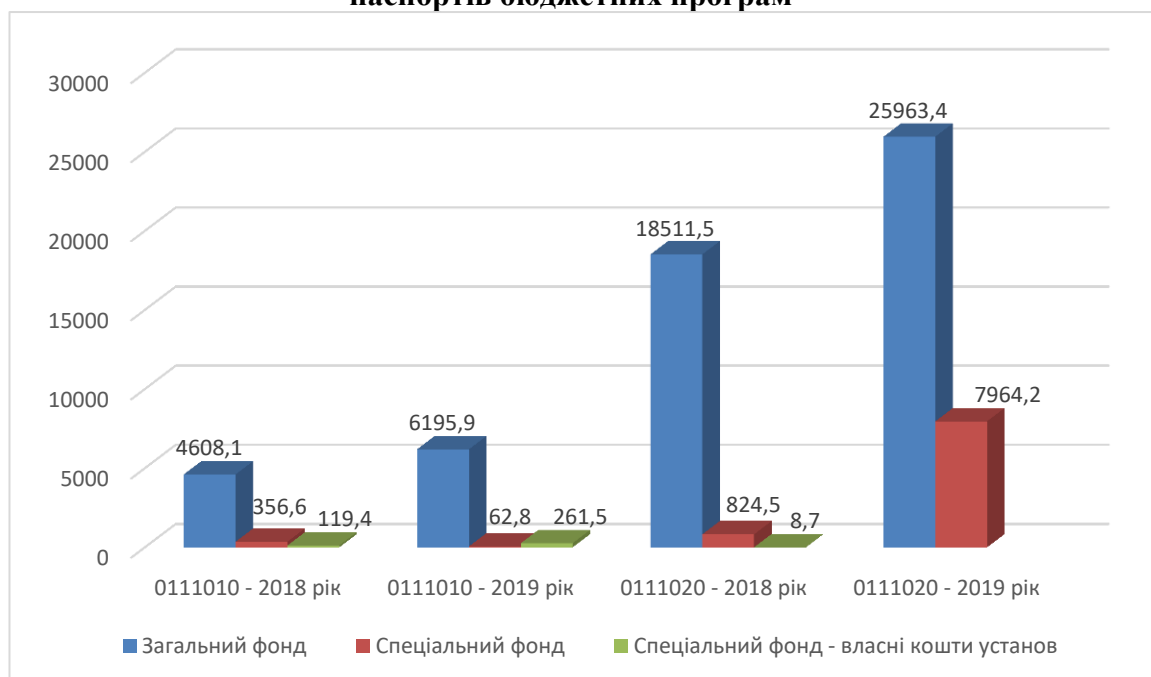

9 208,0 тис. грн, в тому числі на придбання обладнання і предметів довгострокового користування – 1 059,2 тис. грн (11,5%), капітальний ремонт інших об'єктів – 8 142,3 тис. грн або 88,4% видатків на галузь «Освіта», реконструкція та реставрація – 6,5 тис. грн (0,1 відсотка).

Відповідно до звітів про виконання паспортів місцевих програм протягом 2018 – 2019 років видатки на освітню галузь здійснювались за такими бюджетними програмами: 0111010 «Надання дошкільної освіти» - виконано 11 674,8 тис. грн при уточненому плані 13 068,3 тис. грн (88,7%) та 0111020 «Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами (в т. ч. школою-дитячим садком, інтернатом при школі), спеціалізованими школами, ліцеями, гімназіями, колегіумами» - при плані 58 472,3 тис. грн виконано в сумі 53 272,3 тис. грн (91 відсоток).

Діаграма 16

Структура джерел фінансування галузі освіти за досліджуваний період згідно паспортів бюджетних програм

Заклади загальної середньої освіти

Для забезпечення територіальної доступності здобуття загальної середньої освіти на території Мурованської ОТГ у 2018 – 2019 навчальних роках функціонували 4-и заклади загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО): Мурованська ЗОШ I-III ст., Ямпільський НВК ЗНЗ I-III-дошкільний навчальний заклад, Гамаліївська ЗОШ I-II ст. зі структурним підрозділом (дошкільною групою), Сороки – Львівська ЗОШ I-II ступенів.

У 2018-2019 навчальному році в об'єднаній територіальній громаді в двох закладах загальної середньої освіти I-III ст. навчається 746 учнів та 172 учнів в двох загальної середньої освіти I-II ступенів.

Мережа загальноосвітніх закладів із загальною потужністю 1572 учні заповнена на 58% у 2018 році та 62% у 2019 році, що становить 918 та 980 учнів відповідно.

Найбільш заповненою є Мурованська ЗОШ І-ІІІ ст. з кількістю учнів 504 та 523 у 2018 і 2019 роках відповідно, що становить 76% та 79% від планової потужності (660 учнів).

В свою чергу Ямпільський НВК ЗОШ І-ІІІ ст. - дошкільний навчальний заклад заповнений в 2018-2019 роках лише на 36% та 39% від планової потужності (660 учнів), що становить 242 та 262 учні.

Так, загальні видатки на утримання шкіл Мурованської ОТГ становлять в 2018 році – 19 335,9 тис. грн та у 2019 році – 34 006,7 тис. грн, що на 43% більше порівняно з попереднім роком.

На заробітну плату і нарахування працівників загальноосвітніх закладів використано кошти в сумі 15 259,9 тис. грн в 2018 році та 21 360,3 тис. грн в 2019 році, що становить 78% та 63% від загальних видатків на ЗЗСО.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв проведено в сумі 3 301,1 тис. грн, що складає 16% видатків.

На продукти харчування використано коштів в сумі 542,1 тис. грн та на інші витрати – 4 011,4 тис. грн, що становить 1,0 % та 7,5 % всіх видатків.

Протягом досліджуваного періоду укомплектовано 51 клас та 4 групи для дітей до 6 років в 2018 році та 53 класи і 4 групи в 2019 році, з них найбільше класів в Мурованській ЗОШ – 21 та найменше – в Сороки – Львівській ЗОШ І-ІІ ст. в кількості 9 класів.

Середня наповнюваність класів в ЗЗСО у 2019 році склала 18,5 учня. У порівнянні з 2018 роком кількість учнів збільшилась на 62 або на 11%, при цьому кількість дітей в групах до 6 років зменшилась на 14 % (з 89 дітей в 2018 та 77 дітей у 2019 році).

Таблиця 2
Показники діяльності ЗЗСО Мурованської ОТГ за 2018-2019 роки.

Показник	2018 рік	2019 рік
Кількість класів	51	53
Кількість дошкільних груп	4	4
Кількість учнів в класах	918	980
Кількість дітей в дошкільних групах ЗНЗ	89	77
Середня наповнюваність	18	18,5
Кількість штатних працівників	168	172
Витрати на 1-го штатного працівника школи	342,0	481,3

Враховуючи тенденцію до збільшення кількості учнів та штатних працівників середні видатки на одного учня за 2018 рік склали 19,2 тис. грн, а за 2019 рік – видатки на 1 учня зросли до 32,2 тис. гривень. На 40% зросли також витрати на 1 штатного працівника.

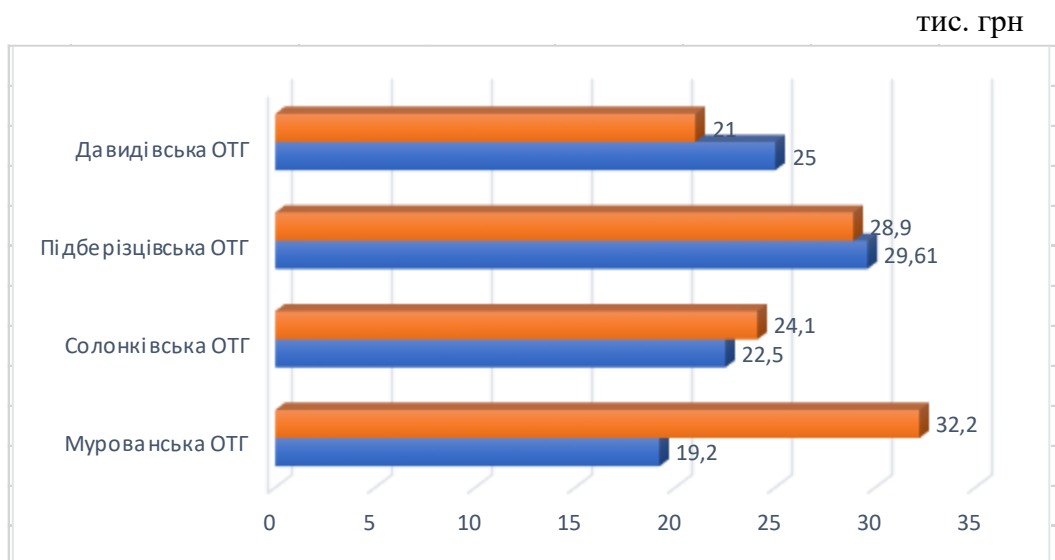
При тому, в розрізі шкіл цей показник різниться. Так, одним з найвищих показників витрат на 1 учня спостерігається по Ямпільському НВК ЗНЗ І-ІІІ ст., кількість учнів в якому складає 39% потужності школи (2018 рік – 21,6 тис. грн, 2019 рік – 27,6 тис. грн), при цьому по Гамаліївській ЗОШ І-ІІ ст., де

завантаженість складає 75%, витрати на одного учня складають 22,4 тис. грн та 35,3 тис. грн відповідно.

В ході аудиту проведено порівняння розміру видатків на утримання 1 учня в ЗЗСО Мурованської ОТГ з іншими об'єднаними територіальними громадами Пустомитівського району Львівської області, які розташовані поруч та по соціально-економічних показниках є схожими на досліджувану ОТГ, зокрема Підберезцівська, Давидівська та Солонківська ОТГ. [28]

Діаграма 17

Порівняльний аналіз видатків на 1 учня в загальноосвітніх навчальних закладах по окремих ОТГ за 2018-2019 роки

Так, видатки на утримання 1 учня в загальноосвітніх закладах Мурованської ОТГ за 2019 рік є найвищими серед вибраних для порівняння ОТГ, а за 2018 рік найнижчими у зв'язку із тим, що ЗЗСО передані в ОТГ з березня 2018 року.

Освітній процес у загальноосвітніх навчальних закладах у 2018/2019 навчальному році забезпечували 104 педагогічні працівники, з них спеціалістів вищої кваліфікаційної категорії - 51, спеціалістів I категорії – 17, спеціалістів II категорії – 12, спеціалістів без категорії – 6.

Педагогічне звання «старший вчитель» мають 33 педагогічні працівники, учителів – методистів - 3, державну нагороду "Відмінник освіти" мають 5 педагогічних працівників.

Аналізом кадрового забезпечення загальноосвітніх шкіл досліджено, що штатні посади укомплектовані повністю. Зокрема, у 2018 році кількість зайнятих посад складала 166 шт. од. при штатній чисельності 168 од., в тому числі педагогічних ставок - 110 одиниць, які повністю укомплектовані.

В 2019 році кількість посад збільшилась до 172 одиниць (на 3%), із яких фактично зайнято 169 од., в тому числі педагогічних ставок зайнято 114 при штатній чисельності 115 одиниць.

В ході аудиту проведено анкетування серед працівників ЗЗСО, відповідно до даних якої встановлено, що повну вищу педагогічну мають 97 осіб, неповну вищу педагогічну (середню спеціальну педагогічну) – 8 та неповну вищу не педагогічну або середню загальну – 2 особи. [27]

Стаж роботи на педагогічних посадах розподілений наступним чином: до 5 років мають 16 педагогічних працівників, від 5 до 15 років – 25 працівників, понад 15 років – 64 особи, при цьому відсоток педагогів, які задоволені своєю роботою і має бажання працювати в ЗНЗ складає 63% (53 особи), задоволені не в повній мірі – 27 осіб (32%) та шукають іншу роботу лише 3 особи.

На питання, що заважає у роботі найбільш суттєвим недоліком названо недостатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення ЗЗСО (52 з 163), також відношення з учнями дуже складні, проблеми з дотриманням дисципліни – 36 відповідей, не вистачає підручників, методичної літератури, наочних посібників – 28, низький рівень заробітної плати, відсутність матеріального стимулювання – 20, проблеми в роботі з батьками учнів – 24 та інші – 3.

Одночасно, в ході анкетування на питання про процес навчання та виховання у вашому ЗНЗ, 78 % опитаних вважають, що освітній процес добре організований та лише 22% - задовільно, групи продовженого дня добре організовано в 57% випадків, задовільно – 20% та взагалі не організовані – 23 відсотки.

Харчування учнів в ЗЗСО здійснюється фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності.

В 2018 році на підставі рішення сесії Мурованської сільської ради ОТГ від 27.02.2018 №157 «Про встановлення плати на надання пільг за харчування дітей у закладах загальної середньої освіти» (далі – рішення №157) за рахунок коштів місцевого бюджету безкоштовним харчуванням у навчальних закладах забезпечувались діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування, які перебувають під опікою і виховуються у сім'ях, учні 1-4 класів, із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям». [24]

Також, відповідно до рішення №157 визнано пільговими категоріями учнів навчальних закладів батьки, яких брали участь в АТО.

Відповідно до рішення сесії №889 від 14.12.2018 з 01.01.2019 затверджено оплату за харчування дитини у дошкільних навчальних закладах батькам або особам, які їх замінюють в розмірі 50 відсотків у сільській місцевості від фактичної вартості харчування. Крім того, плата за харчування у розмірі 50 відсотків від батьківської плати встановлено сім'ям, які мають трьох і більше дітей.

Натомість, звільнено від плати за харчування батьків або осіб, що їх замінюють із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; діти з інвалідністю; діти, батьки яких загинули в АТО та під час Революції Гідності, діти учасників АТО, діти бійців добровольчих формувань, які отримали посвідчення бійця-добровольця АТО, та діти військовослужбовців військової служби за контрактом; діти, які

перебувають у спеціальних групах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку в ЗДО; діти, в яких один з батьків є інвалідом I-групи.

Також, рішенням сесії Мурованської ОТГ №888 від 14.12.2018 затверджено Положення про організацію харчування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах Мурованської сільської ради ОТГ (далі – Положення), яким визначено загальні положення, організацію роботи шкільних їдалень та порядок організації гарячого харчування.

Також, Положенням визначено, що між керівниками навчальних закладів та підприємствами, які надають послуги з організації харчування, укладається угода на оплату на харчування учнів пільгових категорій.

Загальна сума видатків на харчування Мурованської ОТГ склала 542,1 тис. грн, з них в 2018 році – 201,2 тис. грн та в 2019 році – 340,9 тис. гривень.

В розрізі шкіл видатки на харчування в 2018 – 2019 роках становлять: Мурованська ЗОШ – 23,8 тис. грн та 28,5 тис. грн, Ямпільський НВК – 177,4 тис. грн та 227,8 тис. грн, Гамаліївська ЗОШ – в 2019 році - 84,6 тис. грн відповідно.

При цьому, видатки на харчування відсутні в 2018-2019 роках в Сороки – Львівській ЗОШ I-II, оскільки школа не обладнана приміщенням їдальні та в 2018 році в Гамаліївській ЗОШ I-II ст. у зв'язку з не укладанням договору оренди.

Вартість харчування пільгових категорій дітей щоденного меню складає в 2018 році – 14 грн та в 2019 році - 15 грн, загальна кількість пільгових категорій становить в 2018 р. – 75 осіб, в 2019 р. – 64 особи.

Необхідно зазначити, що протягом досліджуваного періоду відшкодування вартості харчування для пільгових категорій учнів в кількості 12 осіб, які навчаються в Сороки – Львівській ЗОШ I-II ст. не проводилось.

Оцінка батьками стану харчування дітей у загальноосвітніх навчальних закладах розділилась наступним чином, зокрема 80% з них вважають харчування якісним, 19,4% - задовільним та 0,6% - незадовільним.

З 01.03.2018 рішенням сесії Мурованської сільської ради ОТГ №16 від 27.02.2018 «Про прийняття установ освіти, культури, медицини, що перебувають у спільній власності територіальних громад Пустомитівського району, в комунальну власність Мурованської сільської ради ОТГ» (далі - рішення №16), прийнято безоплатно із спільної власності територіальних громад Пустомитівського району в комунальну власність Мурованської сільської ради ОТГ цілісні майнові комплекси, будівлі та споруди, інше індивідуально визначене майно.

Так, Мурованською сільською радою ОТГ прийнято будівлі 6-ти установ освіти загальною площею 14731,86 кв. м первісною вартістю станом на 01.01.2018 - 12 778,1 тис. грн, залишковою – 6 012,5 тис. гривень.

При цьому, залишкова вартість будівель Гамаліївської ЗОШ та Сороки – Львівської ЗОШ на вказану дату становлять нуль гривень.

Крім того, передано на баланс Мурованської ОТГ основні засоби, матеріальні цінності загальною вартістю 3061,8 тис. грн, з них: бібліотечні

фонди – 530,2 тис. грн, малоцінний інвентар та постільні речі – 1252,2 тис. грн, інструменти, прилади, інвентар – 213,6 тис. грн, транспортні засоби – 161,8 тис. грн, обладнання та комп'ютерна техніка – 904,2 тис. гривень.

Аналізуючи стан здійснення капітальних видатків, встановлено, що їх фінансування відбувалось із спеціального фонду, при чому у 2018 році їх обсяг становив 824,4 тис. грн, а у 2019 – 7 964,3 тис. грн, по програмі «Будівництво освітніх установ та закладів» в 2018 році – 392,2 тис. грн, в 2019 році – 335,4 тис. гривень.

Протягом досліджуваного періоду Мурованською ОТГ, серед іншого, проведено капітальний ремонт благоустрою Ямпільського НВК на суму 365,7 тис. грн, реконструкцію котельні Ямпільського НВК – 335,4 тис. грн, здійснено будівництво корпусу №2 Гамаліївської ЗОШ на суму 2 000,0 тис. грн та капітальний ремонт (енергоефективні заходи) Мурованської ЗОШ – 6 577,4 тис. гривень.

Слід відмітити, що капітальні видатки в 2019 році загальноосвітніх закладів Підберізької ОТГ склали 4 091,5 тис. грн, а Солонківської ОТГ – 5 557,5 тис. гривень.

Важливою характеристикою матеріально-технічної бази закладів освіти є показник забезпеченості учнів комп'ютерною технікою. Так, впродовж досліджуваного періоду усі освітні заклади були підключені до мережі Інтернет та 3 - забезпечені навчально-комп'ютерними комплексами.

Згідно з інформацією відділу освіти в Мурованській ОТГ всі 4 ЗНЗ обладнанні водопроводами, каналізацією, внутрішніми туалетами. При цьому, одна школа не обладнана спортивним залом та шкільною їдальнею і потребує капітального ремонту.

В Мурованській ОТГ протягом періоду аудиту довозення учнів забезпечував один шкільний автобус, що перевозив дітей за маршрутом Ямпіль – Кам'янопіль.

Довідково: у 2020 році придбано ще два шкільні автобуси (на придбання яких спрямовано як співфінансування за рахунок місцевого бюджету кошти в сумі 1110,0 тис. грн).

При дослідженні стану медичного обслуговування дітей в загальноосвітніх навчальних закладах встановлено, що у 4-ох загальноосвітніх навчальних закладах відсутні медичні кабінети та посади медичних працівників (медсестер).

Так само, в анкетуванні на питання чи є у медичні працівники у вашому ЗНЗ, 93% респондентів вказали на їх відсутність.

Крім того, в ході аудиту проведено огляд їдальні та окремих класів Ямпільського НВК за участі керівника відділу освіти, директора та представників Мурованської сільської ради ОТГ, яким підтверджено необхідність проведення капітального ремонту в приміщеннях даного навчального закладу.

Рис. 2 Приміщення їдальні

Рис. 3 Приміщення класу

Аналізуючи стан використання коштів освітньої субвенції протягом досліджуваного періоду необхідно зазначити, що у 2018 році надійшло зазначених коштів в сумі 16 163,4 тис. грн та у 2019 році – 17 763,4 тис. гривень.

Довідково: експертами Центрального офісу реформ при Мінрегіоні (програма «U-LEAD з Європою») щорічно розраховується індекс фінансової спроможності шкільної освітньої мережі ОТГ (в частині освітньої субвенції на заробітну плату педагогічних працівників). Він показує громадам, наскільки їх реальна мережа відповідає моделі, фінансування якої забезпечує держава.

Основними показниками є кількість учнів та особливості території (відсоток сільського населення та густина учнів на кв. км). На їх основі для кожної громади визначено розрахункову наповнюваність класів (РНК), тобто прогноз, скільки мінімально має навчатися учнів у класах громади.

Так, індекс фінансової спроможності шкільної освітньої мережі Мурованської ОТГ в 2018-2019 роках, перебуває в зеленій зоні, так як фактична реальна наповнюваність перевищує РНК, звідки освітня система громади отримує можливості виплати надбавок та матеріального заохочення педагогічним працівникам. Окрім того, з'являються вільні кошти, які громада за результатами фінансового року зможе використати для модернізації та оновлення закладів освіти.

Касові видатки коштів освітньої субвенції склали 13 381,3 тис. грн та 15 555,9 тис. грн у 2018 – 2019 роках відповідно.

Внаслідок неповного використання коштів освітньої субвенції на 01.01.2019 утворився залишок в сумі 2 782,1 тис. грн, а на 01.01.2020 – 3 923,4 тис. гривень.

Протягом 2019 року Мурованською сільською радою ОТГ, відповідно до рішення сесії Мурованської ОТГ №987 від 11.04.2019, за рахунок вільного залишку коштів освітньої субвенції проведено видатки на придбання легкового автомобіля – 99,8 тис. грн, одяг сцени Мурованської ЗОШ – 82,8 тис. грн, придбання комп'ютерної техніки – в кількості 10 штук – 126,0 тис. грн, придбання меблів та обладнання (в тому числі для шкільної їдальні) – 254,6 тис. грн, капітальний ремонт Сороки – Львівської ЗОШ – 503,0 тис. гривень.

Слід відмітити, що з утвореного залишку коштів станом на 01.01.2019 Мурованською ОТГ протягом наступного бюджетного 2019 року використано лише їх 38%, а саме 1 066,2 тис. грн з 2 782,1 тис. грн, при цьому планувалась закупівля шкільного автобуса на суму 1 100,0 тис. грн та інші видатки на суму 615,9 тис. гривень.

Довідково: відповідно до ст.103-2 Бюджетного кодексу, залишки коштів за освітньою субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти державної та комунальної власності, зазначених у частині першій цієї статті.

Крім того, ст. 3 БКУ передбачено, що бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Так, станом на 01.01.2020 залишок коштів освітньої субвенції в сумі 3 923,4 тис. грн, утворено за рахунок коштів 2018 року – 1 715,9 тис. грн та з 2019 року – 2 207,5 тис. гривень.

З вищевикладеного вбачається, що при наявності достатнього вільного залишку коштів освітньої субвенції в 2019 році в сумі 1 715,9 тис. грн, в умовах відсутності обладнаних медичних кабінетів, не достатнього оснащення та ремонту в приміщеннях їдалень та класів, Мурованською ОТГ не спрямовано вказаних коштів на оновлення матеріально – технічної бази закладів ЗЗСО.

Станом на 01.09.2018 в навчальних закладах об'єднаної територіальної громади налічується 6 дітей-інвалідів шкільного віку. Серед учнів з вадами фізичного та (або) психічного розвитку за рекомендаціями районної психолого-медико-педагогічної консультації 6 учнів здобувають освіту за індивідуальною формою навчання за довідками лікарсько-консультативної комісії.

В ході анкетування до переліку шляхів покращення навчання та виховання дітей у загальноосвітніх начальних закладах думки опитаних респондентів розподілились наступним чином: збільшення фінансування закладів з бюджету – 177, підвищення професійного рівня та відповідальності педагогів – 154, підвищення заробітної плати педагогічним працівникам – 124, посилення

відповідальності батьків за виховання дітей – 125 та інше – 2, натомість 100% опитаних не бажають переводити дитину в інший загальноосвітній заклад.

Найбільших завад в робочому процесі та покращення загальноосвітнього навчання опитані вчителі назвали збільшення фінансування закладів, забезпечення підручниками та інше – 56; посилення відповідальності батьків за виховання дітей – 78; підвищення професійного рівня педагогічних працівників – 23; перегляд умов оплати педагогічних працівників у бік збільшення ставок (окладів), застосування різних форм матеріального заохочення – 65 та необхідність внесення змін до Законів України – 7.

Одним з основних показників якості наданих освітніх послуг є успішність учнів. За досліджуваний період документи про закінчення середньої школи отримало 98 учнів, серед яких 7 випусків отримали срібну або золоту медаль, кількість випускників, які вступили до ВНЗ I-II рівнів акредитації – 18 осіб, до ВНЗ III-IV - 28.

Заклади дошкільної освіти

В об'єднаній територіальній громаді функціонує 2 дошкільні навчальні заклади для забезпечення доступності дошкільної освіти, а саме Дошкільний навчальний заклад с. Муроване (далі – ДНЗ с. Муроване) та Дошкільний навчальний заклад с. Ямпіль (далі – ДНЗ с. Ямпіль). Загалом охоплено всіма формами дошкільної освіти 216 дошкільнят.

Показник наповнюваності складає 146 дітей на 100 місць. Так, дошкільні навчальні заклади ОТГ працюють з наповнюваністю понад 100% від проектної потужності.

Перевищення планової потужності спостерігається у 2018 – 2019 в обох ДНЗ. Так, при потужності 120 місць в ДНЗ с. Муроване та 55 місць в ДНЗ с. Ямпіль фактичний показник склав 143 (119 %) та 147 (123%) місць у 2018 році та 70 (127%) і 72 (131%) у 2019 році відповідно.

Протягом досліджуваного періоду загальна кількість становила 213 та 219 дітей, наповнюваність груп зростає з 23,6 до 24,3, при цьому їх кількість залишалася незмінною, а саме 6 груп в ДНЗ с. Муроване (одна з груп була інклюзивна, в якій перебувало 2 дитини з особливими потребами) та 3 групи в ДНЗ с. Ямпіль.

На фінансування дошкільної освіти протягом досліджуваного періоду спрямовано кошти в сумі 11 674,8 тис. грн, при цьому обсяг видатків з бюджету Мурованської ОТГ в 2019 році зріс на 24% або на 1223,5 тис. грн, при 6 258,7 тис. грн порівняно 5035,2 тис. грн в 2018 році.

Необхідно зазначити, що частка батьківської плати за харчування дітей у структурі фінансування дошкільної освіти складає 380,9 тис. грн або 3,2%, з них у 2018 – 119,4 тис. грн та у 2019 – 261,5 тис. гривень.

Так, при плані на 2018 рік 6 731,8 тис. грн фактично профінансовано 5 154,6 тис. грн або 77%, в 2019 році виконано 6 520,2 тис. грн або 87% із запланованих 7 448,6 тис. гривень.

В складі витрат за рахунок коштів бюджету ОТГ основну масу займають витрати на оплату праці – 7 160,5 тис. грн або 63,4%, оплата комунальних

послуг – 1 151,6 тис. грн (10%), видатки на харчування – 1 038,3 тис. грн (9%) та інші видатки – 1 453,9 тис. грн (12,8 відсотка).

Капітальні видатки за досліджуваний період за рахунок коштів спеціального фонду бюджету Мурованської ОТГ склали 489,8 тис. грн, з них за 2018 рік – 427,0 тис. грн та за 2019 рік – 62,8 тис. гривень.

Середній розмір видатків на 1 ДНЗ громади склав у 2018 році – 2 577,3 тис. грн, у 2019 – 3 260,1 тис. грн, при цьому розмір видатків на утримання 1 вихованця дошкільного навчального закладу у 2018 році склав 51,8 тис. грн, у 2019 році – 61,3 тис. гривень.

В розрізі дошкільних закладів середні видатки дещо відрізняються, так в ДНЗ с. Муроване середні витрати на 1 дитину становили 20,9 тис. грн в 2018 році та 28,1 тис. грн в 2019 році, на 1 групу – 497,9 тис. грн та 688,1 тис. грн, а в ДНЗ с. Ямпіль – 30,9 тис. грн та 33,2 тис. грн, на групу – 722,5 тис. грн та 797,1 тис. грн відповідно.

Середні витрати зазначеної сільської ради на 1 дитину склали 35,4 тис. грн, групу – 602,4 тис. грн, видатки на харчування - 127,2 тис. грн та капітальні видатки – 429,8 тис. грн, при цьому, середні витрати на 1 групу Солонківської ОТГ становили 786,8 тис. грн та на 1 вихованця – 33,5 тис. гривень.

Вартість харчування дітей в дошкільних закладах по роках відрізняється. Так, якщо у 2018 році вартість харчування однієї дитини день в середньому складала 9,0 грн, у 2019 році середня вартість харчування зросла до 14,0 гривень. При цьому, пільгові категорії дітей, згідно з рішенням оплачують 50% вартості харчування.

Кількість штатних одиниць по двох дошкільних навчальних закладах протягом досліджуваного періоду становила 56,8 одиниць, при незначному зростанні витрат на 8,5% на 1-го штатного працівника з 141,0 тис. грн у 2018 році до 153,0 тис. грн - у 2019 році.

Отже, підсумовуючи вищенаведене слід зазначити, що існуючий стан фінансування освітньої галузі забезпечує фактичну потребу закладів освіти громади. Проте на якість навчального процесу впливає і недостатній рівень капітальних вкладень.

Іншою вагомою проблемою, яка потребує вирішення, є функціонування ЗДО громади зі значними перевантаженнями, що безперечно має негативний вплив на комфортність перебування дітей у дошкільних закладах.

2.4.2 Стан надання соціальних гарантій у сфері охорони здоров'я.

У досліджуваному періоді система первинної медичної допомоги (далі – ПМД) на території Мурованської ОТГ представлена 2-ма амбулаторіями загальної практики сімейної медицини (у с. Муроване і Ямпіль, надалі – АЗПСМ або амбулаторії) та 2-ма фельдшерсько-акушерськими пунктами (у с. Гамаліївка та Сороки-Львівські, надалі - ФАПи), які протягом 2018 року, січня-липня 2019 року утримувалися за рахунок коштів бюджету об'єднаної територіальної громади та у серпні-грудні 2019 року – за рахунок фінансування

із Національної служби здоров'я України (надалі - НСЗУ), а також частково утримуються за рахунок коштів місцевого бюджету.

Довідково: мережа закладів первинної медичної допомоги, положення про їх діяльність, їх структура і штати затверджені рішенням сесії Мурованської сільської ради від 27.02.2018 №109.

Фінансування видатків на утримання зазначених закладів охорони здоров'я проведено Мурованською сільською радою за КТПКВ 0112112 «Первинна медична допомога населенню, що надається фельдшерсько-акушерськими пунктами», КТПКВ 0112113 «Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями)» по КЕКВ 2282 «Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку» в загальній сумі 4258,2 тис. гривень.

Поряд з цим, на підставі щорічно укладених договорів про надання міжбюджетних трансфертів сільською радою із місцевого бюджету за КТПКВ 0119410 «Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції» по КЕКВ 2620 «Поточні трансферти органам держуправління інших рівнів» у 2018-2019 роках перераховано в районний бюджет витрати на надання вторинної медичної допомоги мешканцям об'єднаної територіальної громади Комунальним некомерційним підприємством Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня» в загальній сумі 11922,8 тис. грн (у 2018 році – 5653,4 тис. грн та у 2019 році – 6269,4 тис. гривень).

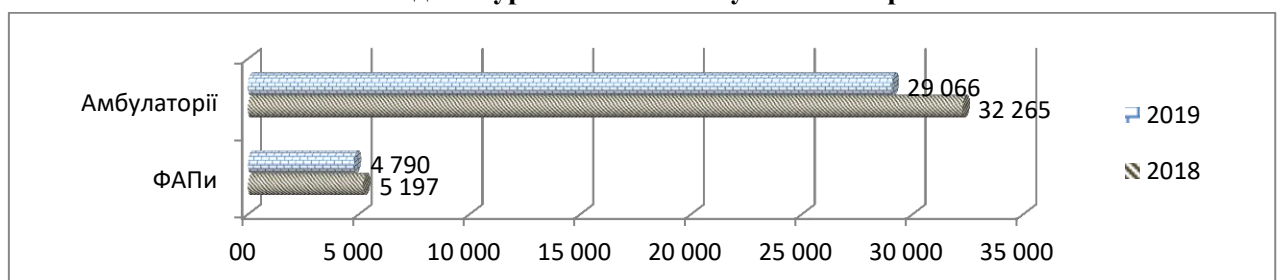
Згідно з наданою Мурованською сільською радою довідкою загальна кількість фактично зареєстрованого на території громади населення за станом на 1 січня 2019 - 2020 років становила, відповідно, 9609 і 9421 особа.

Щодо стану виконання медичної реформи, то необхідно зазначити, що за станом на 01.08.2019 та 01.12.2019 КНП «АЗПСМ» укладено договори (декларації) про надання первинної медичної допомоги із, відповідно, 5541 та 5676 громадянами, що складає 57,6% і 60,2% фактично зареєстрованого у територіальній громаді населення.

Оцінюючи результативні показники діяльності амбулаторних лікувально-профілактичних закладів, слід зазначити, що протягом досліджуваного періоду в цілому спостерігалось виконання плану амбулаторно-поліклінічних відвідувань на рівні 100 відсотків.

Діаграма 18

Динаміка фактичної кількості амбулаторно-поліклінічних відвідувань у медичних закладах Мурованської ОТГ у 2018-2019 роках

Аналізом кадрового забезпечення галузі охорони здоров'я встановлено, що загальна середньорічна штатна чисельність працівників медичних установ протягом 2018-2019 років становила, відповідно, 29,5, 25,5 (до 31.05.2019) та 28,5 штатних одиниць, із яких протягом вказаних періодів залишалися вакантними 1 посада (2018 рік та до 31.05.2019) медичного та 3 посади адміністративно-господарського персоналу.

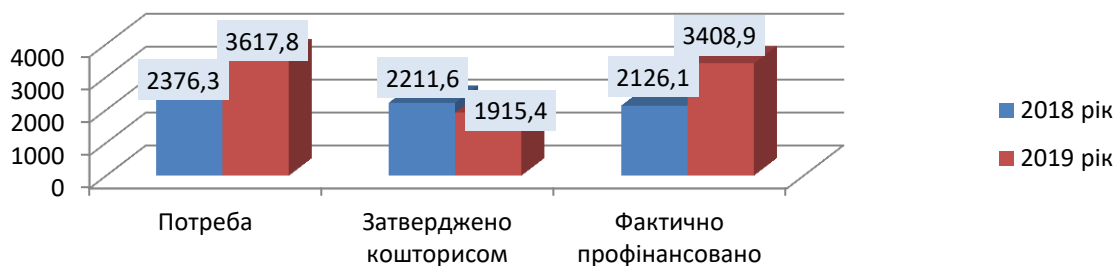
Загалом впродовж досліджуваного періоду штатна чисельність працівників середнього медичного персоналу медичних установ скоротилася на 1 посаду.

Аналізуючи якісний склад працюючих спеціалістів у медичних закладах громади слід зазначити, що за станом на 01.01.2019 та 31.12.2019 із 6-ти працюючих лікарів – 3 мають вищу категорію (50% від їх загальної кількості), 2 – першу категорію (33,3 %) та 1 - без категорії (16,7 відсотків). Також слід зазначити, що із сукупного обсягу працюючих лікарів пенсійного віку досягли 3 особи, або 50 відсотків. Наведене співвідношення в основному зберігалось протягом усього досліджуваного періоду.

Загальний обсяг профінансованих витрат загального фонду місцевого бюджету на утримання закладів охорони здоров'я громади склав 4258,2 тис. грн (без врахування капітальних видатків, які, необхідно зазначити, проведені виключно за рахунок спеціального фонду), з них у 2018 році – 2126,1 тис. грн та у 2019 році – 2132,1 тис. грн, що в цілому становить 94% від затвердженого обсягу фінансування та визначеної медичними установами потреби в бюджетних коштах на вказані цілі.

Діаграма 19

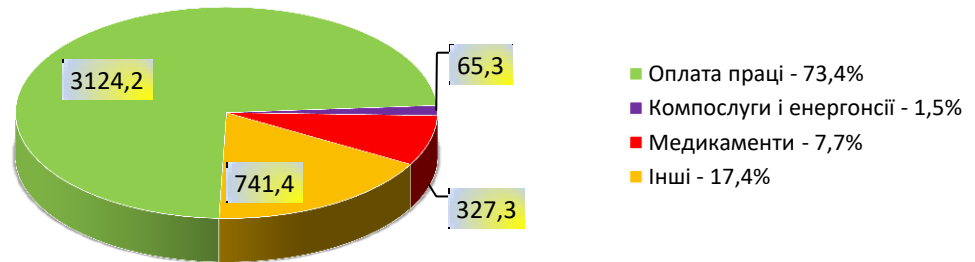
Динаміка обсягів фінансування закладів охорони здоров'я Мурованської ОТГ у 2018-2019 роках (тис. грн)

Найбільшу питому вагу у видатках на утримання галузі становлять витрати на оплату праці (з нарахуваннями) – 3124,2 тис. грн (73,4%), на придбання медикаментів – 327,3 тис. грн (7,7%), на оплату комунальних послуг і енергоносіїв – 65,3 тис. грн (1,5%), а також інші поточні витрати – 741,4 тис. грн (17,4 відсотка).

Діаграма 20

Структура видатків загального фонду місцевого бюджету на утримання медичних установ Мурованської ОТГ у 2018-2019 роках (тис. грн)

Загальний обсяг витрат спеціального фонду закладів охорони здоров'я громади у досліджуваному періоді склав 388,2 тис. грн (з них у 2018 році – 33,0 тис. грн та у 2019 році – 355,2 тис. грн), що становить 100 % від затвердженого обсягу фінансування та визначеної медичними установами потреби в бюджетних коштах на вказані цілі. При цьому, за рахунок вищевказаних витрат, у періоді, який підлягав аудиту, проведено витрати на придбання медобладнання в сумі 292,5 тис. грн (електрокардіографи, гематологічний аналізатор).

Також, необхідно зазначити, що фактична наявність медичного обладнання, устаткування та засобів медичного призначення в амбулаторіях і ФАПах Мурованської ОТГ в цілому (за основними критеріями) відповідає Примірному (рекомендованому) табелю матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб – підприємців, які надають первинну медичну допомогу, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.01.2018 №146.

Доходів (надходжень від надання платних медичних послуг або благодійної допомоги) спеціального фонду медичних закладів громади у досліджуваному періоді не було.

Аналізуючи обґрунтованість фактичних асигнувань (у тому числі із бюджету) на придбання медикаментів, слід зазначити, що впродовж досліджуваного періоду спостерігалось повне забезпечення планових показників, які, у свою чергу, також відповідали реальній потребі в коштах на вказані цілі.

Обсяги фінансування видатків на придбання медикаментів (медикаментозного забезпечення) з розрахунку на 1-не амбулаторно-поліклінічне відвідування склали у 2018 році – 2,57 грн та у 2019 році – 10,09 гривень, при фактичній вартості амбулаторно-поліклінічного відвідування з розрахунку на одного відвідувача, у вказаних періодах, відповідно 95,1 грн та 104,4 гривень.

Таким чином, частка видатків на медикаментозне забезпечення у вартості 1-го амбулаторно-поліклінічного відвідування складала у 2018 році лише 2,7% та у 2019 році – 9,7 відсотків.

Слід зазначити, що згідно з наданими на запити Західного офісу Держаудитслужби інформаціями, вартість медикаментозного забезпечення з розрахунку на 1-не амбулаторно-поліклінічне відвідування у аналогічних медичних закладах (КПН «АЗПСМ») Солонківської і Давидівської ОТГ

Пустомитівського району склала у 2018 році, відповідно, 6,34 грн і 8,70 грн та за 2019 рік по вищезазначених громадах та Підберізцівській ОТГ, відповідно, 6,36 грн, 18,5 грн і 73,41 гривень. Одночасно, вартість амбулаторно-поліклінічного відвідування з розрахунку на одного відвідувача, у вищевказаних періодах, в медичних закладах зазначених громад склала, відповідно, 55,8 грн і 112,8 грн та 140,12 грн, 792,5 грн і 196,24 гривень. [28]

Необхідно відмітити, що при відсутності єдиної методики визначення об'єктивної потреби у коштах та затверджених соціальних нормативів з надання медичної допомоги медичними закладами, розрахунок потреби у медикаментах на 1 пацієнта (амбулаторно-поліклінічне відвідування) визначався в межах виділених асигнувань.

Також, в ході аудиторського дослідження було проведено анкетування 25 громадян, які звернулися за амбулаторно-поліклінічною допомогою до медичних закладів територіальної громади. Всі опитані громадяни повністю задоволені якістю отриманих медичних послуг.

Із опитаних громадян 68% звертаються до медичних закладів за місцем проживання відразу по факту захворювання та 32% - інколи, якщо самотійно не можуть вилікуватись. Поряд з цим, 76% опитаних респондентів не підтвердили факт внесення ним неофіційної плати за надані медичні послуги, а 20% - відповіді не надали.

Відповідно до рішення Мурованської сільської ради від 27.02.2018 №109 утворено комунальну установу «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області», яку згідно з рішенням Мурованської сільської ради від 31.10.2018 №768 реорганізовано у Комунальне некомерційне підприємство «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області».

КНП «АЗПСМ» укладено договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із Національною службою здоров'я України від 01.08.2019 № 0000-078М-М000 на оплату надання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою на загальну суму 1126,2 тис. гривень. До вказаного договору 28.10.2019 внесено зміни в частині збільшення загальної орієнтовної ціни договору на суму 1465,7 тис. гривень.

На виконання укладеного Національною службою здоров'я України договору про медичне обслуговування населення підприємством у серпні-грудні 2019 року отримано від НСЗУ в рахунок оплати наданих мешканцям громади медичних послуг (ПМД) кошти в загальній сумі 1465,3 тис. гривень.

За рахунок вищевказаних надходжень КНП «АЗПСМ» у серпні-грудні 2019 року проведено витрати на оплату праці (з нарахуваннями) – 1109,2 тис. грн (або 75,7 %), на придбання медикаментів – 50,1 тис. грн (або 3,4 відсотка), а також інші поточні витрати – 115,5 тис. грн (7,9%). Залишок невикористаних коштів на 01.01.2020 становить 188,5 тис. гривень.

Протягом січня-липня 2019 року витрати з місцевого бюджету громади на утримання медичних установ склали 2129,1 тис. гривень.

Також в ході аудиту встановлено, що Мурованською сільською радою у березні 2019 року безоплатно отримано 2 автомобілі Рено-Дастер вартістю 497,5 тис. грн на загальну суму 995,0 тис. грн, які оприбутковані за даними бухгалтерського обліку в квітні 2019 року.

Вказані автомобілі закуплені Управлінням капітального будівництва Львівської обласної державної адміністрації у грудні 2018 року за рахунок субвенції із державного бюджету на розвиток сільської медицини.

Автомобілі призначені для обслуговування новозбудованих амбулаторій сімейної медицини у с. Муроване та Ямпіль, які на даний час в експлуатацію не введені.

В ході аудиту встановлено, що 2 автомобілі Рено-Дастер на загальну суму 995,0 тис. грн фактично не використовуються.

Довідка про збір інформації в КПН «АЗПСМ Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області» в Додатку 4 до звіту.

2.4.3 Оцінка надання соціальних гарантій у сфері культури

На утримання Мурованської ОТГ з 1 березня 2018 року передано наступні установи: 4 народних доми - Народний дім с. Гамаліївка, Народний дім с. Сороки - Львівські, Народний дім с. Ямпіль, Народний дім с. Кам'янопіль, 3 бібліотеки - Бібліотека с. Гамаліївка, Бібліотека с. Сороки - Львівські, Бібліотека с. Ямпіль та Народний духовий оркестр с. Ямпіль.

При народних домах діють ансамбль бандуристів «Бандурний розмай», вокальний колектив «Намисто», хор «Дзвін».

Також у 2019 році утворено Комунальний заклад ДЮСШ «Юніон спорт».

Штатна чисельність працівників галузі культури на кінець 2019 року зросла на 27%, а саме з 8 до 11 штатних одиниць, за рахунок створення нових штатних одиниць в КЗ ДЮСШ «Юніор спорт».

Загальні видатки на галузь протягом досліджуваного періоду склали 2534,9 тис. грн, з них кошти загального фонду – 2 257,8 тис. грн та спеціального - 277,1 тис. гривень.

Так, при уточненому плані на 2018 рік 1 244,0 тис. грн видатки на культуру загального фонду виконані на 80,7% (1 003,4 тис. грн), спеціального – на 10% (при плані 83,7 тис. грн виконано 8,7 тис. грн).

В 2019 році виконання видатків загального фонду на культуру і мистецтво становили 89,4% (при плані 1 403,1 тис. грн виконано 1254,4 тис. грн), а спеціального – 99,8%, що при плані 268,9 тис. грн факт дорівнює 268,4 тис. гривень.

Мурованською ОТГ протягом 2018-2019 років проводилось утримання народних домів по програмі 0114060 «Забезпечення діяльності палаців і будинків культури» (в тому числі заробітна плата керівника духового оркестру), бібліотек 0114030 «Забезпечення діяльності бібліотек».

З середини 2019 року по програмі 0115031 «Утримання та навчально – тренувальна робота комунальних закладів» розпочато фінансування Комунального закладу ДЮСШ «Юніон спорт», загальний обсяг видатків за

2019 рік склав 70,9 тис. грн, з яких 89% складають видатки на заробітну плату з штатних працівників при залученні до навчання 120 дітей.

Слід зазначити, що ансамбль бандуристів «Бандурний розмай», вокальний колектив «Намисто», хор «Дзвін» діють на громадських заходах, при цьому проводились видатки по програмі 0114082 «Інші заходи в галузі культури і мистецтва», в тому числі на виконання заходів за участю вказаних колективів.

Так, протягом досліджуваного періоду за рахунок коштів громади проведено видатки загального фонду на «Інші заходи в галузі культури і мистецтва» в сумі 276,4 тис. грн при уточненому плані 331,1 тис. гривень.

Серед іншого, здійснено закупівлю музичних інструментів для духового оркестру с. Ямпіль в кількості 10 одиниць загальною вартістю 157,5 тис. грн, які в подальшому передані на баланс Народного дому с. Ямпіль.

Загальні видатки на утримання чотирьох народних домів по програмі 0114060 «Забезпечення діяльності палаців і будинків культури» за 2018 – 2019 роки склали 1 695,9 тис. грн, з них видатки загального фонду виконані у 2018 році на 84,8 % (при плані 784,3 тис. грн факт 665,2 тис. грн), спеціального - на 4,7%, виконання 3,7 тис. грн при плані 78,7 тис. грн, виконання в 2019 році становить 85% загального фонду (план 895,9 тис. грн факт 762,6 тис. грн), спеціального – 99,8%, що складає 264,4 тис. грн при уточненому плані 264,9 тис. гривень.

У структурі видатків загального фонду впродовж періоду, що підлягав аудиту, найбільшу частку займали видатки на виплату заробітної плати з нарахуваннями в сумі 676,6 тис. грн, що становить 47,4%, видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв складають 14,2% (203,2 тис. грн), інші видатки – 343,0 тис. грн (24%).

При цьому, частка на капітальні видатки із загального фонду у 2019 році зросла на 129%, так при 62,3 тис. грн у 2018 та 142,8 тис. грн у 2019 році.

Необхідно відмітити, що протягом досліджуваного періоду зросла матеріально – технічна база народних домів на 90%, серед іншого здійснено закупівлю акустичних систем, пультів, меблі, сценічних костюмів, одягу сцени.

Так, Мурованською ОТГ прийнято будівлі 4 народних домів, із первісною вартістю станом на 01.01.2018 малоцінного інвентарю – 116,0 тис. грн, основних засобів 568,5 тис. грн, при вартості станом на 01.01.2020: малоцінного інвентарю – 282,7 тис. грн, а основних засобів – 888,2 тис. гривень.

В досліджуваному періоді проведено капітальні видатки на реконструкцію будівлі народного дому с. Сороки – Львівські з розширенням надбудови, вартість якого станом на 01.01.2020 становить 2 975,3 тис. грн та перебуває на незавершеному будівництві.

В результативних показниках діяльності народних домів спостерігається збільшення кількості проведених вечорів та культурно-освітніх та розважальних заходів та кількості відвідувачів із 180 та 14345 ос. у 2018 році та 248 та 23600 ос. у 2019 році.

При цьому, в розрізі народних домів показник дещо відрізняється, так значне зростання кількості вечорів та відвідувачів проявляється в народному домі с.Ямпіль (з 36 до 105 та з 3500 до 11700 відповідно), проте в народних

домах с.Гамаліївка та Кам'янопіль відбувається зменшення вказаних показників (з 112 до 68 та 3780 до 2900 відвідувачів).

Надходжень до спеціального фонду Мурованської ОТГ від реалізації квитків за проведення вказаних заходів у 2018-2019 роках не було, проте слід відмітити, що у 2019 році громадою були заплановані вказані видатки в сумі 5,0 тис. гривень.

Як зазначалось вище, Мурованською ОТГ протягом досліджуваного періоду по програмі 0114030 «Забезпечення діяльності бібліотек» проводилось фінансування трьох бібліотек в селах Ямпіль, Гамалівка та Сороки – Львівські.

Необхідно відмітити, що бібліотеки знаходяться в приміщеннях народних домів (с. Сороки – Львівські та Ямпіль) та в приміщенні школи (с. Гамаліївка).

На утримання вказаних бібліотек з бюджету громади із загального фонду було використано 553,7 тис. грн, що становить 24,5 % від сукупних видатків, спрямованих на галузь «Культура і мистецтво».

Зокрема, у 2018 році профінансовано 214,2 тис. грн при плані 284,1 тис. грн (75,4%) та у 2019 – 339,5 тис. грн (96,5% від плану 351,6 тис. грн).

Основну частку видатків загального фонду 90% складають видатки на заробітну плату трьох бібліотекарів 501,6 тис. грн із 553,7 тис. гривень.

Слід зазначити, що впродовж періоду, що підлягав аудиту, відбулося поповнення бібліотечного фонду практично рівномірно, а саме в бібліотеці в с. Ямпіль на 19,3 тис. грн в кількості 229 примірників, в с. Сороки – Львівські на 18,3 тис. грн (155 примірників) та в с. Гамаліївці на 25,0 тис. грн (240 примірників).

З одночасним зростанням обсягу книжкового фонду, збільшення кількості читачів на кінець 2019 року відбулося на 21%, з 1293 до 1642 читачів.

Кількість примірників, виданих читачам протягом 2019 року становила 21,7 тис. прим. при 8,4 тис. прим. в 2018 році, що становить 259% зростання даного показника.

Проблема аудиту:

Чи існують можливості збільшити надходження до бюджету Мурованської ОТГ Пустомитівського району та більш ефективно використовувати наявні ресурси?

Розділ III. Результати державного фінансового аудиту

Гіпотеза 1. Неприйняття та/або відсутність реалізації прийнятих сільською радою рішень щодо управління земельними ресурсами громади та недостатній рівень контролю за їх виконанням негативно позначились на доходах місцевого бюджету та ефективності використання цих ресурсів.

Гіпотеза підтверджена.

Станом на 01.01.2020 земельний фонд Мурованської ОТГ складав 4290,33 га, в тому числі землі сільськогосподарського призначення - 3334,13 гектарів.

Відповідно до Постанови КМУ від 31.01.2018 № № 60-р «Питання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад» в комунальну власність Мурованської ОТГ передано землі запасу площею 55,2 гектарів.

Земельні ділянки загальною площею 96,1 га перебувають в оренді відповідно до 38 договорів оренди з юридичними та фізичними особами.

До бюджету Мурованської ОТГ за 2018 рік надійшло орендної плати за землю в сумі 3103,5 тис. грн (105,5% до уточненого плану), за 2019 рік – 2610,5 тис. грн (114,3% до уточненого плану). При цьому, заборгованість по орендній платі станом на 01.01.2018 - 26,2 тис. грн (в т. ч найбільша сума по ТОВ ВП «Укрзахідавтоспецмаш» - 20,8 тис. грн), на 01.01.2019 – 91,4 тис. грн (ТОВ ВП «Укрзахідавтоспецмаш» - 20,8 тис. грн, ПП «Роміра» - 63,9 тис. грн), на 01.01.2020 – 55,4 тис. грн (ВП «Укрзахідавтоспецмаш» - 20,8 тис. грн Шолота І.К. – 11,8 тис. гривень). [25]

Використання земельних ділянок без правовстановлюючих документів або несвоєчасне укладення договору оренди земельних ділянок

Земельним кодексом України, Податковим кодексом України встановлено, що використання землі в Україні є платним. Об'єктом плати за землю є земельна ділянка, а плата за землю справляється відповідно до закону та у вигляді земельного податку або орендної плати. [2,3]

Відповідно до п.5. ст.120 Земельного кодексу України у разі набуття права власності на жилий будинок, будівлю або споруду фізичними або юридичними особами, які не можуть мати у власності земельних ділянок, до них переходить право користування земельною ділянкою, на якій розташований жилий будинок, будівля або споруда, на умовах оренди.

Суб'єкти господарювання-юридичні та фізичні особи – приватні підприємці, на підставі цивільно-правових угод та для здійснення господарської діяльності, набувають майно (чи його частину). Після реєстрації цього майна, суб'єкти стають повноправним власником цього майна чи частини, з усіма правами та обов'язками, визначеними чинним законодавством. Зокрема, одним із таких обов'язків є оформити право користування (чи власності) на земельну ділянку, на якій розташоване набуте майно, та здійснювати оплату за використання землі. Однак ряд суб'єктів господарювання не дотримуються цього обов'язку, вважаючи за достатнє бути власником лише майна. В той же час фактично землею для обслуговування свого майна користуються.

Крім того, процес оформлення земельної ділянки може займати тривалий час, оскільки право оренди земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації цих прав, а чинне земельне законодавство та рішення органу місцевого самоврядування не встановлює терміни не укладення договорів оренди та їх реєстрацію.

Як наслідок такої ситуації – місцевий бюджет недоотримує значні суми коштів за період фактичного використання землі.

Зокрема, на території Мурованської ОТГ у 2018 році 23 землекористувачі користувались без оформлених правовстановлюючих документів земельними ділянками загальною площею 27,9145 га, на якій розміщене нерухоме майно, що належить їм на праві приватної власності. У 2019 році кількість таких землекористувачів збільшилась до 25, використовувана площа складає 28,6466 гектара.

Зокрема, ТзОВ «У-КАН інтерсервіс» звернулось до Мурованської сільської ради щодо надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для обслуговування виробничих приміщень. Рішенням сесії №1540 від 07.11.2019 такий дозвіл було надано. Однак, нерухоме майно належить на праві приватної власності відповідно до договору купівлі-продажу від 29.08.2006 та витягу ОКП ЛОР «БТІ і ЕО» про реєстрацію права власності на нерухоме майно від 14.09.2006. Об'єкт нерухомості: котельня загальною площею 717,3 кв. метрів.

На час завершення аудиту проект землеустрою не затверджено, договір оренди не укладено.

Внаслідок використання ТзОВ «У-КАН інтерсервіс» земельної ділянки площею 0,7 га без правовстановлюючих документів за 2018-2019 роки втрачено доходів щонайменше в сумі 58,99 тис. грн (розрахунок проведено, виходячи з базової оцінки 1 м кв. земель населеного пункту та орендної ставки 3 відсотка).

Також, ТзОВ «ПОЛ.РЕ.ПЛАСТ» без правовстановлюючих документів використовує земельну ділянку площею 1,8653 га, на якій розміщені будівлі та споруди загальною площею 2570,6 кв. м за адресою: с. Муроване, вул. Вокзальна, 22б. Нерухоме майно належить на праві приватної власності згідно свідоцтва про придбання нерухомого майна на аукціоні № 1841, виданого 12.12.2014, рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень, індексний номер 17963771 від 12.12.2014.

Однак, лише у 2019 році землекористувач звернувся до сільської ради щодо надання дозволу на розробку технічної документації та рішенням від 18.04.2019 №1061. На час проведення аудиту документація не затверджена та відповідно договір оренди не укладено.

Відповідно до витягу про нормативну грошову оцінку земельної ділянки у 2019 році її вартість становить 3915078,17 гривень.

Виходячи із мінімального розміру орендної плати 3%, втрати бюджету внаслідок не укладення договору з ТзОВ «ПОЛ.РЕ.ПЛАСТ» становлять 234,9 тис. гривень. Розрахунок втрат внаслідок використання земельних ділянок без правовстановлюючих документів в Додатку 5 до звіту.

Слід зазначити, що Мурованською сільською радою розроблено та затверджено рішенням сесії від 11.05.2019 №1005 Положення про відшкодування втрат від недоотримання коштів за фактичне використання земельної ділянки (надалі – Положення №1005).

Відповідно до даного рішення у разі використання земельної ділянки без відповідних документів, які посвідчують право на неї, встановити, що з моменту прийняття рішення і до часу видачі документа на право користування,

або власності, користувач земельної ділянки сплачує за окремим договором Мурованській сільській раді втрати від недоотримання коштів за користування земельною ділянкою у розмірах, нарахованих відповідно до нормативно-грошової оцінки земельної ділянки та встановлених рішенням сільської ради ставок плати за землю.

Вказаним рішенням також затверджено типовий договір про відшкодування втрат від недоотримання коштів за фактичне використання земельної ділянки та форму розрахунку таких втрат.

П.3 вказаного положення визначено, що на підставі рішення сільської ради про надання дозволу на проведення робіт із землеустрою, власники і орендарі будівель і споруд, після одержання їх у власність або оренду, протягом місяця після прийняття цього рішення обов'язково повинні укласти договір про відшкодування втрат до місцевого бюджету Мурованської сільської ради від недоотримання коштів за фактичне землекористування.

У випадку, коли майбутній орендар необґрунтовано (без поважних причин) ухиляється від укладення вищевказаного договору земельної ділянки, майбутній орендодавець має право звернутися з вимогою до суду про відшкодування завданих збитків, у вигляді сплати неодержаних доходів.

Керуючись Положенням №1005 Мурованською сільською радою прийнято рішення сесії №№1247-1262 від 13.06.2019 по 16-ти земельних ділянках загальною площею 20,4827 га, які використовуються фактичними землекористувачами без відповідних документів, що посвідчують право на їх використання в с. Ямпіль та с. Кам'янопіль Мурованської ОТГ.

Вказаними рішеннями визначено площі, які використовуються та встановлено розмір плати в розмірі - 3% від НГО земельної ділянки с. Ямпіль для виробничих цілей та 5% - для комерційних цілей.

Контроль за виконанням даних рішень покладено на голову комісії з питань земельних відносин, будівництва, архітектури та просторового планування Лигу Р.Р.

Відповідно до Порядку №1005 Мурованською сільською радою підготовлено проекти договорів про відшкодування втрат до місцевого бюджету від недоотримання коштів за фактичне землекористування, однак ні один договір не підписаний фактичними землекористувачами. Звернень до суду з вимогою щодо відшкодування завданих збитків в досліджуваному періоді не було.

Зокрема: Мурованською сільською радою прийнято рішення сесії №1262 від 13.06.2019 зобов'язати ПП Ярчак М.І. укласти договір про відшкодування втрат до місцевого бюджету від недоотримання коштів за фактичне землекористування земельною ділянкою площею 10 000 кв. метрів. Рішенням визначено розмір плати в розмірі 3% нормативно-грошової оцінки земельної ділянки с. Ямпіль. Також зобов'язано землекористувача виготовити та затвердити техдокументацію на право користування земельною ділянкою до 31.12.2019. Однак, на час проведення аудиту документація не виготовлена, договір оренди чи договір про відшкодування втрат до місцевого бюджету від недоотримання коштів за фактичне землекористування не укладались.

Згідно проекту договору оренди, підписаного головою Мурованської сільської ради ОТГ, землекористувач, що фактично користується земельною ділянкою без правовстановлюючих документів за адресою с. Ямпіль, вул. Козацький шлях, 5б, площею 10000 кв. м за період з 2005 по 2019 рік зобов'язується сплатити кошти в сумі 132,98 тис. грн за фактичне землекористування за період від 01.01.2019 по 31.12.2019 року.

Внаслідок невиконання рішень органу місцевого самоврядування та використання ПП Ярчак М.І. земельної ділянки без документів, що підтверджують право користування нею, бюджетом за 2019 рік недоотримано доходів в сумі 132,98 тис. гривень.

В цілому внаслідок невиконання рішень Мурованської сільської ради щодо укладення договорів про відшкодування втрат до місцевого бюджету від недоотримання коштів за фактичне землекористування бюджетом від 16-ти землекористувачів недоотримано доходів в загальній сумі 755,1 тис. гривень. Розрахунок недоотриманих доходів в Додатку 6 до звіту.

Слід зазначити, що по фактичних землекористувачах земельних ділянок в с. Муроване та с. Сороки-Львівські рішення щодо укладення договорів про відшкодування втрат не приймалися.

В ході аудиту створеною відповідно до розпорядження голови Мурованської сільської ради від 19.05.2020 № 262 робочою комісією в присутності працівника Західного офісу Держаудитслужби оглянуто земельні ділянки, які використовуються без правовстановлюючих документів.

Акти огляду окремих земельних ділянок, які використовуються без правовстановлюючих документів в Додатку 7 до звіту.

Слід зазначити, що Управлінням з контролю за використанням та охороною земель ГУ Держгеокадастру у Львівській області перевірки з питань порушень при використанні земельних ділянок на території Мурованської ОТГ не проводились, порушень не встановлено (лист від 06.03.2020 №8-13-0.4-213/90-20). [26]

У разі розміщення на земельній ділянці водного об'єкта згідно Водного кодексу водні об'єкти надаються у користування на умовах оренди органами, що здійснюють розпорядження земельними ділянками під водою (водним простором) згідно з повноваженнями, визначеними Земельним кодексом України, відповідно до договору оренди. [3]

Надання водних об'єктів у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта водного об'єкта.

Відповідно до п.3 Порядку розробки паспорта водного об'єкта, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 18.03.2013 № 99 (Порядок №99) замовником робіт із розроблення паспорта водного об'єкта є його орендодавець.

Відповідно до інформації Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну на території населених пунктів, що входять до Мурованської ОТГ (лист від 12.03.2020 №09/348), розміщено 14 ставків загальною площею водного дзеркала 38,379 гектарів. При цьому, лише на 1 водний об'єкт, який розміщено за межами населеного пункту, розроблено

паспорт відповідно до Порядку №99.

Проте, Мурованською сільською радою договори оренди водних об'єктів на території ОТГ не укладались та доходи бюджету за ККД 22130000 «Орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами» в досліджуваному періоді відсутні.

Як встановлено в ході аудиту, земельні ділянки, на яких розміщені 2 водні об'єкти, перебувають в оренді для риборозведення. Так, гр. Корб'як М.А. та Довгополук А.А. орендують земельні ділянки для риборозведення площами відповідно 19,3361 га та 25 гектарів. Вказані земельні ділянки згідно генерального плану с. Гамаліївка знаходяться в межах населеного пункту, проте зміни до договорів оренди в частині зміни орендодавця не внесені. Оскільки паспорти вказаних водних об'єктів не розроблені, відсутні характеристики вказаних водних об'єктів та площа водного дзеркала, провести розрахунок можливих надходжень від оренди водних об'єктів не є можливим.

Таким чином, внаслідок використання земельних ділянок юридичними та фізичними особами на території Мурованської сільської ради ОТГ без правовстановлюючих документів втрати доходів розрахунково складають щонайменше 1862,7 тис. грн (в тому числі по землекористувачам, по яких прийняті рішення про відшкодування втрат – 755,1 тис. гривень). Укладення договорів оренди землі з землекористувачами, які фактично використовують земельні ділянки, дозволить щорічно отримувати орендну плату за землю в сумі щонайменше 1073,8 тис. гривень.

Несвоєчасне укладення та реєстрація договору оренди землі

При прийнятті рішень про надання в оренду земельних ділянок Мурованською сільською радою не встановлювався термін, протягом якого необхідно укласти договір оренди. В результаті орендарі протягом тривалого часу не підписували та не реєстрували договорів оренди, а бюджет не отримував орендну плату.

Наприклад: Рішенням сесії сільської ради від 27.07.2017 №1436 затверджено проект землеустрою та надано в оренду ТзОВ «СКАЙ ПРОЕКТ» земельну ділянку площею 0,4 га в с. Кам'янопіль для експлуатації та обслуговування АЗС. При цьому, договір оренди укладено 29.12.2017, відповідно до якого річна орендна плата складає 155,4 тис. гривень (12% НГО).

Слід зазначити, що вказаний договір оренди зареєстрований лише 31.05.2018, або через 10 місяців з часу прийняття рішення про надання в оренду та 5 місяців з дати укладення договору. В результаті фактично надійшло бюджету орендної плати в сумі 78,1 тис. гривень.

Таким чином, внаслідок несвоєчасної реєстрації договору оренди з ТзОВ «СКАЙ ПРОЕКТ» втрачено можливість отримати в бюджет доходів на суму 77,3 тис. гривень.

Також, відповідно до рішення Мурованської сільської ради від 08.08.2019

№1336 надано в оренду земельну ділянку в с. Сороки Львівські гр. Патеру М.О. площею 0,6 гектара. Термін, протягом якого необхідно укласти договір оренди, рішенням не визначено. При тому договір оренди укладено 01.03.2020, який зареєстровано 03.04.2020.

Розмір орендної плати згідно договору оренди складає 46749,6 грн (4% НГО). Внаслідок несвоечасного укладення та реєстрації договору (в місячний термін після прийняття рішення) втрати бюджету склали 27,3 тис. грн (в т. ч. за 2019 рік - 15,6 тис. гривень).

Відсутність законодавчо визначеного терміну на укладення та реєстрацію договору оренди і як наслідок зволікання із реєстрацією договору оренди орендарями призвело до втрат доходів в сумі 92,9 тис. гривень. Реєстр договорів оренди землі в Додатку 8 до звіту.

Не внесення змін до договорів оренди земельних ділянок в частині зміни розміру орендної плати у зв'язку із введенням в дію нової нормативної грошової оцінки та включенням земельних ділянок в межі населених пунктів

Відповідно до Закону України №1378-IV від 11.12.2003 «Про оцінку земель» для розрахунку розміру орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності використовується нормативна грошова оцінка. [7]

Нормативна грошова оцінка земельних ділянок, розташованих у межах населених пунктів, незалежно від їх цільового призначення - проводиться не рідше, ніж один раз на 5-7 років.

Остання нормативна грошова оцінка земель населених пунктів, що входять до складу Мурованської ОТГ, проведена у 2017-2018 роках та введена в дію з 01.01.2019, окрім населеного пункту Кам'янопіль, де остання оцінка проводилась у 2012 році. *Інформація щодо НГО населених пунктів Мурованської ОТГ в Додатку 9 до звіту.*

Відповідно до умов укладених договорів оренди землі розмір орендної плати переглядається у разі змін умов господарювання, передбачених договором, зміни розмірів земельного податку, підвищення цін, тарифів, та в інших випадках, передбачених законом.

У зв'язку із введенням нової нормативної-грошової оцінки населених пунктів на території Мурованської ОТГ прийнято рішення сесії від 19.04.2020 №1007, яким передбачено переглянути договори оренди земельних ділянок, що укладались до 01.01.2019 року та внести зміни в частині «Орендна плата» згідно нової нормативної грошової оцінки по кожному населеному пункті Мурованської сільської ради ОТГ. [24]

Відповідальним за виконання вказаного рішення визначено провідного спеціаліста юриста сільської ради Сидора Р. Б.

Однак, як встановлено у ході аудиторського дослідження, внесено зміни до договорів оренди не з усіма землекористувачами в частині збільшення орендної плати відповідно до затвердженої нової нормативної грошової оцінки населених пунктів.

Зокрема, гр. Курій В.-А. І. відповідно до договору оренди від 26.04.2005

орендує земельну ділянку площею 0,1808 га в с. Ямпіль для обслуговування будівель торгівлі терміном на 50 років. Нормативна грошова оцінка вказаної земельної ділянки не проведена. Річна орендна плата згідно договору становила 2079,0 гривень.

Протягом терміну дії договору двічі змінювалась нормативна грошова оцінки населеного пункту (2012, 2019 рік). Однак, зміни до договору оренди не вносились, в результаті відповідно до умов договору орендна плата за 2018 рік становила 3,9 тис. гривень.

В липні 2019 року договір оренди з гр. Курій В.-А. І. розірвано та укладено за цим же цільовим призначенням площею 0,1808 га договір оренди від 15.07.2019 (zareєстрований 25.07.2019) з гр. Покотиловою Г.О. При укладенні договору оренди проведена нормативна грошова оцінка земельної ділянки, яка становить 928733,44 гривень.

Таким чином, у зв'язку з незастосуванням при визначенні розміру орендної плати нормативної грошової оцінки втрати доходів по вказаній земельній ділянці становлять 77,7 тис. гривень.

Також, частина земельних ділянок після внесення змін до генеральних планів ввійшла в межі населених пунктів, однак зміни до договорів не внесені.

Відповідно до договору оренди від 13.04.2004 Корб'як М. А. орендує земельну ділянку площею 19,3361 га в с. Гамаліївка за межами населених пункту. Орендна плата згідно договору оренди становила 45 грн за 1 гектар. Нормативна грошова оцінка вказаної земельної ділянки в договорі відсутня. Термін дії договору 49 років, а зміни до вказаного договору не вносились. Як наслідок, надходження орендної плати по вказаному договору за два роки склали 5,0 тис. гривень. При цьому, відповідно до генерального плану с. Гамаліївка, затвердженого рішенням Гамаліївської сільської ради від 28.05.2014 №207, орендована земельна ділянка ввійшла в межі населеного пункту с. Гамаліївка.

Оскільки нормативна грошова оцінка вказаної земельної ділянки не проведена, лише виходячи із вартості 1 га ріллі по Львівській області (21492,0 грн за 1 га), не надійшло орендної плати розрахунково на суму 37,3 тис. гривень.

Таким чином, не внесення змін до 8-ми договорів оренди земельних ділянок в частині зміни розміру орендної плати призвело до втрат доходів на суму 271,2 тис. гривень. (Розрахунок втрат доходів у Додатку 10 до звіту).

Резерв щорічних додаткових надходжень у разі внесення змін до договорів складає 144,0 тис. гривень.

Неврахування індексації вартості земельної ділянки при укладенні договору купівлі-продажу з розтермінуванням платежу

Протягом 2018-2019 років на території Мурованської ОТГ відповідно до договорів купівлі-продажу продано 15 земельних ділянок загальною площею 9,6 гектара. При цьому, сільською радою укладено 4 договори купівлі-продажу земельної ділянки із розтермінуванням платежу (договір купівлі-продажу

земельної ділянки з Ваххольц Збігнєв від 08.06.2018, Маслоком А.Д. від 08.06.2018, а також 2 договори з ТзОВ «ТРЕЙДКОМІНВЕСТ» від 04.06.2018.

В ході аудиту встановлено, що Мурованською сільською радою відповідно до рішення сесії від 07.11.2019 №1499 укладено договір купівлі-продажу земельної ділянки від 29.11.2019 з ПП «ТЕРМОБУД-ЗАХІД» з розтермінуванням платежу. Ціна договору складає 2 580 153,0 гривень. Зокрема, договором передбачено сплату авансового внеску в сумі 509 004,0 грн, а решта суми (2 071 159,0 грн) підлягає сплаті рівними частинами протягом 12 місяців (по 172 595,75 грн з грудня 2019 року по листопад 2020 року).

Однак, згідно п. 3 Порядку здійснення розрахунків з розстроченням платежу за придбання земельної ділянки державної та комунальної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.04.2009 №381 (надалі – Порядок №381) розтермінування платежу здійснюється за умови сплати ними протягом 30 календарних днів після нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу не менш як 50 відсотків частини платежу, що зараховується до державного та місцевого бюджетів.

Таким чином, згідно вимог Порядку №381 покупець до 29.12.2019 повинен був сплатити 50 % вартості земельної ділянки – 1035,6 тис. гривень. Фактично покупцем окрім авансового внеску сплачено кошти в сумі 172,6 тис. грн (03.12.2019).

В результаті неврахування вимог Порядку №381 від ПП «ТЕРМОБУД-ЗАХІД» бюджетом недоотримано у 2019 році коштів від продажу земельної ділянки в сумі 863,0 тис. гривень.

Крім того, відповідно до Порядку №381 під час визначення розміру платежу враховується індекс інфляції, встановлений Держкомстатом за період з місяця, що настає за тим, в якому внесено перший платіж, по місяць, що передує місяцю внесення платежу.

Відповідно до рішення сесії Мурованської сільської ради № 981 від 15.12.2017 укладено договір купівлі-продажу земельної ділянки з розтермінуванням платежу від 08.06.2018 з гр. Маслоком А.Д. Вартість земельної ділянки становить 381481,0 гривень.

П.2.3 договору передбачено, що покупець до укладення договору сплачує:

- аванс в сумі 26656,10 грн;
- протягом 30 днів з часу нотаріального посвідчення договору - 164084,40 грн;
- решта коштів в сумі 190740,50 грн – щомісяця до 25 числа рівними частинами по 31790,09 грн згідно з графіком погашення.

При цьому під час визначення розміру платежу враховується індекс інфляції, встановлений Держкомстатом за період з місяця, що настає за тим, в якому внесено перший платіж, по місяць, що передує місяцю внесення платежу.

Однак фактично покупцем сплачено лише вартість земельної ділянки в сумі 381481,0 грн без врахування індексу інфляції за серпня по грудень 2018 року. Вказане привело до недоотримання бюджетом коштів в сумі 5,2 тис. гривень.

Аналогічно, не враховано індекс інфляції при розрахунках з покупцями ще

по 3-х договорах купівлі-продажу.

В цілому із вищевказаної причини недоотримано коштів в загальній сумі 9,3 тис. гривень. *Розрахунок індексації в Додатку 11 до звіту.*

Також, встановлено випадок несвоєчасної оплати за договором купівлі-продажу земельної ділянки з розтермінуванням платежу. Так, Мурованською сільською радою укладено договір купівлі-продажу від 08.06.2018 з гр. Ваххольц Збігнєв. Вартість земельної ділянки площею 0,0798 га відповідно до висновку про експертну грошову оцінку складала 72981,0 гривень.

Згідно п. 2.3 договору передбачено, що покупець сплачує протягом 30 днів (до 8 липня 2018 року) 50 % ціни договору, а саме 36490,50 грн, а решту коштів – рівними частинами по 6081,75 грн до 25-го числа кожного місяця згідно з графіком.

При цьому, при простроченні покупцем сплати вартості земельної ділянки йому нараховується пеня в розмірі 0,5 % від прострочення суми за кожен день прострочення.

Фактично покупцем сплачено 50% ціни договору (36 490,50 грн) лише 12.09.2018. Цього ж дня сплачено частину коштів в сумі 6081,75 грн, які згідно графіку підлягали сплаті 25.08.2018.

Однак, Мурованською сільською радою пеня за несвоєчасне перерахування коштів гр. Ваххольцу Збігнєву не нараховувалась, що не дозволило отримати додаткові надходження в сумі 12,8 тис. гривень. *Розрахунок пені в Додатку 12 до звіту.*

Таким чином, при проведенні операцій з купівлі-продажу земельних ділянок бюджетом ОТГ не отримано доходів в загальній сумі 885,1 тис. гривень.

Пільги по земельному податку

Законом України від 07.12.2017 №2245 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» ст. 284 Податкового кодексу доповнено пунктом 284.4, яким передбачено, що з 01.01.2018 плата за землю за земельні ділянки, надані для залізниць у межах смуг відведення, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, справляється у розмірі 25 відсотків податку, обчисленого відповідно до статей 274 і 277 цього Кодексу. [2, 14]

На території Мурованської ОТГ проходять колії залізничного транспорту ПАТ «Укрзалізниця», які розміщені на земельних ділянках загальною площею 104,39 гектарів.

За інформацією Мурованської сільської ради у 2018 році ПАТ «Укрзалізниця» надійшло земельного податку в сумі 51,4 тис. грн, а за 2019 рік – 140,8 тис. гривень. Таким чином, внаслідок внесення змін до Податкового кодексу в частині зменшення ставки земельного податку для земельних ділянок для залізниць бюджетом за 2018 рік втрачено надходжень по ПАТ «Укрзалізниця» в сумі 89,6 тис. гривень. *Розрахунок в Додатку 13 до звіту.*

Законом України від 23.11.2018 № 9260 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» скасовано пільги зі сплати плати за землю за земельні ділянки, надані для залізниць у межах смуг відведення.

Отже, законодавча ініціатива щодо надання ПАТ «Укрзалізниця» пільги зі сплати земельного податку за земельні ділянки, які перебувають в постійному користуванні призвела до втрат бюджетом доходів за 2018 рік в сумі 89,4 тис. гривень.

В ході аудиту розглянуто звернення голови правління ГО «Центр підтримки і сприяння захисту прав людини» Скіри Р.В. від 11.05.2019 №701/19 щодо надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки зі зміною цільового призначення в межах відведеної території фізичним особам, пов'язаним з ТзОВ «Підгаєцька будівельна компанія».

В ході аудиту встановлено, що рішеннями сесії Мурованської сільської ради №№384-389 від 23.04.2018 надано дозволи на розробку детального плану території земельної ділянки із зміною цільового призначення в межах відведеної території гр. Залуцькому І.О., Залуцькій Л.І., Шаравара І.І., Параку Р.Я., Бобко Н.І. Земельні ділянки надані вищевказаним громадянам відповідно до наказів Головного управління Держгеокадастру у Львівській області для ведення особистого селянського господарства у 2017 році.

Оголошення про проведення процедури громадського обговорення детального плану території містобудівної документації «Детальний план території по зміні цільового призначення для ведення особистого селянського господарства під будівництво та обслуговування бетонного вузла в с. Муроване Пустомитівського району Львівської області» відповідно до рішення №384 від 23.04.2018 розміщене в газеті «Голос народу» за 04.08.2018 №31 (1687).

Громадські слухання проведено 04.09.2018 та оскільки зауважень, заперечень або пропозицій не надходило, вирішено рекомендувати затвердити детальний план території під будівництво бетонного вузла с. Муроване.

Рішенням сесії від 31.10.2018 №831 детальний план території по зміні цільового призначення земельної ділянки з особистого селянського господарства для будівництва та обслуговування бетонного вузла в с. Муроване гр. Залуцькому І.О. затверджено.

Дозвіл на розробку технічної документації по зміні цільового призначення з особистого селянського господарства для будівництва та обслуговування бетонного вузла в с. Муроване гр. Залуцькому І.О. у 2018-2019 роках не надавався. Процедура зміни цільового призначення не завершена.

По інших земельних ділянках після прийняття рішень про надання дозволу на розробку детального плану території громадські слухання не проводились, детальні плани території не затверджувались.

У 2019 році вищевказані земельні ділянки об'єднані в одну земельну ділянку, власником якої є Залуцька С.М. без зміни цільового призначення (кадастровий номер земельної ділянки 4623686900:08:000:0033).

Гіпотеза 2. Недостатній рівень контролю за управлінням та використанням комунального майна Мурованської ОТГ перешкоджає залученню додаткових обсягів фінансових ресурсів до бюджету та призводить до неефективних витрат на утримання майна.

Гіпотеза підтверджена.

Комунальна власність – найважливіша складова матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування. З усіх джерел зростання добробуту територіальних громад їй належить особлива роль, оскільки можливість збільшення надходжень від об'єктів нерухомого майна, залежатиме лише від рівня ефективності управління цим майном.

Частина комунального майна органами місцевого самоврядування передається комунальним підприємствам для здійснення статутної діяльності. Майно Підприємств є власністю засновника та закріплене за ним на праві повного господарського відання.

Здійснюючи право повного господарського відання, комунальні підприємства володіють, користуються та розпоряджаються майном на свій розсуд, вчиняючи щодо нього будь – які дії, які не суперечать діючому чинному законодавству та положенням Статуту.

Так, приміщення за адресою с. Муроване, вул. Шевченка, 18, де фактично знаходиться комунальне підприємство, передано комунальному підприємству на праві господарського відання згідно договору №023/18 від 20.12.2018 «Про закріплення (передачу) майна, що є власністю об'єднаної територіальної громади сіл Мурованської сільської ради на праві господарського відання» та рішення сесії №815 від 31.10.2018 року.

Рішенням сесії Мурованської сільської ради ОТГ №815 від 31.10.2018 вирішено передати в господарське відання комунальному підприємству «ЕкоУстрій» майно комунальної власності Мурованської територіальної громади згідно додатку № 1.

Так, додатком 1 є лист КП «ЕкоУстрій» з проханням передати в господарське відання об'єкти Підприємству для отримання ліцензії на водопостачання та водовідведення.

На виконання рішення сесії №815 між Мурованською сільською радою та КП «ЕкоУстрій» укладено договори «Про закріплення (передачу) майна, що є власністю об'єднаної територіальної громади сіл Мурованської сільської ради на праві господарського відання» за № 015/18 від 21.11.2018, №016/18 від 21.11.2018, №017/18 від 21.11.2018, №021/18 від 20.12.2018 та №022/18 від 20.12.2018 року.

Необхідно відмітити, що в рішенні сесії №815 від 31.10.2018 у переліку майна, що підлягає передачі в господарське відання Підприємству, будинок №18 на вулиці Шевченка село Муроване відсутній.

Відповідно до п.1.7 вказаних договорів право господарського відання майном у Користувача – КП «ЕкоУстрій» виникає з дати підписання Сторонами цих Договорів та акта приймання – передачі майна з урахуванням

вимог Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Однак, підписаних актів приймання – передачі вищевказаного майна згідно укладених договорів в ході збору інформації не представлено.

Крім того, п.3.7 вищевказаних договорів передбачено, що Користувач зобов'язаний протягом трьох місяців з моменту укладення договору оформити право користування земельною ділянкою необхідною для обслуговування об'єкту.

Підприємством на час проведення збору інформації право користування земельною ділянкою, розташованої за адресою вул. Шевченка, 18, не оформлено.

Не оформлення правовстановлюючих документів на комунальне майно, містить в собі ризик втрати комунального майна, особливо у разі ліквідації комунального підприємства.

У сучасних умовах передача комунального майна в оренду є одним із заходів, спрямованих на забезпечення підвищення ефективності його використання. При чому, з допомогою оренди задовольняються інтереси як орендодавця, шляхом отримання орендної плати за передане в оренду майно, так і орендаря, шляхом використання орендованого майна для досягнення власної мети.

Положення про оренду майна, що належить до комунальної власності територіальної громади Мурованської сільської ради ОТГ затверджена рішенням Мурованської сільської ради від 13.07.2018 №539 (далі – Положення про оренду). [24]

В досліджуваному періоді діяли договори оренди лише за пільговою орендною платою (1 грн в рік), зокрема, у 2018 році - 9 договорів оренди на нежитлові приміщення загальною площею 504,7 м. кв та у 2019 році - 13 договорів на площу 1350,6 кв. м (3 договори з суб'єктами господарювання, що надають послуги з гарячого харчування, 4 договори з стоматологами, 3 договори з громадськими організаціями для проведення уроків з танців в загальноосвітніх закладах, 2 договори по проведенні уроків з бойових мистецтв, договір з відділом культури Пустомитівської РДА на проведення уроків з мистецтва).

Інші договори оренди комунального майна Мурованської ОТГ, в тому числі на комерційній основі, в 2018-2019 роках укладались та не діяли.

Згідно п. 10.2. Положення про оренду орендна плата за користування майном територіальної громади Мурованської сільської ради ОТГ є доходом загального фонду сільського бюджету, зараховується до сільського бюджету Мурованської сільської ради ОТГ та використовується відповідно до Бюджетного Кодексу України.

Окремі приміщення в амбулаторіях згідно рішень Мурованської сільської ради надано в оренду стоматологам, які є фізичними особами-підприємцями. Зокрема, кабінети стоматології облаштовані в приміщеннях амбулаторій сіл Муроване та Ямпіль площею 14,3 кв. м та 12 кв. метрів.

Відповідно до договорів оренди приміщень, кабінети стоматології орендували 4 фізичні особи-підприємці. За користування приміщенням та майном на підставі рішень виконавчого комітету Мурованської сільської ради ОТГ встановлено орендну плату у розмірі одна гривня на рік. Орендарями відшкодовувались витрати на оплату за користування газом, електроенергією і водою.

Однак, відповідно до Положення про оренду для суб'єктів господарювання, що діють на основі приватної власності і провадять господарську діяльність з медичної практики орендна ставка становить 20 відсотків експертної вартості майна.

У 2020 році проведена експертна оцінка приміщень, які оренднують стоматологи, станом на 31.03.2020. Зокрема, відповідно до висновку про вартість об'єктів оренди від 02.04.2020 вартість нежитлового приміщення стоматологічного кабінету КНП «АЗПСМ» в с. Ямпіль площею 14,3 кв. м становить 71,0 тис. грн, а приміщення площею 12,0 кв. м в с. Муроване відповідно до висновку від 03.04.2020 становить 61,0 тис. гривень.

Отже, у разі визначення розміру орендної плати відповідно до Положення про оренду укладання договорів оренди приміщень, розрахункова мінімальна сума додаткових надходжень від оренди становитиме 26,4 тис. грн щорічно.

При дослідженні питання відшкодування орендарями комунальних послуг встановлено, що суб'єкти підприємницької діяльності, які надають послуги з гарячого харчування не в повному обсязі відшкодовують спожиті енергоносії.

Так, відповідно до укладених договорів приміщення шкільних їдалень, передані в строкове користування, при цьому орендар звільняється від орендної плати відповідно до рішень виконавчого комітету Мурованської ОТГ від 06.03.2018 №27 та від 22.01.2019 №22 та від відшкодування експлуатаційних витрат на утримання займаних ним приміщень згідно умов укладених договорів.

При цьому, згідно договорів орендарі сплачують за електроенергію по потужності електроприладів та природний газ пропорційно орендованій площі в опалювальний період.

Однак, за опалювальний період 2018 року та вересень – грудень 2019 року Мурованською ОТГ не нараховувалась оплата за спожитий природний газ, який використовується для опалення приміщень відповідно до займаної площі фізичним особам - підприємцям, які оренднують приміщення харчоблоків у трьох закладах освіти (ФОП Мірка С.Б., ФОП Бабій Г.І.).

Протягом вказаного періоду, згідно розрахунку використання спожитого газу, де загальна опалювальна площа шкіл становить – 12677,2 кв. м, а орендованих приватними підприємцями харчоблоків їдалень – 134,9 кв. м, загальна сума невідшкодованих витрат становить 12,6 тис. грн, які оплачені Мурованською ОТГ за рахунок своїх кошторисних призначень на заклади ЗНЗ. *Розрахунок наведено у Додатку 14 до звіту.*

Внаслідок недостатнього контролю за управлінням та використанням комунального майна Мурованської ОТГ орендарями не відшкодовано в

повному обсязі спожиті енергоносії в сумі 12,6 тис. гривень. Надання в оренду комунального майна дозволить отримати надходження від оренди щонайменше в сумі 26,4 тис. гривень.

Гіпотеза 3. Не своєчасне укладення договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із Національною службою здоров'я України у зв'язку із невиконанням рішення органу місцевого самоврядування про реорганізацію, призвело до додаткових витрат фінансових ресурсів місцевого бюджету.

Гіпотеза підтверджена.

Як уже зазначалося в ході аналізу, у досліджуваному періоді система первинної медичної допомоги (далі – ПМД) на території Мурованської ОТГ представлена 2-ма амбулаторіями загальної практики сімейної медицини (надалі – АЗПСМ або амбулаторії)» та 2-ма фельдшерсько-акушерськими пунктами (надалі - ФАПи), які протягом 2018 року та січня-липня 2019 року утримувалися за рахунок коштів бюджету об'єднаної територіальної громади та у серпні-грудні 2019 року – за рахунок фінансування із Національної служби здоров'я України (надалі - НСЗУ), а також частково утримуються за рахунок коштів місцевого бюджету.

Поряд з цим, відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» та Порядку укладення, зміни та припинення договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій Національна служба здоров'я України (далі — НСЗУ) здійснює укладення договорів про медичне обслуговування населення за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, у тому числі на оплату послуг із надання первинної медичної допомоги, умови, види і критерії надання якої визначені Порядком надання первинної медичної допомоги, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 №504.

При цьому, суб'єкт господарювання, який бажає укласти договір з НСЗУ, має відповідати Вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 391, а оснащення його матеріально – технічної бази повинно відповідати Табелю матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб – підприємців, які надають первинну медичну допомогу, затверджену наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.01.2018 №146.

Довідково: основні з вищезазначених вимог до комунальних медичних закладів це – наявність: ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, відповідної сертифікованої матеріально-технічної бази, умов для медичного обслуговування і вільного доступу до будівель і приміщень надавача медичних послуг осіб з інвалідністю, а також реєстрація надавача як

юридичної особи та його відповідність критеріям, установленим у порядку використання коштів відповідної бюджетної програми, на виконання якої укладаються договори про медичне обслуговування населення.

Крім того, Порядком реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги на 2019 рік, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 №1117 (п.п. 5 і 6, далі – Постанова № 1117), визначено тарифи та коригувальні коефіцієнти на послуги з ПМД, розмір яких безпосередньо залежить від вікової категорії обслуговуваного населення.

Зокрема, тарифи за надання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою, встановлюються як капітаційна ставка за обслуговування одного пацієнта протягом календарного року та становлять: за одного пацієнта, включеного до зеленого списку – 370 грн/рік та за одного пацієнта, включеного до червоного списку, – 120 грн/рік. Одночасно, до тарифу на медичне обслуговування одного пацієнта, включеного до зеленого списку, застосовуються коригувальні коефіцієнти залежно від вікової групи пацієнта, а саме: від 0 до 5 років – 4, від 6 до 17 років – 2,2, від 18 до 39 років – 1, від 40 до 64 років – 1,2 та понад 65 років – 2.

Необхідно зазначити, що п. 2 Постанови КМУ №1117 встановлено, що договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги на 2019 рік з комунальними закладами охорони здоров'я укладаються до 26.12.2018 та не пізніше 30.11.2019 року.

Підсумовуючи викладене – НСЗУ функціонує в режимі виконання договірних умов з надавачами медичних послуг, які вона контрахтує і оплачує, для можливості укладання яких до закладу охорони здоров'я висунуто ряд вимог: центр первинної медичної служби чи амбулаторія повинні автономізуватися, тобто стати комунальним некомерційним підприємством (із статусом юридичної особи і окремим розрахунковим рахунком), підключитися до електронної системи охорони здоров'я через одну з медичних інформаційних систем, яка пройшла сертифікацію, а також забезпечити сучасне оснащення та запровадити високий рівень сервісу для пацієнтів ПМД.

Відповідно до рішення Мурованської сільської ради від 27.02.2018 №109 утворено комунальну установу «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області», яку згідно з рішенням Мурованської сільської ради від 31.10.2018 №768 реорганізовано у комунальне некомерційне підприємство «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області». [24]

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.06.2019 №1397 КНП «АЗПСМ» видано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, загальна практика – сімейна медицина; за спеціальністю молодшого спеціаліста з медичною освітою: акушерська справа, сестринська

справа, лікувальна справа, лабораторна справа (клініка)(реєстраційне дос'є від 06.06.2019 № 0606/33-М).

КНП «АЗПСМ» укладено договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із Національною службою здоров'я України від 01.08.2019 № 0000-078М-М000 на оплату надання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою на загальну суму 1126,2 тис. грн. До вказаного договору 28.10.2019 внесено зміни в частині збільшення загальної орієнтовної ціни договору на суму 1465,7 тис. гривень.

На виконання укладеного Національною службою здоров'я України договору про медичне обслуговування населення підприємством у серпні-грудні 2019 року отримано від НСЗУ в рахунок оплати наданих мешканцям громади медичних послуг (ПМД) кошти в загальній сумі 1465,3 тис. гривень.

За рахунок вищевказаних надходжень КНП «АЗПСМ» у серпні-грудні 2019 року проведено витрати на оплату праці (з нарахуваннями) – 1109,2 тис. грн (або 75,7 %), на придбання медикаментів – 50,1 тис. грн (або 3,4 відсотка), а також інші поточні витрати – 115,5 тис. грн (7,9%). Залишок невикористаних коштів на 01.01.2020 становить 188,5 тис. гривень.

Протягом січня-липня 2019 року витрати з місцевого бюджету громади на утримання медичних установ склали 2129,1 тис. гривень.

Отже, не своєчасне укладення договору комунальним закладом охорони здоров'я Мурованської ОТГ про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із Національною службою здоров'я України, призвело до додаткових витрат фінансових ресурсів місцевого бюджету на функціонування первинної ланки медичної допомоги протягом січня-липня 2019 року в сумі 2129,1 тис. гривень.

Гіпотеза 4. Недостатній контроль органу місцевого самоврядування за використанням медичної субвенції, а також не передбачення договорами про передачу міжбюджетних трансфертів для надання вторинної медичної допомоги істотних умов щодо обсягів фактично наданих мешканцям громади медичних послуг, призводить до неефективного витрачання коштів.

Гіпотеза підтверджена.

Відповідно п. 3 ст. 103-4 Бюджетного кодексу України медична субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, та затверджується Кабінетом Міністрів України і має враховувати, зокрема, такі параметри: кількість населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці; коригуючі коефіцієнти, що враховують відмінності у вартості надання медичної допомоги та особливості надання медичної допомоги у гірських населених пунктах.[1]

Розрахунок обсягу медичної субвенції з державного бюджету здійснюється відповідно до Формули розподілу обсягу медичної субвенції з державного

бюджету місцевим бюджетам, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 618.

Одночасно, згідно з п.п. 3 і 5 Порядку та Умов надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 № 11 (надалі – Порядок № 11) визначено, що медична субвенція спрямовується на оплату поточних видатків закладів охорони здоров'я крім оплати комунальних послуг та енергоносіїв (п. 3), а місцеві ради мають право передавати кошти субвенції у вигляді міжбюджетного трансферту іншим бюджетам для надання медичних послуг за місцем обслуговування населення (п. 5). [17]

Поряд з тим, ст. 93 Бюджетного кодексу визначено, що місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету. Передача коштів між місцевими бюджетами на здійснення видатків місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів проводиться на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною із сторін та укладених угод.

Якщо первинна допомога мешканцям Мурованської ОТГ забезпечувалась власними медичними закладами, то з метою забезпечення мешканців вторинною медичною допомогою сільською радою укладались договори лише з Комунальним некомерційним підприємством Пустомитівської районної ради «Пустомитівська центральна районна лікарня» (надалі - КНП «Пустомитівська ЦРЛ»).

Так, договором про міжбюджетний трансферт (субвенцію) №5 від 20.02.2018 передбачено, що Мурованська сільська рада ОТГ передає з бюджету сільської ради у вигляді міжбюджетних трансфертів (медичну субвенцію), а КНП «Пустомитівська ЦРЛ» приймає для здійснення видатків медичної допомоги II рівня в поліклінічному відділенні та стаціонарних відділеннях (вторинну медичну допомогу) у 2018 році кошти в сумі 5653,4 тис. гривень.

Також, згідно з умовами договору про міжбюджетний трансферт (субвенцію) №1 від 28.02.2019, Мурованською сільською радою ОТГ передано медичну субвенцію КНП «Пустомитівська ЦРЛ» на вторинну медичну допомогу у 2019 році в сумі 6269,4 тис. гривень.

На підставі вищевказаних договорів сільською радою із місцевого бюджету за КТПКВ 0119410 «Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції» по КЕКВ 2620 «Поточні трансферти органам держуправління інших рівнів» у 2018-2019 роках перераховано комунальному некомерційному підприємству Пустомитівської районної ради «Пустомитівська ЦРЛ» кошти на надання вторинної медичної допомоги мешканцям об'єднаної територіальної громади в загальній сумі 11922,8 тис. гривень.

Для підтвердження обсягів та виду наданих медичних послуг, наданих КНП «Пустомитівська ЦРЛ» складено акт наданих послуг №1, відповідно до якого виконавцем надані послуги на суму 6312,6 тис. гривень.

При цьому, загальна сума медичної субвенції згідно договору від 28.02.2019 передбачена в розмірі 6249,6 тис. грн, будь – яка заборгованість за даними бухгалтерського обліку станом на 31.12.2019 року на Підприємстві за Мурованською сільською радою ОТГ не рахується.

Необхідно зазначити, що акт наданих послуг згідно договору про міжбюджетний трансферт за 2018 рік не складався.

Враховуючи вищенаведене, з метою дослідження питання освоєння коштів медичної субвенції, спрямованої органом місцевого самоврядування на забезпечення жителів об'єднаної територіальної громади послугами вторинної медичної допомоги, проведено збір інформації у КНП «Пустомитівська ЦРЛ».

За результатами збору інформації встановлено, що загальна сума фактичних витрат КНП «Пустомитівська ЦРЛ», понесених на надання медичних послуг мешканцям Мурованської ОТГ (у т. ч.: витрати на лікування в стаціонарі, амбулаторно-поліклінічні відвідування та безкоштовне медикаментозне забезпечення пільгових категорій громадян) у 2018 та 2019 роках склала, на 7 317,0 тис. грн, з них у 2018 – 3 339,8 тис. грн та у 2019 – 3 977,2 тис. гривень. *Матеріали збору інформації у Додатку 15 до звіту.*

Таким чином, загальний обсяг перерахованої у районний бюджет отриманої місцевим бюджетом медичної субвенції перевищив фактичні витрати районної лікарні на надання вторинної медичної допомоги мешканцям Мурованської ОТГ на 4605,8 тис. грн, з них у 2018 році – на 2313,6 тис грн та у 2019 році - на 2292,2 тис. гривень.

Необхідно зазначити, що відповідно до п. 4 ст. 103-4 Бюджетного кодексу та п. 9 Порядку № 11 залишки невикористаної медичної субвенції на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді для поточного утримання (крім заробітної плати та видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв) і оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я та виконання програм у сфері охорони здоров'я з урахуванням цільового призначення субвенції. [1, 17]

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що укладання Мурованською сільською радою трансфертних договорів про передачу видатків на виконання повноважень із надання медичних послуг (вторинної медичної допомоги) з врахуванням їх фактичного обсягу та виходячи із їх реальної вартості, дало б можливість скоротити видатки місцевого бюджету на загальну суму 4605,8 тис. грн (2018 рік – 2313,6 тис. грн, 2019 рік – 2292,2 тис. грн), які в свою чергу в подальшому можна б було спрямувати для надання відповідного рівня медичної допомоги мешканцям територіальної громади.

Гіпотеза 5. Запроваджена політика щодо організації та здійснення фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств, затвердження економічно необґрунтованих тарифів, невиконання зобов'язань щодо поповнення статутного капіталу підприємства не

забезпечує мету їх утворення – надання послуг, отримання прибутків та наповнення бюджету територіальної громади.

Гіпотеза підтверджена.

Протягом досліджуваного періоду на території Мурованської ОТГ діяло два комунальних підприємства, Засновником яких є Мурованська сільська рада, а саме Житлово – комунальне підприємство «МУРОВАНЕ» (ЖКП «МУРОВАНЕ», ЖКП) та Комунальне підприємство «ЕкоУстрій».

При цьому, діяльність ЖКП «МУРОВАНЕ» вирішено припинити шляхом ліквідації з 1 березня 2017 року згідно рішення сесії Сороки – Львівської сільської ради Пустомитівського району Львівської області №17 від 16.02.2017 «Про припинення роботи житлово – комунального підприємства «МУРОВАНЕ» (далі – рішення №17 від 16.02.2017). [24]

Так, п. 2 та 3 рішення №17 від 16.02.2017 утворено ліквідаційну комісію, зобов'язано організувати роботу по ліквідації ЖКП у відповідності з чинним законодавством та подати на затвердження ліквідаційний баланс в установлені законом терміни.

Довідково: відповідно безкоштовного запиту в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за інтернет адресою <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch> станом на час проведення аудиту ЖКП «МУРОВАНЕ» не перебуває в процесі припинення.

Необхідно відмітити, в період 2018 – 2019 років ЖКП «МУРОВАНЕ» не здійснювало будь-якої фінансово – господарської діяльності та не проводило розрахунків з Мурованською сільською радою ОТГ, фінансова звітність не представлена.

Проте, протягом трьох років дій з боку ліквідаційної комісії та Мурованської сільської ради ОТГ з метою виконання рішення сесії №17 щодо завершення процедури ліквідації ЖКП «МУРОВАНЕ» жодних дій не здійснювалось.

Крім того, рішенням Господарського суду Львівської області від 27.05.2014 по справі №914/844/14 від 10.06.2014 зобов'язано стягнути з ЖКП «Муроване» на користь Сороки – Львівської сільської ради суму боргу в розмірі 99,9 тис. гривень. На його виконання видано наказ Господарського суду Львівської області про примусове виконання рішення про стягнення боргу в сумі 101,9 тис. грн, однак за результатами виконавчого провадження видано постанову про повернення Сороки – Львівській сільській раді виконавчого документа стягувачу ВП №43742183 від 19.09.2017 відповідно до ст.46 Закону України «Про виконавче провадження».

На час проведення аудиту Мурованською ОТГ повторно не пред'явлено до виконання виконавчого документа з метою стягнення боргу в сумі 99,9 тис. грн з ЖКП «Муроване» на користь Мурованської ОТГ (термін для повторного пред'явлення для виконання - 19.09.2020 року).

У зв'язку з ліквідацією ЖКП «МУРОВАНЕ» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території сільської

ради – Приватне підприємство «Чистий Край», що передбачено п. 4 рішення Сороки-Львівської сільської ради №17 від 16.02.2017 року.

Крім того, ПП «Чистий Край» дозволено використовувати тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення, затверджені рішенням виконавчого комітету №13 від 29.04.2015 року.

Згідно з п. 2 Статуту ПП «Чистий Край» основними напрямками діяльності Підприємства є: забір, очищення та постачання води; каналізація, відведення й очищення стічних вод; збирання, оброблення й видалення відходів; утримання будинків і споруд та прибудинкових територій; управління будинками, спорудами або групою будинків; благоустрій територій та інші.

У 2018 році між ПП «Чистий Край» та Мурованською сільською радою ОТГ укладені договори про надання послуг з прибирання та забезпечення чистоти на території с. Сороки – Львівські, с. Муроване, с. Ямпіль, с. Гамаліївка.

Мурованською сільською радою оплачено надані підприємством послуги на загальну суму 452,7 тис. грн, з них прибирання парку – 21,9 тис. грн, обслуговування кладовищ – 114,1 тис. грн та прибирання території – 316,7 тис. гривень. При цьому, в ході збору інформації не надано калькуляції вартості робіт (послуг).

В 2019 році ПП «Чистий Край» послуг сільській раді не надавало.

Комунальне підприємство «ЕкоУстрій» Мурованської сільської ради ОТГ (надалі - КП «ЕкоУстрій») утворено на підставі рішення сесії Мурованської сільської ради ОТГ від 13.07.2018 №535, яким також затверджено його Статут.

Рішенням сесії Мурованської сільської ради ОТГ від 13.07.2018 №535 вирішено виділити кошти в сумі 200,0 тис. грн для формування статутного капіталу.

Розпорядженням сільського голови №335 від 24.09.2018 на посаду директора КП «ЕкоУстрій» призначено Башинського В.Ф., з яким укладено контракт від 25.09.2018 терміном на два роки.

Рішенням Мурованської сільської ради ОТГ від 31.10.2018 №813 «Про виділення коштів з місцевого бюджету для формування статутного капіталу комунального підприємства «ЕкоУстрій» вирішено виділити підприємству з місцевого бюджету 100,0 тис. грн та перерахувати їх на рахунок КП.

Однак, у 2018 році кошти від Мурованської сільської ради ОТГ на виконання рішення №813 КП «ЕкоУстрій» не надходили.

В 2019 році рішенням сесії Мурованської ОТГ за №973 від 11.04.2019 збільшено статутний капітал КП «ЕкоУстрій» на суму 800,0 тис. грн та затверджено статут підприємства в новій редакції.

Відповідно до п. 4.1 статуту для здійснення господарської діяльності Підприємства створено статутний капітал у розмірі 1000,0 тис. гривень.

Крім того, п.3 рішення сесії №973 надано дозвіл директору підприємства на придбання обладнання та матеріалів за рахунок коштів статутного фонду на суму 500,0 тис. гривень. Так, Мурованською сільською радою ОТГ 09.10.2019 перераховано КП «Еко Устрій» кошти в сумі 500,0 тис. грн по КПКВ 0117670 КЕКВ 3210 як внески в статутний фонд.

Виділені кошти використані Підприємством в загальній сумі 486,6 тис. грн (з ПДВ), зокрема придбано персональний комп'ютер – 16,5 тис. грн; принтер – 5,5 тис. грн; насос – 30,0 тис. грн; трактор – 330,3 тис. грн; відвал тракторний – 31,7 тис. грн; косарка роторна – 29,6 тис. грн та щітка комунальна – 43,0 тис. гривень.

Однак, залишок невикористаних коштів в сумі 13,4 тис. грн в кінці звітної 2019 року не поверталися на рахунок Мурованської сільської ради ОТГ. Необхідно відмітити, що за даними фінансової звітності, форми №1-м Баланс станом на 31.12.2019, сума грошових коштів та їх еквівалентів на кінець звітного періоду в Підприємства становить 1,8 тис. гривень.

В бухгалтерському обліку Підприємства придбання основних засобів відображені на загальну суму 409,3 тис. гривень. При цьому, як вже описано вище в гіпотезі щодо управління комунальним майном, за даними бухгалтерського обліку, будівлі та земельні ділянки, в тому числі право їх постійного користування» на балансі підприємства не перебувають.

Як зазначалось вище, статутний капітал в установчих документах станом на 31.12.2019 визначений в розмірі 1000,0 тис. гривень.

За даними фінансової звітності КП «ЕкоУстрій» станом на 31.12.2018 та 31.12.2019 зареєстрований капітал становить 200,0 тис. грн та 1000,0 тис. грн, неоплачений капітал визнаний в сумі 200,0 тис. грн та 500,0 тис. грн відповідно.

Відповідно станом на 31.12.2019 комунальним підприємством відображено заборгованість Мурованської сільської ради ОТГ як власника за внесками до статутного капіталу підприємства в розмірі 500,0 тис. гривень.

Отже, Засновник приймаючи рішення про затвердження Статуту комунального підприємства від 11.04.2019 за №973 взяв на себе зобов'язання щодо сплати статутних внесків на загальну суму 1000,0 тис. грн, з яких до кінця 2019 року сплачено лише 500,0 тис. гривень.

При цьому, термін сплати неоплачених внесків до статутного фонду Підприємства в установчих документах не зазначено.

Мурованською сільською радою ОТГ в жовтні 2018 року укладені договори з КП «ЕкоУстрій» про надання послуг з прибирання та забезпечення чистоти на території с. Сороки – Львівські, с. Муроване, с. Ямпіль, с. Гамаліївка за №№001/18-004/18.

Крім того, укладено договори про надання послуг з обслуговування кладовищ в с. Муроване, с. Сороки – Львівські, с. Гамаліївка та с. Ямпіль за №005/18-№008/18 від 26.10.2018 року та договір №012/18 від 26.10.2018 року про надання послуг з прибирання та забезпечення чистоти на території паркової зони с. Муроване.

Так, в 2018 році Мурованською сільською радою ОТГ відповідно до умов укладених договорів оплачено КП «ЕкоУстрій» наданих послуг на загальну суму 265,7 тис. грн, з них прибирання парку - 29,2 тис. грн, обслуговування кладовищ - 107,3 тис. грн та прибирання території - 129,2 тис. гривень.

На 2019 рік Мурованською сільською радою ОТГ з КП «ЕкоУстрій» укладено договір про надання послуг №02/92 від 19.02.2019 (далі – Договір №02/92), за яким підприємство зобов'язується надати послуги з прибирання та

підмітання вулиць сіл Мурованської ОТГ згідно специфікації, а Замовник прийняти та оплатити надані послуги.

Необхідно зазначити, що договір №02/92 від 19.02.2019, укладений за результатами відкритих торгів за номером закупівлі UA-2019-01-16-000521-b, проведених Мурованською сільською радою ОТГ ДК 021:2015 90610000-6 — Послуги з прибирання та підмітання вулиць (Послуги з прибирання вулиць).

Додатком 3 до тендерної документації по вказаній закупівлі визначено технічне завдання, згідно з яким предметом закупівлі є послуги з прибирання та підмітання вулиць, а саме ручна санітарна очистка центральних доріг; загальна зона обслуговування: Мурованська сільська ОТГ (село Сороки-Львівські, село Муроване, село Гамаліївка, село Ямпіль, село Кам'янопіль); мінімальна кількість робочих – 10 працівників; графік надання послуг: щоденно (крім вихідних та святкових днів) та строк надання послуг по 31.12.2019 року.

Загальна вартість послуги становить 1 096 000,00 грн згідно специфікації.

П. 1.3. Договору №02/92 передбачено, що обсяги закупівлі або послуг можуть бути зменшені залежно від реального фінансування видатків.

Крім того, розрахунки за надані послуги здійснюються Замовником на підставі виставлених Виконавцем рахунків – фактур та акту приймання – здачі виконаних робіт (послуг), що передбачено п.4.1. Договору №02/92.

Згідно специфікації до договору загальна сума договору без ПДВ передбачає: послуги з прибирання та підмітання вулиць с. Муроване – 328,8 тис. грн; послуги з прибирання та підмітання вулиць с. Сороки - Львівські – 219,2 тис. грн; послуги з прибирання та підмітання вулиць с. Гамаліївка – 219,2 тис. грн; послуги з прибирання та підмітання вулиць с. Ямпіль – 219,2 тис. грн; послуги з прибирання та підмітання вулиць с. Кам'янопіль – 109,6 тис. гривень.

Рішенням виконавчого комітету Мурованської сільської ради ОТГ від 27.04.2018 №77 (далі – рішення №77), яке набрало чинності з 01.05.2018, затверджено тариф на послуги з прибирання територій сіл Мурованської ОТГ в розмірі 1,934 грн за 1 кв. м без ПДВ.

Розрахунок вартості прибирання території сіл Мурованської сільської ради ОТГ розрахований із тарифної ставки робітника з комплексного прибирання території в розмірі 3723 грн, чисельності працівників - 12 чоловік, обсягу робіт (загальна площа прибирання) 47224 кв. м, при умові норми обслуговування на 1 чол. – 4000 кв. метрів.

Необхідно відмітити, що будь-якого рішення органу місцевого самоврядування чи його виконавчого комітету щодо необхідності прибирання вказаної загальної площі для включення в розрахунок не представлено.

В ході збору інформації на Підприємстві, на виконання Договору № 02/92, представлено щомісячні рахунки та акти надання послуг з прибирання території с. Гамаліївка - 9445 кв. м, с. Сороки – Львівські - 9446 кв.м., с. Муроване – 14168 кв. м, с. Ямпіль - 9445 кв. м та с. Кам'янопіль – 4722 кв. метри.

Загальна площа щомісячного прибирання територій сіл Мурованської ОТГ КП «ЕкоУстрій» згідно актів наданих послуг становить 47224 кв. м, що

відповідає розрахунку тарифу на послуги з прибирання території сіл Мурованської сільської ради ОТГ.

Відповідно до затвердженого штатного розпису КП «ЕкоУстрій», погодженого засновником, який вводиться в дію з 01.01.2019, посадовий оклад робітника з комплексного обслуговування території становить 5220,00 грн, що на 28% більше, ніж передбачено в тарифі, затвердженому рішенням №77.

Слід зазначити, що площа прибирання для кожного з робітників з комплексного обслуговування території не встановлена, графіки прибирання відсутні.

Акти наданих послуг з прибирання територій сіл ОТГ підписані директором КП «ЕкоУстрій» та сільським головою Мурованської ОТГ за період з лютого по жовтень 2019 року.

Крім того, на виконання умов Договору №02/92, уповноваженими особами підписано акти наданих послуг з прибирання території парку в с. Муроване за період червень – вересень 2019 року, із загальною площею прибирання щомісячно 4393,09 кв. м на суму 10174,39 грн з ПДВ щомісячно.

Загальна кількість та вартість наданих послуг з прибирання парку в селі Муроване становить 17572,36 кв. м вартістю 40,7 тис. грн за 2019 рік, які оплачені Мурованською сільською радою ОТГ.

Як зазначалось вище, згідно тендерної документації предмет закупівлі визначено: послуги з прибирання та підмітання вулиць - ручна санітарна очистка центральних доріг. Прибирання парку технічним завданням до процедури відкритих торгів та специфікацією до Договору №02/92 не передбачалося.

Довідково: з відкритого інтернет ресурсу <https://uk.wikipedia.org/> термін вулиця означає обмежений принаймні з одного боку рядом будинків простір у межах міста або іншого населеного пункту, призначений для пересування людей, проїзду транспорту, розміщення соціальної інфраструктури та споруд. Зазвичай вулиця обмежена рядами будинків з обидвох сторін проїзної частини. Обов'язковим елементом вулиці є тротуар для пішоходів.

Натомість парк - спеціальна обмежена природна або штучна територія, виділена переважно з метою рекреації, відпочинку.

Так, КП «ЕкоУстрій» надано послуг з прибирання парку в селі Муроване на загальну суму 40,7 тис. грн, як оплачені Мурованською сільською радою ОТГ, що не передбачено умовами Договору №02/92, який укладений за результатами процедури відкритих торгів.

Слід зазначити, що КП «ЕкоУстрій» за даними фінансової звітності протягом 2018 – 2019 років отримано доходу на загальну суму відповідно 571,8 тис. грн та 3664,5 тис. грн, з них 1872,0 тис. грн – дохід від надання послуг з водопостачання та водовідведення, 1367,0 тис. грн – дохід від надання послуг з благоустрою території.

Фінансовий результат в КП «ЕкоУстрій» за 2018 рік збиток в сумі 12,7 тис. грн, за 2019 рік збиток – 244,5 тис. гривень. За I півріччя 2019 Підприємством сплачено частину чистого прибутку (доходу) до бюджету в розмірі 2,1 тис. гривень.

Однією з причини збиткової діяльності Підприємства за 2019 рік є затвердження економічно не обґрунтованих тарифів на послуги з прибирання територій сіл Мурованської ОТГ, що становлять 37% від отриманого доходу.

Необхідно зазначити, що рішенням виконавчого комітету Мурованської сільської ради ОТГ від 12.03.2020 №48 (далі – рішення №48) з 01.03.2020 введено в дію новий тариф на послуги з прибирання територій сіл Мурованської сільської ради ОТГ в розмірі 3,923 грн за 1 м кв. без ПДВ, що на 49% більше тарифу, який діяв у 2019 році.

Розрахунок вартості прибирання території сіл Мурованської ОТГ розрахований із тарифної ставки робітника з комплексного прибирання території в розмірі 6000 грн, чисельності працівників - 12 чоловік, обсягу робіт (загальна площа прибирання) 47224 кв. м, які розмежовані між населеними пунктами.

Слід також зазначити, що при діючому комунальному підприємстві КП «ЕкоУстрій» в грудні 2019 року згідно рішення сесії від 17.12.2019 №1623 створено Комунальне підприємство «Добробут» Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області та затверджено його статут.

Метою діяльності обох підприємств є задоволення суспільних потреб громади у централізованому постачанні холодної води, водовідведенні, вивезенні твердих побутових відходів, управлінні будинками або групою будинків, утриманні будинків і споруд та прибудинкових територій, ремонті приміщень, будинків, споруд тощо, будівництві та інших роботах та послугах з метою отримання прибутку, забезпечення соціальних та економічних потреб трудового колективу Підприємства та інтересів Засновника.

Рішенням від 17.12.2019 №1623 передбачено виділити кошти в сумі 200,0 тис. грн для формування статутного капіталу підприємства. Однак, у 2019 році кошти в статутний капітал новоствореного підприємства не спрямовувались.

Довідки про збір інформації в КП «ЕкоУстрій» та ПП «Чистий Край» в Додатку 16 до звіту.

Безсистемне створення та ліквідація комунальних підприємств, що надають аналогічні послуги, не виконання засновником в повному обсязі зобов'язань щодо поповнення статутних капіталів, збиткова діяльність внаслідок затвердження економічно необґрунтованих тарифів та не забезпечення контролю з боку засновника не дозволяє отримувати прибутки та наповнити бюджет територіальної громади.

Гіпотеза 6. Розподіл штатних одиниць між декількома працівниками закладів освіти призводить до додаткових витрат на оплату праці.

Гіпотеза підтверджена.

Одним із напрямів оптимізації видатків на утримання бюджетних установ є укомплектування штату та уникнення випадків розподілу штатних одиниць між кількома працівниками.

Так, ст. 8 п. 5 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464 визначено, що єдиний внесок встановлюється у розмірі 22 відсотки до бази нарахування єдиного внеску, а в разі, якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

При цьому, у 2018-2019 роках були працівники закладів освіти, які працювали на неповну ставку, тобто отримували заробітну плату, яка не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством на місяць, що призвело до використання бюджетних коштів на доплату до мінімального розміру єдиного внеску.

Результати аналізу засвідчили, що сільською радою додатково проведено нарахування єдиного внеску на заробітну плату 59 працівників у 2018 році та 45 працівників у 2019 році, які працювали на неповну ставку внаслідок поділу штатних посад між працівниками, та дохід яких не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, в сумі 111,2 тис. грн (51,4 тис. грн у 2018 році та 59,7 тис. грн у 2019 році). *Розрахунок в Додатку 17 до звіту.*

Отже, довантаження працівників до повної ставки дало б можливість зменшити видатки бюджету на суму 111,2 тис. грн, які можна було б спрямувати на інші не менш важливі потреби.

Гіпотеза 7. Недостатній рівень внутрішнього контролю не забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень та відповідної фінансової дисципліни, що не сприяє наповненню дохідної частини бюджету та законному і ефективному використанню наявних ресурсів.

Гіпотеза підтверджена.

Система внутрішнього контролю визначає всі внутрішні правила та процедури контролю, запроваджені керівництвом підприємства для досягнення поставленої мети - забезпечення (в межах можливого) стабільного і ефективного функціонування установи, дотримання внутрішньогосподарської політики, збереження та раціональне використання активів, запобігання та викриття фальсифікацій, помилок, точність і повнота бухгалтерських записів, своєчасна підготовка надійної фінансової інформації.

Організація та здійснення внутрішнього контролю в установі відбувається шляхом, зокрема:

видання/затвердження керівниками установ ряду внутрішніх документів (наказів, розпоряджень, правил, регламентів, положень, посадових інструкцій тощо), спрямованих на належне функціонування внутрішнього середовища, забезпечення здійснення управління ризиками, вжиття заходів контролю, налагодження комунікації та обміну інформацією в установі та здійснення моніторингу тощо;

виконання функцій та завдань керівниками структурних підрозділів та працівниками установи, визначених актами законодавства та внутрішніми документами, виданими/затвердженими керівником установи, інформування керівництва про ризики, що виникають в ході виконання покладених на них завдань і функцій, вжиття відповідних заходів контролю та моніторингу, обміну інформацією тощо;

оцінки функціонування системи внутрішнього контролю підрозділом внутрішнього аудиту в межах повноважень, визначених законодавством, надаючи керівникові установи об'єктивні і незалежні висновки щодо її удосконалення.

В ході аудиту встановлено, що у Мурованській ОТГ не розроблене та не затверджене Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку.

Графік документообігу, який затверджується керівником підприємства, установи з метою упорядкованості руху та своєчасного одержання для записів у бухгалтерському обліку первинних документів та повинен сприяти поліпшенню облікової роботи, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня його автоматизації, не складався та не затверджувався.

Внутрішній контроль є комплексом заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності бюджетної установи.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 (зі змінами) затверджено Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, яким рекомендовано органам місцевого самоврядування утворити структурні підрозділи внутрішнього аудиту. [21]

В ході аудиторського дослідження встановлено, що у Мурованській ОТГ такий підрозділ не створено.

Також, не впроваджена в установі система заходів контролю з попередження (усунення) чи обмеження ризиків у відповідності до вимог Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю. Порядок щодо визначення та реалізації заходів контролю в Мурованській ОТГ не затверджено.

Основні контрольні функції протягом дослідженого періоду повинні виконуватись в межах посадових обов'язків осіб, які забезпечують здійснення й документальне оформлення та облік господарських операцій.

З метою забезпечення максимально можливого результату, а також уникнення можливих помилок, втрат і зловживань під час виконання своїх обов'язків рішеннями сесії Мурованської ОТГ затверджені Положення про структурні підрозділи сільської ради, якими визначено основні завдання, функції та права структурного підрозділу.

Також, в положеннях міститься інформація щодо організаційної структури підрозділів, їх основні завдання та функції, права, відповідальність, а в окремих випадках – документація та строк зберігання справ.

Повноваження щодо здійснення фінансово-господарської діяльності Мурованської ОТГ покладено на відділ бухгалтерського обліку, фінансів та звітності виконавчого комітету Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Відповідно до Положення про відділ бухгалтерського обліку, фінансів та звітності виконавчого комітету Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади основними завданнями відділу є:

- ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності бюджетних установ та складання звітності;
- відображення у документах достовірної та у повному обсязі інформації про господарські операції і результати діяльності, необхідної для оперативного управління бюджетними призначеннями (асигнуваннями) та фінансовими і матеріальними (нематеріальними) ресурсами;
- забезпечення дотримання бюджетного законодавства при взятті бюджетних зобов'язань, своєчасного подання на реєстрацію таких зобов'язань, здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань, достовірного та у повному обсязі відображення операцій у бухгалтерському обліку та звітності;
- забезпечення контролю за наявністю і рухом майна, використанням фінансових і матеріальних (нематеріальних) ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів;
- запобігання виникненню негативних явищ у фінансово-господарській діяльності, виявлення і мобілізація внутрішньогосподарських резервів;
- здійснення методичного керівництва та контролю за дотриманням вимог законодавства з питань ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та бюджетної звітності у бюджетних установах, які підпорядковані виконавчому комітету сільської ради.

Сільським головою затверджено посадові інструкції згідно зі штатними розписами, з якими працівники ознайомлені. Вказаними інструкціями визначені завдання та відповідальність кожного працівника.

Слід зазначити, що розподіл функціональних обов'язків між головою ради, першим і другим заступником сільського голови у Мурованській ОТГ не визначено.

Обов'язки посадових осіб (першого заступника сільського голови, другого заступника сільського голови, секретаря сільської ради та секретаря виконавчого комітету сільської ради) у Мурованській ОТГ визначено посадовими інструкціями, які затверджені сільським головою.

Також як встановлено в ході аудиту, Мурованською сільською радою при складанні паспортів бюджетних програм не забезпечено дотримання вимог Правил складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України 26.08.2014 № 836, відповідно до яких головний розпорядник забезпечує

своєчасність затвердження паспортів бюджетних програм, достовірність і повноту інформації, що в них міститься.

Так, при затвердженні бюджету Мурованської ОТГ на 2018 рік в складі видатків передбачено кошти на реалізацію Цільової програми соціального захисту населення Мурованської сільської ради ОТГ, що фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету по КПКВ 0113242 «Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення» в сумі 130,0 тис. гривень.

Відповідно, паспортом бюджетної програми на 2018 рік по КПКВ 0113242 затверджено обсяг бюджетних асигнувань в сумі 130,0 тис. гривень.

Метою бюджетної програми є надання матеріальної допомоги населенню.

Фактично у 2018 році на реалізацію Програми спрямовано 126,5 тис. грн бюджетних коштів, або 97,3% від запланованого.

В рамках реалізації вказаної бюджетної Програми передбачено виконання одного завдання (надання одноразової матеріальної допомоги населенню) та затверджено наступні результативні показники: затрат (обсяг фінансування), продукту (кількість потребуючих громадян), ефективності (середня сума коштів на 1 людину) та якості (% забезпечення).

У Паспорті зазначено, що джерелом інформації для визначення цих результативних показників є кошторис та звітність.

Також при затвердженні бюджету Мурованської ОТГ на 2019 рік в складі видатків передбачено кошти на реалізацію Програми та Положення про надання одноразової грошової матеріальної допомоги громадянам Мурованської ОТГ на 2019 рік по КПКВ 0113242 «Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення» в сумі 300,0 тис. гривень.

Відповідно до Паспорта бюджетної програми на 2019 рік по КПКВ 0113242 затверджено обсяг бюджетних асигнувань в сумі 300,0 тис. гривень.

Протягом 2019 року на підставі рішень сесій Мурованської ОТГ та розпоряджень сільського голови вносилися зміни до загального фонду кошторису в частині проведення видатків в результаті чого обсяг бюджетних асигнувань по КПКВ 0113242 склав 274,1 тис. гривень.

Слід зазначити, що зміни до Паспорта бюджетної програми місцевого бюджету на 2019 рік по КПКВ 0113242 в частині визначення нових завдань та уточнення результативних показників шляхом затвердження їх у новій редакції не вносилися, чим недотримано п. 1.10 Правил складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2014 №836.

Метою бюджетної програми є інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення.

Фактично у 2019 році на реалізацію Програми спрямовано 264,8 тис. грн бюджетних коштів, або 96,6% від запланованого з урахуванням змін.

В рамках реалізації вказаної бюджетної Програми передбачено виконання одного завдання (надання одноразової матеріальної допомоги населенню) та затверджено наступні результативні показники: затрат (обсяг фінансування), продукту (кількість потребуючих громадян), ефективності (середня сума коштів на 1 людину) та якості (% забезпечення).

У Паспорті зазначено, що джерелом інформації для визначення цих результативних показників є кошторис та звітність.

В ході аудиту проведено аналіз виконання результативних показників бюджетної програми за 2018 та 2019 роки.

Аналіз здійснено на підставі звіту про виконання паспорта бюджетної програми місцевого бюджету станом на 2018 рік по КПКВ 0113240 «Інші заклади та заходи» в той час, як паспорт бюджетної програми на 2018 рік затверджено по КПКВ 0113242, а також первинних документів щодо фактичного використання бюджетних коштів при виконанні завдання бюджетної програми.

Також в ході аудиторського дослідження за бюджетною програмою КПКВ 0113242 у 2018 році проводилися видатки за КЕКВ 2240 „Оплата послуг (крім комунальних)”, у 2019 році видатки за КЕКВ 2240 „Оплата послуг (крім комунальних)” та КЕКВ 2210 „Предмети, матеріали, обладнання та інвентар”, які не передбачено Паспортами програми, а результативні показники визначено лише для завдання – надання одноразової матеріальної допомоги населенню (КЕКВ 2730 „Інші виплати населенню”).

Таким чином наявність фактів недостовірного відображення показників виконання бюджетної програми негативно впливає на якість оцінки ефективності її виконання.

Недоліки при розробці паспортів бюджетних програм, внесення недостовірних даних у звіти про їх виконання не дозволяють оперативно управляти бюджетними коштами, не забезпечують проведення об'єктивної оцінки повноти виконання бюджетної програми, що може призвести до неефективного використання бюджетних коштів.

Незабезпечення достатнього контролю з боку замовника та виконавців технагляду за виконанням підрядних робіт призвело до завищення вартості виконаних будівельно-монтажних робіт.

Протягом 2018-2019 років Мурованською сільською радою проведено видатки на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт на загальну суму 47 586,8 тис. грн та поточний ремонт на суму 6 703,1 гривень. *Перелік об'єктів, за якими проводились капітальні і поточні ремонти в Мурованській ОТГ за 2018-2019 роки в Додатку 18 до звіту.*

Проведеним в ході аудиту аналізом видатків Мурованської сільської ради на капітальне будівництво, реконструкцію та ремонт встановлено, що в окремих актах виконаних ремонтно-будівельних робіт підрядними організаціями не вірно застосовані ресурсні елементні кошторисні норми (РЕКН), зайво включені окремі види робіт та матеріали, не застосовані понижуючі коефіцієнти у загальновиробничих витратах, що призводить до завищення вартості ремонтно-будівельних робіт.

В ході аудиту вибірково проведено збори інформації у 3-х виконавців робіт та здійснено контрольні обстеження у 9-ти виконавців робіт щодо підтвердження фактичного виконання нами ремонтно-будівельних робіт на

об'єктах. Довідки збору інформації та акти контрольних обмірів (обстежень), перерахунків по об'єктах ремонту в Додатку 19 до звіту.

Зокрема, перевірено виконання робіт безпосередньо в 3-х підрядників в ході збору інформації (ПП «БІОЛБУД», ТЗОВ «Підгаєцька Будівельна Компанія», ПП «Комвестбуд»), а також шляхом проведення контрольних обмірів (обстежень) по роботах, виконаних ТЗОВ Будівельна компанія «Сантех Буд», ТЗОВ «Стріт Комфорт», ПП «МиТар», ПП «Галкомплексбуд», ПП «Трейдібудінвест», ФОП Грицько Я.М.

Проведеними заходами встановлено завищення вартості виконаних робіт по окремих об'єктах, оплачених Мурованською сільською радою ОТГ, на загальну суму 916,5 тис. грн та, як наслідок, зайво сплачено послуг з технічного нагляду на суму 11,9 тис. гривень.

Зокрема, найбільший обсяг завищення витрат встановлено по роботах, які виконувались ТЗОВ Будівельна компанія «Сантех Буд». Так, за результатами проведеного контрольного обміру (обстеження) по окремих видах робіт, які можливо було обміряти з будівництва побутової самопливної каналізації вул. Львівська та вул. Партизанська с. Муроване, які виконувалися ТЗОВ Будівельна компанія «Сантех Буд» встановлено, що Підрядником завищено вартість робіт із прокладання трубопроводу каналізації труб, в основному з причин завищення вартості та обсягів матеріалів, включених до актів виконаних робіт, які станом на момент обстеження не були вмонтовані на об'єкті, внаслідок чого завищення вартості виконаних робіт по об'єкту склало 790,3 тис. гривень. Як наслідок, зайво сплачено послуг технагляду ФОП Онисько Т.Я. на суму 10,4 тис. гривень.

Слід зазначити, що частину матеріалів, які не вмонтовані на об'єкті, Замовником було передано на відповідальне зберігання в ТЗОВ Будівельна компанія «Сантех Буд» відповідно до договору зберігання від 26.12.2018 та акту №1 здачі-приймання матеріалів. Оскільки підрядником роботи в повному обсязі не виконані, а матеріали замовнику не повернені, Мурованська сільська рада в грудні 2019 року звернулась до ТЗОВ «Сантех Буд» щодо повернення невикористаних будівельних матеріалів (лист від 19.12.2019 №1174), однак відповіді не отримано. Крім того, під час аудиту направлено вимогу ТЗОВ Будівельна компанія «Сантех Буд» щодо повернення залишку невикористаних будматеріалів (лист від 13.05.2020 №385).

У зв'язку з не реагуванням підрядника на вимогу Мурованською сільською радою було подано позовну заяву до Господарського суду Львівської області (вих. №447 від 03.06.2020) щодо відшкодування збитків в сумі 790,3 тис. гривень.

Крім того, за результатами збору інформації у ПП «Комвестбуд» встановлено завищення вартості виконаних робіт з причин завищення розміру загальновиробничих витрат, які оплачено Мурованською сільською радою ОТГ на суму 48,5 тис. гривень.

Проведеним збором інформації у підрядника ПП «БІОЛБУД» також встановлено завищення вартості виконаних робіт з причин завищення розміру загальновиробничих витрат на суму 38,1 тис. гривень.

Збором інформації у підрядника ТЗОВ «Підгаєцька Будівельна Компанія» встановлено завищення вартості виконаних робіт з причин безпідставного внесення витрат на матеріали та завищення обсягів виконаних робіт на суму 16,4 тис. грн, які відшкодовані в ході аудиту в повному обсязі.

З причин завищення розміру загальновиробничих витрат завищено вартість виконаних робіт ФОП Грицько Я.М на суму 20,5 тис. грн та ТЗОВ «Стріт Комфорт» на суму 2,5 тис. гривень (обом підрядниками кошти повернуті в бюджет в ході аудиту).

Враховуючи вище описані завищення вартості виконаних ремонтних робіт по об'єктах ремонту, завищено вартість послуг технічного нагляду, що проводився ФОП Онисько Т.Я., ще на 1,5 тис. гривень.

ФОП Онисько Т.Я., яким здійснювався технагляд по усіх об'єктах, де встановлено завищення вартості виконаних робіт, в ході аудиту повернуто в бюджет кошти в сумі 11,9 тис. гривень.

Проведеними контрольними обмірами (обстеженнями) по роботах, які виконувались ПП «МиТар», ПП «Галкомплексбуд», ПП «Трейдібудінвест» завищення обсягів виконаних робіт не встановлено.

У зв'язку із виявленими фактами Західним офісом Держаудитслужби направлено лист на адресу Держаудитслужби щодо включення до плану проведення заходів державного фінансового контролю Західного офісу Держаудитслужби на I півріччя 2020 року ревізії окремих питань фінансово – господарської діяльності Мурованської сільської ради об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області за період з 01.01.2018 по 31.12.2019 року, однак у зв'язку з необхідністю якісного виконання централізованих завдань Держаудитслужби України та дослідження питань, передбачених програмами ревізій, даний контрольний захід не включено до плану.

Таким чином, протягом досліджуваного періоду при виконанні робіт з капітального будівництва, ремонту та реконструкції за кошти бюджету Мурованської сільської ради, внаслідок недостатнього контролю з боку замовника та виконавця технічного нагляду, виконавцями робіт завищено вартість їх виконання та вартість послуг технагляду на загальну суму 928,4 тис. грн, що призвело до зайвих витрат коштів на вказану суму, з яких в ході аудиту відшкодовано 51,4 тис. гривень.

Недоліки при проведенні тендерних процедур

В ході аудиту Мурованської сільської ради ОТГ розглянуто звернення Голови правління Громадської правозахисної організації «Центр підтримки і сприяння захисту прав людини» Скіри Р.В. від 25.02.2020 №4022/20 в частині проведення тендерних закупівель.

Відповідно до інформації розміщеної в системі електронних закупівель Prozorro, Мурованською сільською радою ОТГ було проведено відкриті торги щодо будівництва побутової самопливної каналізації вул. Львівська та Партизанська с. Муроване Пустомитівського району Львівської області (ID: UA-2018-11-08-001866-с очікувана вартість 4541,6 тис. грн) за результатами

якої було укладено договір з ТОВ «Будівельна компанія «САНТЕХ БУД»» на суму 3330,0 тис. гривень.

За результатами перевірки даної процедури відповідно до реєстру поданих пропозицій для участі у зазначеній процедурі закупівлі свої пропозиції подали такі учасники: ПП Думна, ТОВ «Метрополіс», ТОВ «Будівельна компанія «САНТЕХ БУД»», ТОВ «Альтбуд ЛВ», ТОВ «ГРАНТЗАХІД».

За результатами автоматичної оцінки найбільш економічно вигідною тендерною пропозицією визначено пропозицію ТОВ «ГРАНТЗАХІД» з ціновою пропозицією 3 329,0 тис. гривень.

Тендерним комітетом Мурованської сільської ради проведено аналіз пропозиції учасника, якого визначено системою як найбільш економічно вигідною, на предмет відповідності кваліфікаційним вимогам.

Так, згідно Протоколу від 21.09.2018 №165 тендерним комітетом встановлено, що пропозиція ТОВ «ГРАНТЗАХІД» не відповідає вимогам тендерної документації, та, відповідно відхилено її згідно з пп. 4 ч. 1 ст. 30 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 №922-VIII (далі – Закон №922). [13]

Вказане відхилення проведено Мурованською сільською радою обґрунтовано.

Відповідно до абз. 2 ч.4 ст. 28 Закону №922 Замовник розглянув наступну тендерну пропозицію, яка вважалась найбільш економічно вигідною, а саме ТОВ «Будівельна компанія «САНТЕХ БУД»» з ціновою пропозицією 3 330,0 тис. гривень.

За результатами розгляду пропозиції переможця торгів на відповідність умовам Тендерної документації та вимогам Закону №922, зауважень не спостерігається.

Договір між Мурованською сільською радою та переможцем ТОВ «Будівельна компанія «САНТЕХ БУД»» укладено 13.12.2018 №10/12-К-П-Л.

За результатами дослідження було укладено чотири додаткові угоди №1 від 07.02.2019, №2 від 15.04.2019, №3 від 05.07.2019 та №4 від 23.07.2019 до основного договору.

Зокрема, додатковими договорами №1 від 07.02.2019 та №2 від 15.04.2019 істотні умови договору не порушено, внесені зміни в частині обсягів фінансування на 2019 рік.

Повідомлення про внесення додатковими угодами № 1 від 07.02.2019 та №2 від 15.04.2019 змін до Договору № 10/12-К-П-Л, опубліковано Замовником в системі закупівель несвоєчасно (08.07.2019), чим порушено вимоги абз. 9 ч. 1 ст. 10 Закону №922.

Іншими двома додатковими угодами №3 від 05.07.2019 та №4 від 23.07.2019 вказано зміну реквізитів Мурованської сільської ради.

Також, Замовником не оприлюднено на веб-порталі Уповноваженого органу звіт про виконання договору, чим порушено абз. 10 ч. 1 ст. 10 Закону №922.

Мурованською сільською радою проведено закупівлю по реконструкції будівлі роздягальні на стадіоні в с. Гамаліївка Мурованської сільської ради ОТГ

Пустомитівського району Львівської області (UA-2019-09-02-000642-b) за наслідками якої 30.08.2019 укладено договір з ПП «МиТар» на суму 639,5 тис. гривень.

Звіт про укладений договір опублікований 02.09.2019, чим порушено абз. 10 п.1 ст. 10 Закону №922.

Крім цього, в ході аудиту проведено перевірку відкритих торгів процедур закупівлі Мурованською сільською радою робіт по реконструкції будівлі Народного дому із розширенням за рахунок надбудови на вул. Лукашевичів, 40 в с. Сороки-Львівські Пустомитівського району Львівської області (UA-2018-11-06-002819-с) та закупівлі робіт з капітального ремонту (енергоефективні заходи) Мурованської ЗОШ І-ІІІ ступенів на вул. Січових Стрільців, 41 в с. Муроване Пустомитівського району Львівської області (UA-2019-06-07-000323-а).

За результатами розгляду та оцінки тендерної пропозиції на проведення робіт з реконструкції будівлі Народного дому із розширенням за рахунок надбудови на вул. Лукашевичів, 40 в с. Сороки-Львівські (далі – реконструкція будівлі Народного дому), Замовником укладено договір з переможцем (ТзОВ «Підгаєцька будівельна компанія») від 11.12.2018 №15/12 (далі – Договір №15/12) на суму 3 751,2 тис. грн з ПДВ.

За результатами перевірки в порушення п. 1 та п. 4 ч. 1 ст. 30 Закону №922, встановлено невідповідність тендерної пропозиції ТзОВ «Підгаєцька будівельна компанія» вимогам тендерної документації, який не відповідав кваліфікаційним (кваліфікаційному) критеріям, установленим ст.16 Закону №922.

Аналізуючи укладений Договір № 15/12 встановлено, що в порушення вимог абз. 8 ч. 1 ст. 10 Закону №922 та п. 5.3 вказаного договору, цей договір опубліковано не в повному обсязі, а саме не опубліковано додаток № 1 Розрахунок договірної ціни та додаток № 2 Графік виконання робіт, який відповідно до п. 17 «Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві», затверджених постановою КМУ від 01.08.2005 № 668 є невід’ємною частиною договору.

Повідомлення про внесення додатковою угодою № 1 від 20.03.2019 змін до Договору № 15/12, опубліковано Замовником в системі закупівель несвоєчасно (29.07.2019), чим порушено вимоги абз. 9 ч. 1 ст. 10 Закону №922.

Перевіркою встановлено завищення вартості робіт на загальну суму 31,9 тис. грн, з ПДВ, чим не дотримано вимоги п.6.4.4.1 та п. 6.4.7 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 (порушення повністю відшкодовано в ході перевірки).

За результатами процедури закупівлі (ID: UA-2019-06-07-000323-а) Замовник уклав з ТзОВ «Підгаєцька будівельна компанія» договір від 23.07.2019 №202 (далі – Договір № 202) на капітальний ремонт (енергоефективні заходи) Мурованської ЗОШ І-ІІІ ступенів на вул. Січових Стрільців, 41 в с. Муроване Пустомитівського району Львівської області (коригування) (далі – капітальний ремонт Мурованської ЗОШ) на загальну суму 11 199,1 тис. гривень.

Відповідно до протоколу розгляду тендерних пропозицій від 11.07.2019 переможцем торгів визнано тендерну пропозицію ТзОВ «Підгаєцька будівельна компанія» вартістю 11 199,1 тис. грн, як таку що відповідає всім вимогам тендерної документації Замовника.

Проведеним аналізом відповідності тендерної документації встановлено, що на порушення п. 2 ч. 2 ст. 22 Закону № 922 Замовником не зазначено про необхідність подання учасниками інформації в довільній формі на підтвердження відсутності підстав, передбачених у пп. 2, 3, 8, 9 ч. 1 ст. 17 Закону №922 та не зазначено про спосіб подання учасниками такої інформації.

На порушення вимог ч. 2 ст. 23 Закону №922 Замовником, при внесенні змін до тендерної документації (30.06.2019), положення тендерної документації, до яких внесено зміни, не відображено у вигляді закреслених даних.

Відповідно до протоколу розгляду тендерних пропозицій від 11.07.2019 переможцем торгів визнано ТзОВ «Підгаєцька будівельна компанія» вартістю 11 199,1 тис. гривень.

За результатами перевірки встановлено невідповідність тендерної пропозиції учасника переможця вимогам тендерної документації Замовника, а саме: документально не підтверджено виконання аналогічного договору (не надано акти виконаних робіт договорів та не завантажено додатки до вказаних договорів, які є їх невід'ємними частинами).

Перевіркою встановлено завищення вартості робіт на загальну суму 39,6 тис. грн, з ПДВ, чим недотримано вимоги п.6.4.4.1 та п. 6.4.7 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, з яких 5,8 тис. грн відшкодовані в ході перевірки.

Внаслідок завищення вартості виконаних ремонтно будівельних робіт по реконструкції будівлі Народного дому та по капітальному ремонту Мурованської ЗОШ, завищено вартість наданих послуг технічного нагляду на загальну суму – 0,9 тис. грн, чим не дотримано вимоги п.6.4.4.1 та п. 6.4.7 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 (ФОП Онисько Т.Я. відшкодовано 0,9 тис. грн в ході перевірки).

Також в ході аудиту досліджувались інші процедури закупівель, вказані у зверненні, за якими порушень законодавства про публічні закупівлі не встановлено.

Перелік досліджуваних процедур закупівель у Додатку 20 до звіту.

ВИСНОВКИ

Проведеним державним фінансовим аудитом засвідчено, що в бюджеті Мурованської ОТГ є резерви для збільшення доходів, використання яких дозволить зміцнити матеріальну та фінансову основу територіальної громади.

Недостатньою є робота органу місцевого самоврядування щодо ефективного використання бюджетних коштів та комунального майна, що становлять матеріальну основу місцевого самоврядування та пошуку резервів зміцнення ресурсної бази бюджету.

Зокрема, внаслідок неефективних управлінських дій проведено додаткових (зайвих) видатків з бюджету громади в сумі 7827,8 тис. грн, упущено вигод

(недоотримано доходів) до бюджету на суму 3201,3 тис. гривень. Водночас за умови прийняття органом місцевого самоврядування певних управлінських рішень резерви щорічних додаткових надходжень розрахунково складають 1244,2 тис. гривень.

Використання земельних ділянок юридичними та фізичними особами на території Мурованської сільської ради ОТГ без правовстановлюючих документів призвело до втрати доходів розрахунково на суму 1862,7 тис. грн (в тому числі по землекористувачах, по яких прийняті рішення про відшкодування втрат – 755,1 тис. гривень). Укладення договорів оренди землі з землекористувачами, які фактично використовують земельні ділянки, дозволить щорічно отримувати орендну плату за землю в сумі близько 1073,8 тис. гривень.

Відсутність законодавчо визначеного терміну на укладення та реєстрацію договору оренди і, як наслідок, зволікання із реєстрацією договору оренди орендарями призвели до втрат доходів в сумі 92,9 тис. гривень.

Внаслідок не внесення змін до 8-ми договорів оренди земельних ділянок в частині зміни розміру орендної плати відповідно до нової нормативної грошової оцінки та у зв'язку із включенням земельних ділянок в межі населених пунктів призвело до втрати доходів на суму 271,2 тис. гривень. Резерв щорічних додаткових надходжень у разі внесення змін до договорів складає 144,0 тис. гривень.

Також в ході аудиту встановлено, що внаслідок розтермінування платежу за продану земельну ділянку без сплати половини вартості земельної ділянки в місячний термін після нотаріального посвідчення договору згідно п. 3 Порядку здійснення розрахунків з розстроченням платежу за придбання земельної ділянки державної та комунальної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.04.2009 №381 бюджетом недоотримано надходжень у 2019 році в сумі 863,0 тис. гривень. Крім того, внаслідок незастосування штрафних санкцій за несвоєчасне перерахування коштів та не проведення індексації платежів при розтермінуванні платежу за продані земельні ділянки не отримано доходів в сумі 22,1 тис. гривень.

Законодавча ініціатива щодо надання ПАТ «Укрзалізниця» пільги зі сплати земельного податку за земельні ділянки, які перебувають в постійному користуванні, призвела до втрат бюджетом доходів в сумі 89,4 тис. гривень.

Невідшкодування орендарями, які надають послуги з гарячого харчування в школах, спожитих комунальних послуг (енергоносіїв) призвели до втрати доходів та відповідно покриття за рахунок видатків на утримання загальноосвітніх закладів на суму 12,6 тис. гривень. Резерв додаткових надходжень у разі надання в оренду фізичним особам - підприємцям для розміщення стоматологічних кабінетів становить 26,4 тис. гривень.

Не своєчасне укладення договору комунальним закладом охорони здоров'я Мурованської ОТГ про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із Національною службою здоров'я України, призвело до додаткових витрат фінансових ресурсів місцевого бюджету на функціонування

первинної ланки медичної допомоги протягом січня-липня 2019 року в сумі 2129,1 тис. гривень.

Укладання Мурованською сільською радою договорів про передачу видатків на виконання повноважень із надання медичних послуг (вторинної медичної допомоги) з врахуванням їх фактичного обсягу та виходячи із їх реальної вартості, дало б можливість скоротити видатки місцевого бюджету на загальну суму 4605,8 тис. грн, які в свою чергу в подальшому можна б було спрямувати для надання відповідного рівня медичної допомоги мешканцям територіальної громади.

Довантаження працівників закладів освіти Мурованської ОТГ до повної ставки дало б можливість зменшити видатки бюджету на суму 111,2 тис. грн, які можна було б спрямувати на інші не менш важливі потреби.

Неефективна політика Мурованської сільської ради щодо діяльності комунальних підприємств (ліквідація, створення), затвердження економічно необґрунтованих тарифів, а також не виконання зобов'язань щодо поповнення статутних капіталів комунального підприємства не забезпечує його прибуткову діяльність та надходження до бюджету. Крім того, КП «ЕкоУстрій» надано послуг з прибирання парку в селі Муроване, що не передбачено умовами Договору №02/92, укладеного за процедурою відкритих торгів, на загальну суму 40,7 тис. грн, як оплачені Мурованською сільською радою ОТГ.

Внаслідок недостатнього контролю з боку замовника та виконавців технічного нагляду при виконанні робіт з капітального будівництва, ремонту та реконструкції за кошти бюджету Мурованської ОТГ протягом досліджуваного періоду виконавцями робіт завищено вартість їх виконання та вартість послуг технагляду на загальну суму 928,4 тис. грн, що призвело до зайвих витрат коштів на вказану суму.

За результатами проведеного державного фінансового аудиту надано пропозиції органу місцевого самоврядування для вдосконалення формування та виконання бюджету Мурованської ОТГ.

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи результати проведеного аудиту виконання бюджету Мурованської ОТГ, з метою забезпечення дотримання вимог бюджетного законодавства при формуванні та виконанні бюджету, уникнення необґрунтованих витрат, врахування усіх можливих резервів зміцнення ресурсної бази місцевого бюджету, підвищення ефективності використання бюджетних коштів пропонуємо:

1. Розглянути аудиторський звіт на засіданні виконавчого комітету Мурованської сільської ради або сесії сільської ради та прийняти відповідне рішення.

2. Внести зміни до договорів оренди земельних ділянок з метою приведення розміру орендної плати відповідно до нової нормативної грошової оцінки та вжити заходи щодо укладення договорів оренди земельних ділянок із

фактичними землекористувачами, які користуються земельними ділянками без правовстановлюючих документів.

3. Забезпечити належний контроль при плануванні та здійсненні видатків на виконання заходів місцевих програм, при розробці паспортів бюджетних програм та складанні звітів про їх виконання.

4. Забезпечити контроль за діяльністю комунальних підприємств в частині використання коштів на внески в статутні фонди комунальних підприємств та на благоустрій, а також повторно представити до виконання наказ суду щодо стягнення заборгованості з ЖКП «МУРОВАНЕ».

5. Визначити посадову особу для здійснення контролю за збереженням та ефективністю використання комунального майна (в тому числі комунальних підприємств), а також за виконанням договорів оренди комунального майна та відшкодуванням спожитих орендарями енергоносіїв. Вжити заходів щодо укладення договорів оренди комунального майна на комерційній основі.

6. Розробити та затвердити Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку, а також графік документообігу.

**Головний державний аудитор
Західного офісу Держаудитслужби**

Житовецька О.О.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI.
3. Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768-14.
4. Закон України від 21.05.1997 №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні».
5. Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад».
6. Закон України від 22.05.2003 № № 858-IV «Про землеустрій».
7. Закон України від 11.12.2003 №1378-IV «Про оцінку земель».
8. Закон України від 06.10.1998 № 161-XIV «Про оренду землі».
9. Закон України від 01.07.2004 №1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

10. Закон України від 10.04.1992 №2269-ХІІ «Про оренду державного та комунального майна».
11. Закон України від 13.05.1999 №651-ХІV «Про загальну середню освіту».
12. Закон України від 11.07.2001 № 2628-ІІІ «Про дошкільну освіту».
13. Закон України від 25.12.2015 № 922-VІІІ «Про публічні закупівлі».
14. Закон України від 07.12.2017 № 2245-VІІІ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році».
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 №228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ».
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2004 №1591 «Про затвердження норм харчування у навчальних та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку».
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 №11 «Деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам».
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 №6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам».
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами».
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132 «Про затвердження Порядок перерахування міжбюджетних трансфертів (у редакції постанови КМУ від 23.01.2015 № 12)».
21. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Про затвердження Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади».
22. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 698.
23. Методичні рекомендації з організації та проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, затверджені наказом Головки КРУ від 13.03.2007 № 50.
24. Окремі рішення сесії Мурованської сільської ради та рішення виконавчого комітету Мурованської сільської ради.

25. Інформація Головного управління ДПС у Львівській області.
26. Інформація Управління контролю за використанням та охороною земель Головного управління Держгеокадастру у Львівській області.
27. Результати проведеного анкетування.
28. Інформація, отримана на запити від інших ОТГ.
29. Офіційний сайт Мурованської ОТГ: <https://murovanska-gromada.gov.ua/>.
30. Державний реєстр речових прав на нерухоме майно.
31. Internet-ресурс decentralization.gov.ua.
32. Публічна кадастрова карта: <https://map.land.gov.ua/kadastrova-karta>.
33. Офіційний сайт Державної архітектурно-будівельної інспекції www.dabi.gov.ua.

Аудиторський звіт складений у двох примірниках на 86-ти аркушах.